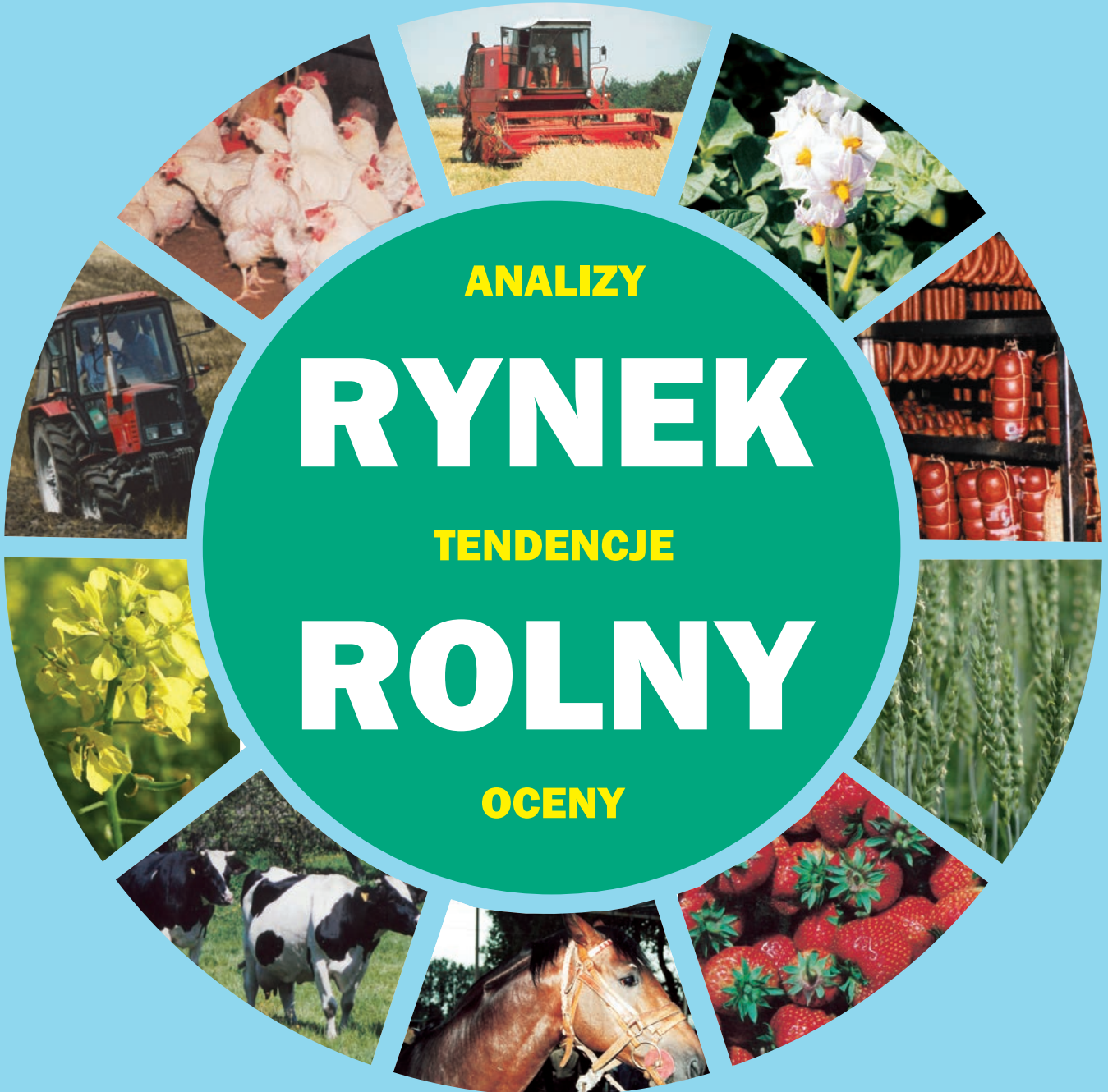

BIULETYN MIESIĘCZNY

NR 10 (332)

ISSN 0867-8545

ANALIZY

RYNEK

TENDENCJE

ROLNY

OCENY

PAŹDZIERNIK 2018

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

PAŹDZIERNIK 2018

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Arkadiusz Zalewski	3
2. Rynek zbóż	Wiesław Łopaciuk	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
	Magdalena Bodył	
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Tomasz Smoleński	25
	Paweł Kraciński	
7. Rynek owoców	Irena Strojewska	34
8. Rynek mleka	Teresa Zdziarska	43
9. Rynek wołowiny	Dorota Pasińska	48
10. Rynek wieprzowiny	Danuta Zawadzka	51
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Arkadiusz Zalewski	77

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Krzysztof Hryszko (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Bożena Nosecka
Projekt okładki i skład komputerowy: Leszek Ślipski
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: 22 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
tel.: 22 505 46 66, faks: 22 827 19 60
Druk: ZAPOL Sobczyk Sp. Jawna
Nakład: 220 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

We wrześniu 2018 r. koniunktura w rolnictwie poprawiła się w porównaniu z miesiącem poprzednim. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) osiągnął najwyższy poziom w ostatnich 6 miesiącach. Podniósł się on o 0,6 pkt. proc. do 101,2 punktu zarówno pod wpływem wzrostu ruchomego wskaźnika nożyc cen o 0,8 pkt. proc. do 100,6 punktu, jak również zwiększenia wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu o 0,4 pkt. proc. do 101,8 punktu. Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu wzrósł przede wszystkim pod wpływemżywienia sprzedaży przemysłu spożywczego. Pewien wpływ wywarł także relatywny spadek cen żywności w stosunku do towarów i usług konsumpcyjnych ogółem. W przeciwnym kierunku działało jednak relatywne podrożenie żywności w stosunku do wynagrodzeń. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie we wrześniu br. był jednocześnie o 0,2 pkt. proc. niższy niż rok wcześniej.

Wyrównany wskaźnik nożyc cen we wrześniu 2018 r. wyniósł 100,6 punktu i był o 0,8 pkt. proc. wyższy niż miesiąc wcześniej. Wartość tego wskaźnika była dokładnie taka sama jak rok wcześniej o tej porze. Wyrównany wskaźnik nożyc cen poprawił się w porównaniu z poprzednim miesiącem na skutek wyraźnego wzrostu wskaźnika cen skupu, przy jednoczesnym niewielkim zwiększeniu ruchomego wskaźnika cen środków produkcji. Na zwiększenie indeksu cen skupu wpływ wywarły przede wszystkim sierpniowe podwyżki cen skupu wielu podstawowych produktów rolnych, ale także przeniesione skutki wcześniejszych podwyżek cen (m.in. w czerwcu br.). W sierpniu 2018 r. w porównaniu z miesiącem poprzednim wzrosły ceny skupu większości podstawowych produktów rolnych monitorowanych przez GUS. Żyto w skupie podrożało o 11,8%, jęczmień o 10,1%, pszenica o 8,5%, a kukurydza o 4,1%. Wyższe ceny odnotowano również w przypadku produktów pochodzenia zwierzęcego, jednak skala podwyżek była niższa. Ceny skupu żywca drobiowego wzrosły o 3,5%, wieprzowego o 2,8%, a wołowego o 1,5%. W niewielkim stopniu podrożało mleko krowie. Potaniały z kolei ziemniaki. W sumie bieżący wskaźnik zmian cen skupu wyniósł w sierpniu br. 103,9 punktów, a ruchomy indeks cen skupu zwiększył się we wrześniu br. do 101 punktów wobec 100,6 punktu we wrześniu 2017 r.

Podwyżkom cen skupu podstawowych produktów rolnych w sierpniu br. towarzyszył wzrost cen środków produkcji dla rolnictwa. Środki produkcji drożały już 12 miesięcy z rzędu, a średni wzrost ich cen w sierpniu 2018 r. w stosunku do poprzedniego miesiąca wyniósł prawie 0,4%. O wzroście cen w sierpniu br. zadecydowały

przede wszystkim podwyżki cen maszyn rolniczych, ale też bezpośrednich nośników energii, w tym głównie gazu ziemnego. Umiarkowanie podrożały również materiały budowlane oraz środki ochrony roślin. Z kolei stosunkowo niewielki popyt na nawozy mineralne, w tym głównie na nawozy azotowe, sprzyjał stabilizacji cen. Sierpniowe podwyżki cen nie wpłynęły jednak na istotną zmianę wyrównanego wskaźnika cen środków produkcji, który we wrześniu br. wyniósł 100,4 punktu, wobec 100,3 punktu miesiąc wcześniej i 100 punktów rok wcześniej.

Zmiany cen, jakie dokonały się w ciągu pierwszych ośmiu miesięcy 2018 r. w porównaniu z grudniem 2017 r. były jednak nadal niekorzystne dla producentów rolnych. Ceny koszyka skupu wzrosły bowiem w tym okresie o 1,0%, podczas gdy środki produkcji dla rolnictwa podrożały przeciętnie o 2,8%. W konsekwencji skumulowany wskaźnik nożyc cen wyniósł w sierpniu br. 98,3 punktu, podczas gdy przed rokiem o tej porze, tj. w sierpniu 2017 r. wynosił 103,1 punktu.

W najbliższym czasie spodziewać się można dalszej stopniowej poprawy rynkowych uwarunkowań produkcji rolniczej, pod wpływem niższych zbiorów i wzrostu cen. Podwyżkom cen produktów rolnych sprzedawanych przez producentów rolnych sprzyjać również mogą rosnące wraz z poprawą sytuacji dochodowej konsumentów ceny detaliczne żywności. Koniunkturę poprawiać powinna również stabilizacja cen środków produkcji, której mogą sprzyjać oczekiwane przez producentów rolnych posezonowe spadki cen nawozów mineralnych, w tym głównie azotowych oraz środków ochrony roślin.

W br. nastąpił wyraźny spadek opłacalności produkcji owoców, w tym jabłek. Pod wpływem przede wszystkim rekordowo wysokich zbiorów jabłek (szacowanych nawet na ponad 4,5 mln ton) ich ceny są zdecydowanie niższe niż rok wcześniej. Przykładowo ceny jabłek przemysłowych we wrześniu br. były o ponad 70% niższe niż rok wcześniej.

**Arkadiusz
Zalewski**

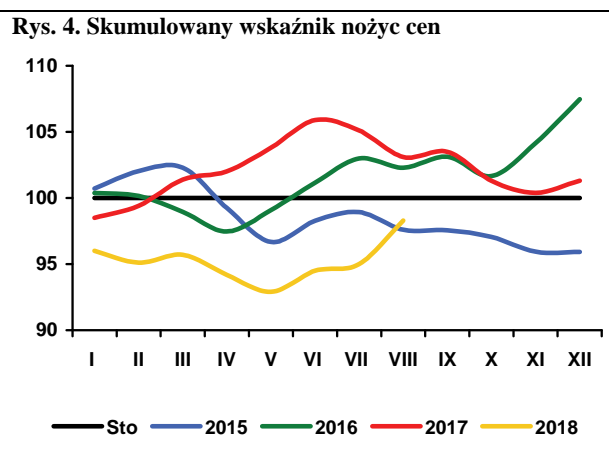
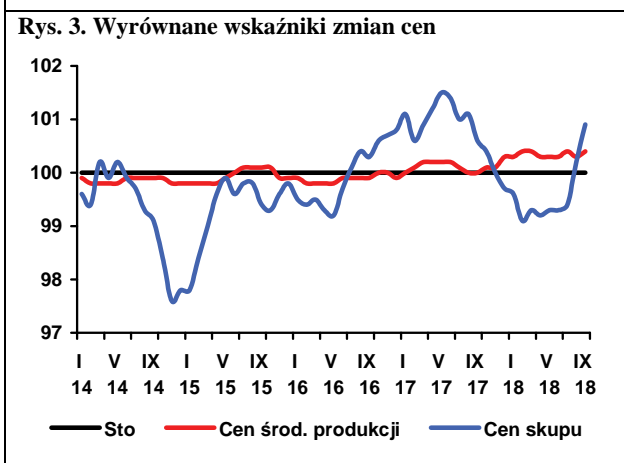
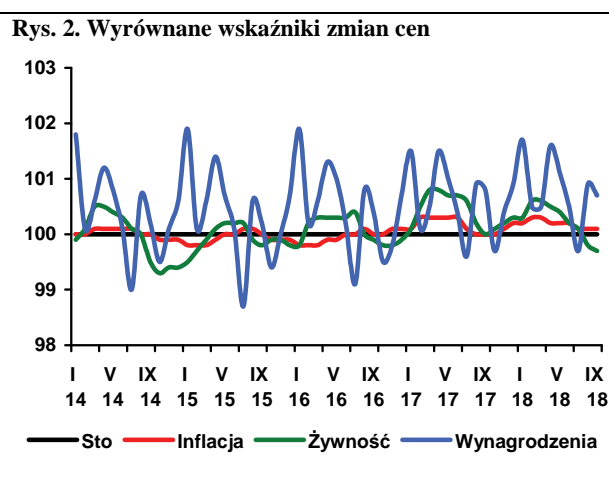
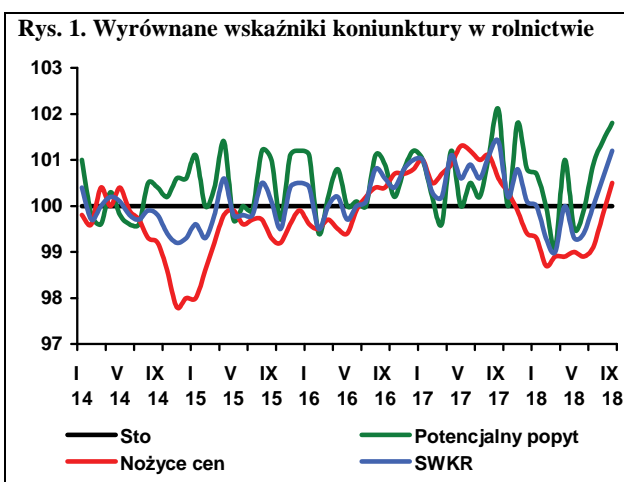
Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

Wyszczególnienie	IX 18	VIII 18	VII 18	VI 18	V 18	IV 18	IX 17
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	101,2	100,6	100,0	99,4	99,3	100,0	101,4
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	101,8	101,4	100,9	99,9	99,5	101,0	102,1
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	100,6	99,8	99,1	98,9	99,0	98,9	100,6
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	101,0	100,2	99,4	99,3	99,3	99,2	100,6
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,4	100,3	100,4	100,3	100,3	100,3	100,0
Wyrównany indeks inflacji i zmian cen żywności	100,4	100,3	100,0	99,9	99,8	99,7	100,0
Wyrównany indeks zmian wynagrodzeń i cen żywności	101,0	101,1	99,6	100,2	100,6	101,1	100,8
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	102,8	101,6	101,5	100,1	99,1	101,7	103,6

^a średnie ruchome 6-miesięczne

Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest, jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym, pszenica, żyto, jęczmień, kukurydza, ziemniaki, zwierzę ogółem w tym zwierzę wołowy, wieprzowy i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

W 2018 r. światowe zbiory zbóż (bez ryżu) są szacowane na 2,072 mld t¹, tj. o 1,1% mniej od zbiorów z 2017 r., co w połączeniu z mniejszymi niż rok wcześniej zapasami początkowymi, spowodowało zmniejszenie zasobów całkowitych o 1,3% (o 45 mln t) do 2,680 mld t. Zużycie w sezonie 2018/19 może wzrosnąć o 1,4% do 2,136 mld t, a zapasy końcowe po raz drugi z rzędu zmniejszą (spadek o 10,5% do 544 mln t). U głównych eksporterów zapasy będą mniejsze aż o 20,0% i wyniosą 140 mln t.

We wrześniu 2018 r. indeks cen GOI², w porównaniu z poprzednim miesiącem, zmalał o 0,7 pkt. proc. Spadek wartości indeksu pszenicy (o 1,6 pkt. proc.) oraz kukurydzy (o 4,1 pkt. proc.) zrównoważył wzrost indeksu cen jęczmienia o 1,6 pkt. proc. W porównaniu z sierpniem 2017 r., indeks cen zbóż był większy o 2,0 pkt. proc., w tym pszenicy o 9,5 pkt. proc., kukurydzy o 3,7 pkt. proc., a jęczmienia o 32,2 pkt. proc.

W 2018 r. w Polsce zbiory zbóż szacuje się na 26,7 mln t, tj. o ok. 14% mniej niż w 2017 r. Spadek wynikał z niższych, na skutek suszy, plonów. W porównaniu z poprzednim rokiem zmalała produkcja wszystkich zbóż, w tym najbardziej pszenżyta, owsa i pszenicy. Susza oraz trudne warunki w okresie zbiorów przełożyły się na słabszą niż przed rokiem jakość ziarna.

W sezonie 2018/19 znacznie zmalały krajowe zasoby zbóż (spadek o 11,4% do 32,1 mln t), a całkowite zasoby (z uwzględnieniem prognozowanego salda obrotów handlu zagranicznego) mogą się zmniejszyć o ponad 10% do 34,5 mln t. Zużycie krajowe przewidywane jest na 28,5 mln t, czyli o 1,3% więcej niż w sezonie 2017/18. Znacznie zmalała eksport, a do zbilansowania rynku niezbędny będzie wzrost importu. Rozchody ogółem w bilansie zbóż mogą się zmniejszyć o ok. 4%, a zapasy końcowe o ponad 51% do 2,7 mln t.

W sierpniu 2018 r., w stosunku do poprzedniego miesiąca, na krajowym rynku, podrożały wszystkie zboża (od 4 do 12%). Na targowiskach potaniał jedynie owies (o 5,1%), a ceny pozostałych zbóż nieznacznie wzrosły (o 2-3%).

W sezonie 2019/19 (lipiec-wrzesień), wg danych meldunkowych GUS, do skupu trafiło 2,2 mln t zbóż podstawowych, tj. o 16,7% mniej niż w poprzednim sezonie. Skupiono 1,4 mln t pszenicy (1,8 mln t w poprzednim sezonie), 319 tys. t jęczmienia (413 tys. t), 251 tys. t pszenżyta (241 tys. t), 205 tys. t żyta (235 tys. t) oraz 124 tys. t kukurydzy (110 tys. t). Spadek wolumenu skupu wynika ze znacznie mniejszych niż przed rokiem zbiorów.

W lipcu 2018 r. z Polski wyeksportowano 269 tys. t ziarna zbóż, wobec 271 tys. t w poprzednim miesiącu, w tym 105 tys. t pszenicy, 47 tys. t kukurydzy, 40 tys. t jęczmienia, 28 tys. t żyta i mniejsze ilości pozostałych zbóż. Import ziarna w lipcu 2018 r. wyniósł 100 tys. t, wobec 83 tys. t w poprzednim miesiącu. Wzrósł przywóz większości zbóż, z wyjątkiem jęczmienia.

W lipcu 2018 r. znacznie zmniejszył się eksport produktów młynarstwa, w tym szczególnie kasz i gryników oraz mąk. Zmalał import większości produktów z tej grupy z wyjątkiem kasz i gryników. Z kraju wywieziono więcej makaronów, a eksport pieczywa i wyrobów zbożowych otrzymywanych poprzez spęczniania i prażenie ziaren (kod CN 1904) zmalał. Po stronie importu nastąpiło znaczne ograniczenie obrotów.

Przemysłowe przemiały zbóż w lipcu 2018 r., minimalnie się zmniejszyły. Zmalała produkcja mąk, makaronów i przemyślowych mieszanek dla zwierząt. Więcej wyprodukowano mąk żytnich i pieczywa świeżego.

W sierpniu 2018 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, znacznie wzrosły ceny producenta mąki poznańskiej oraz kaszy jęczmiennej, a ceny pieczywa pozostały bez zmian. Ceny detaliczne większości ww. produktów były nieznacznie wyższe (o 0,3-0,4%), z wyjątkiem kaszy jęczmiennej (spadek o 0,4%). W stosunku do sierpnia 2017 r. poziom cen był wyższy od 2 do 7%. Tańsza była jedynie kasza jęczmienna (o 10,0%).

Na rynku pasz dla zwierząt gospodarskich, w sierpniu 2018 r. stosunku do poprzedniego miesiąca, nastąpił niewielki spadek cen mieszanek dla trzody chlewnej (od 0,2 do 1,0%), a ceny pozostałych asortymentów minimalnie wzrosły (o 0,1-1,5%). W porównaniu z sierpniem 2017 r. wszystkie pasze były droższe, w tym najbardziej mieszanki dla bydła dorosłego i loch (odpowiednio o 5,6 i 4,6%).

We wrześniu 2018 r. na europejskich rynkach dominowały spadkowe tendencje cen zbóż. Najbardziej potaniały kukurydza i jęczmień we Francji oraz pszenica konsumpcyjna w Niemczech. W porównaniu z wrześniem 2017 r., zboża w Europie były znacznie droższe, w tym szczególnie jęczmień paszowy we Francji i Niemczech (wzrost odpowiednio o 38,0 i 31,8%). Najmniej w tym ujęciu podrożała pszenica konsumpcyjna w Czechach (o 9,9%).

**Wiesław
Łopaciuk**

1. Dane dotyczące rynku światowego pochodzą z Grain Market Report nr 492, IGC, 27.09.2018 r.
2. Grains and Oilseeds Index - indeks dziennych notowań cen zbóż i oleistych składający się z notowań pszenicy, kukurydzy, jęczmienia, ryżu, soi, mączki sojowej i rzepaku/kanoli, za podstawę przyjmuje ceny ze stycznia 2000 r., wagi poszczególnych komponentów składowych są określane na podstawie ich średnich udziałów w handlu w okresie ostatnich pięciu lat, szczegóły na stronie <http://www.igc.int/en/default.aspx>.

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy		Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
		skup				Targowiska				
2014	I-XII	704,2	551,4	634,0	671,8	849,7	639,1	803,4	669,7	x
2015	I-XII	668,3	514,2	565,8	610,4	755,9	586,7	707,4	599,2	x
2016	I-XII	620,2	517,3	529,4	582,1	751,1	593,3	695,1	609,7	x
2017	VII	692,3	605,6	686,2	578,7	832,8	660,9	756,3	676,0	429,1
	VIII	636,6	531,3	717,4	604,7	794,3	646,4	730,4	658,2	432,6
	IX	645,7	537,3	665,9	620,8	793,8	644,9	719,2	638,3	432,6
	X	648,8	550,4	481,7	635,7	788,9	643,9	723,0	641,6	433,6
	XI	657,6	557,1	492,3	661,5	795,9	642,4	740,4	649,4	428,4
	XII	673,1	568,4	545,9	668,6	806,6	651,6	747,1	696,2	429,4
2018	I	670,3	583,4	596,5	675,9	807,0	652,0	747,1	699,2	421,8
	II	662,1	574,2	604,4	673,3	807,9	655,3	748,1	656,7	422,2
	III	668,5	572,5	618,1	670,8	810,2	655,1	754,5	665,5	426,5
	IV	662,4	573,8	623,5	673,5	813,6	653,4	771,7	674,6	424,9
	V	672,3	579,2	647,8	661,9	811,1	652,1	756,5	664,6	433,8
	VI	686,0	580,5	670,9	654,7	801,5	636,7	750,2	649,9	436,1
	VII	693,2	560,6	679,7	625,7	809,7	648,9	757,5	710,4	438,6
	VIII	751,8	626,5	707,5	688,6	829,0	660,1	769,2	674,1	434,3
Zmiana w %										
	<u>VIII 2018</u> <u>VII 2018</u>	8,5	11,8	4,1	10,1	2,4	1,7	1,5	-5,1	-1,0
	<u>VIII 2018</u> <u>VIII 2017</u>	18,1	17,9	-1,4	13,9	4,4	2,1	5,3	2,4	0,5

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy	Pszenica	w tym paszowa	Żyto	Jęczmień	w tym paszowy	Pszennyto	Zboża podstawowe	w tym paszowe	Kukurydza	
VII 2014-VI 2015	6025,5	2079,2	683,1	749,3	376,4	1062,0	8611,2	3864,7	1946,1	
VII 2015-VI 2016	5977,4	2086,9	647,9	721,6	346,3	987,1	8410,0	3775,2	1482,4	
VII 2016-VI 2017	6135,6	2076,3	556,2	716,9	382,4	644,1	8123,4	3422,5	2049,5	
2017	VII	200,3	91,4	15,3	194,2	93,2	14,9	426,7	208,3	67,2
	VIII	1562,6	555,6	219,8	218,4	78,5	226,3	2258,6	949,4	42,7
	IX	853,4	271,4	100,1	58,5	24,6	104,6	1129,0	454,6	31,7
	X	678,3	210,5	60,3	46,1	26,1	60,3	853,6	333,1	429,0
	XI	618,6	202,7	44,1	36,8	17,6	47,2	752,6	294,3	690,3
	XII	395,6	160,0	28,8	24,8	13,9	53,3	506,4	245,9	193,8
2018	I	362,4	156,2	33,0	25,6	11,7	.	468,7	228,8	86,2
	II	346,1	156,7	32,2	28,9	16,5	45,9	456,5	235,2	69,3
	III	393,8	169,7	29,0	25,1	16,2	48,8	500,8	249,2	110,4
	IV	337,7	165,1	22,4	28,2	20,8	39,2	431,2	238,0	93,8
	V	441,0	197,0	38,3	30,3	22,5	56,7	571,8	301,2	107,7
	VI	320,3	145,7	34,2	29,8	20,2	58,5	448,8	243,9	92,3
	VII	693,2	300,5	97,3	202,9	93,4	132,4	1137,1	569,5	70,6
	VIII	735,4	295,6	107,4	116,2	53,5	118,4	1100,4	522,1	53,8
Zmiana w %										
	<u>VIII 2018</u> <u>VII 2018</u>	6,1	-1,6	10,4	-42,8	-42,7	-10,6	-3,2	-8,3	-23,7
	<u>VIII 2018</u> <u>VIII 2017</u>	-52,9	-46,8	-51,1	-46,8	-31,8	-47,7	-51,3	-45,0	26,0

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2015 ^b	I-XII	1996,0	1556,7	144,4	994,7	154,8	7555,0
2016 ^b	I-XII	2060,8	1611,4	149,9	1010,4	152,5	8126,1
2017 ^a	VII	179,6	139,8	13,7	86,8	11,0	806,4
	VIII	191,6	150,3	14,0	89,0	11,6	818,8
	IX	190,9	156,2	14,2	86,7	14,8	788,6
	X	207,9	163,7	13,7	90,8	13,4	820,3
	XI	200,6	157,8	13,8	86,3	14,5	809,6
	XII	194,2	153,2	14,4	87,2	11,6	773,5
2018	I	198,1	152,4	15,3	85,5	12,7	812,3
	II	186,2	146,3	13,7	76,8	14,2	760,8
	III	171,1	131,5	13,7	89,6	14,2	861,6
	IV	145,1	113,3	12,5	81,1	11,8	817,7
	V	175,5	133,3	13,8	85,4	12,4	854,0
	VI	191,4	150,1	14,8	85,1	13,5	832,3
	VII	191,1	146,6	16,2	85,9	10,1	722,4
Zmiana w %							
<u>VII 2018</u> <u>VI 2018</u>		-0,1	-2,3	9,2	0,9	-25,2	-13,2
<u>VII 2018</u> <u>VII 2017</u>		6,4	4,9	18,2	-1,0	-8,2	-10,4

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 i więcej pracowników.
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport						Import				
	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	
2015	I-XII	3959,3	531,8	186,1	703,2	6145,1	492,6	4,2	121,8	379,4	1210,3
2016	I-XII	4401,7	435,3	99,7	872,0	6397,6	814,1	9,9	165,2	319,5	1523,7
2017	I-XII	2806,2	375,7	72,3	1177,6	4928,5	890,0	18,3	240,4	397,1	1607,7
2017	VII	11,9	12,5	31,5	32,2	104,0	97,4	1,9	21,3	47,7	171,8
	VIII	89,4	57,9	10,7	6,3	273,9	73,8	1,5	13,3	29,4	121,3
	IX	301,9	63,0	3,6	28,5	470,1	59,1	2,3	13,9	26,2	104,9
	X	276,7	46,0	7,0	100,0	509,3	47,2	3,2	12,8	14,2	86,8
	XI	256,4	56,7	3,6	219,4	582,2	51,7	1,0	14,2	17,3	91,9
	XII	156,4	27,8	1,0	127,1	346,9	47,7	2,1	15,5	22,9	92,6
2018	I	87,8	24,3	1,8	89,4	242,0	49,4	2,1	25,8	15,9	98,6
	II	110,5	25,6	8,0	81,8	254,4	38,6	1,5	29,8	38,9	115,0
	III	102,4	28,0	8,9	90,6	263,6	48,6	2,4	33,5	18,2	108,5
	IV	100,4	28,7	1,5	66,0	227,6	44,7	4,3	23,7	14,8	93,1
	V	225,0	33,8	2,9	65,7	361,4	39,6	3,2	21,7	18,5	88,0
	VI	136,0	36,0	9,6	50,1	270,5	39,2	1,5	22,7	13,7	82,9
	VII	104,8	27,6	39,5	46,5	268,9	48,9	2,0	19,4	25,6	100,2
Zmiana w %											
<u>VII 2018</u> <u>VI 2018</u>		-22,9	-23,3	310,4	-7,2	-0,6	24,8	30,4	-14,5	86,4	20,9
<u>VII 2018</u> <u>VII 2017</u>		1262,0	164,9	29,5	50,1	179,9	-54,5	3,8	-14,3	-47,5	-50,1

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze gryski granulki	ziarno obrobione inaczej	słód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze gryski granulki	ziarno obrobione inaczej	słód
2015	I-XII	99,7	18,8	42,8	27,9	62,8	56,5	17,4	28,4	42,2	186,8
2016	I-XII	129,9	19,4	47,7	27,6	80,2	54,3	18,5	38,0	34,0	219,0
2017	I-XII	122,9	21,1	44,4	33,9	89,5	61,9	18,5	39,5	40,9	132,9
2017	VII	9,9	1,9	3,5	2,9	7,4	5,2	1,3	2,9	3,9	13,7
	VIII	10,9	1,8	3,0	3,2	8,2	5,7	1,5	3,2	2,5	10,9
	IX	10,0	1,8	3,6	2,8	8,2	4,4	1,3	3,6	3,1	10,0
	X	10,7	1,8	3,7	4,3	6,6	6,5	1,4	3,7	3,6	8,8
	XI	9,4	1,5	3,5	2,9	8,2	5,0	1,6	3,4	4,5	8,8
	XII	7,1	1,2	3,2	2,7	6,6	7,2	1,4	4,0	3,7	8,7
2018	I	8,4	2,1	7,9	2,8	7,9	5,1	1,3	3,6	3,0	9,9
	II	7,8	2,0	6,5	2,8	12,5	4,6	1,8	3,2	4,0	10,4
	III	9,5	2,4	8,0	2,8	9,9	7,5	1,3	3,3	4,4	11,6
	IV	7,3	2,6	8,0	2,9	7,4	5,4	1,6	3,6	4,6	13,3
	V	7,5	2,1	6,4	2,6	11,3	5,6	1,0	3,3	5,2	15,7
	VI	7,9	2,1	9,1	2,6	7,4	6,0	1,9	3,1	4,5	17,8
	VII	6,8	1,6	6,0	2,6	7,2	5,6	1,1	3,5	4,3	15,2
Zmiana w %											
	<u>VII 2018</u> <u>VI 2018</u>	-14,5	-21,4	-34,3	-2,4	-3,0	-7,7	-41,9	14,7	-5,3	-14,5
	<u>VII 2018</u> <u>VII 2017</u>	-36,8	-15,4	53,7	-13,4	-3,3	-4,0	-13,4	20,7	5,2	10,9

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych
2015	I-XII	31,3	109,3	438,8	170,7	267,0	67,5	24,8	141,2	340,7	174,7
2016	I-XII	35,4	119,7	510,9	.	.	74,7	24,7	142,1	.	.
2017	I-XII	40,8	130,6	578,1	.	.	82,0	29,4	165,3	.	.
2017	VII	3,4	9,8	46,3	.	.	7,5	1,9	13,4	.	.
	VIII	3,5	11,6	51,0	.	.	5,4	3,0	13,9	.	.
	IX	3,7	11,4	51,7	.	.	7,6	2,4	16,1	.	.
	X	4,1	11,7	55,4	.	.	8,4	2,5	16,2	.	.
	XI	3,5	12,1	54,3	.	.	7,2	2,8	14,5	.	.
	XII	3,3	8,5	42,6	.	.	6,8	2,2	12,6	.	.
2018	I	3,4	11,9	46,0	.	.	7,1	2,2	13,2	.	.
	II	3,6	11,6	44,7	.	.	7,4	2,3	12,9	.	.
	III	3,8	13,4	52,5	.	.	6,9	2,9	15,5	.	.
	VI	3,2	12,4	46,6	.	.	5,6	2,6	13,8	.	.
	V	3,0	11,9	44,7	.	.	5,2	2,5	13,0	.	.
	VI	2,9	12,0	48,5	.	.	7,3	3,1	13,0	.	.
	VII	3,1	8,9	44,7	.	.	5,9	2,8	10,8	.	.
Zmiana w %											
	<u>VII 2018</u> <u>VI 2018</u>	3,4	-26,2	-8,0	x	x	-19,6	-8,3	-16,5	x	x
	<u>VII 2018</u> <u>VII 2017</u>	-10,8	-9,7	-4,4	x	x	-31,3	38,1	-26,9	x	x

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy		Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy	
		cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna
2015	I-XII	1,07	2,42	2,10	4,39	3,98	4,41	4,96	5,80
2016	I-XII	0,97	2,47	2,26	4,42	3,96	4,42	4,92	5,91
2017	I-XII	1,04	2,49	2,08	4,48	4,01	4,52	5,10	6,08
2017	VIII	1,07	2,51	2,04	4,48	4,02	4,56	5,12	6,14
	IX	1,06	2,52	2,06	4,48	4,02	4,56	5,13	6,15
	X	1,05	2,46	2,06	4,54	4,02	4,58	5,15	6,17
	XI	1,05	2,49	2,10	4,58	4,02	4,60	5,14	6,18
	XII	1,06	2,43	2,10	4,56	4,03	4,62	5,17	6,20
2018	I	1,06	2,53	1,84	4,54	4,05	4,66	5,17	6,17
	II	1,06	2,49	1,79	4,56	4,07	4,68	5,16	6,20
	III	1,05	2,44	1,79	4,60	4,08	4,70	5,19	6,21
	IV	1,05	2,46	1,80	4,60	4,07	4,70	5,18	6,25
	V	1,05	2,47	1,79	4,62	4,08	4,68	5,20	6,25
	VI	1,05	2,47	1,79	4,60	4,08	4,70	5,20	6,27
	VII	1,07	2,52	1,81	4,60	4,10	4,74	5,22	6,30
	VIII	1,14	2,53	1,84	4,58	4,10	4,76	5,22	6,32
Zmiana w %									
<u>VIII 2018</u> <u>VII 2018</u>		6,5	0,4	1,7	-0,4	0,0	0,4	0,0	0,3
<u>VIII 2018</u> <u>VIII 2017</u>		6,5	0,8	-9,8	2,2	2,0	4,4	2,0	2,9

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy		Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników
2015	I-XII	1655,8	1769,4	2322,4	1362,2	1867,3	1613,4	2630,9
2016	I-XII	1449,1	1791,7	2288,3	1370,7	1811,1	1600,3	2543,7
2017	I-XII	1626,3	1722,2	2317,5	1383,1	1801,2	1608,3	2519,0
2017	VII	1645,8	1723,7	2325,0	1377,8	1812,3	1613,5	2523,7
	VIII	1655,9	1726,4	2329,9	1379,4	1810,2	1615,4	2524,8
	IX	1641,9	1739,3	2327,2	1391,4	1812,9	1610,0	2514,5
	X	1620,5	1695,0	2298,0	1370,2	1798,7	1608,5	2510,4
	XI	1613,2	1696,3	2315,3	1383,7	1787,6	1607,2	2508,0
	XII	1624,9	1722,4	2321,4	1388,0	1786,7	1606,6	2502,4
2018	I	1641,1	1730,1	2321,9	1390,2	1788,8	1607,1	2515,3
	II	1655,4	1783,7	2333,9	1394,7	1792,6	1612,4	2514,8
	III	1698,5	1778,1	2337,8	1396,3	1799,5	1618,6	2524,7
	IV	1703,5	1776,9	2334,2	1391,0	1801,6	1620,2	2529,8
	V	1719,4	1785,1	2337,0	1394,1	1804,9	1622,3	2539,3
	VI	1728,4	1801,8	2339,8	1416,4	1811,3	1626,2	2547,0
	VII	1723,1	1808,4	2343,8	1418,1	1820,5	1633,3	2555,4
	VIII	1749,0	1805,3	2338,1	1403,5	1825,9	1633,9	2557,3
Zmiana w %								
<u>VIII 2018</u> <u>VII 2018</u>		1,5	-0,2	-0,2	-1,0	0,3	0,0	0,1
<u>VIII 2018</u> <u>VIII 2017</u>		5,6	4,6	0,4	1,7	0,9	1,1	1,3

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące	Mieszanka T2 / ceny targ. Żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter	
2017	IV	2,241	2,324	4,109	0,809	2,133	3,910	1,975
	V	2,158	2,272	3,980	0,811	2,192	4,035	1,981
	VI	2,121	2,233	3,903	0,817	2,224	4,082	2,060
	VII	2,085	2,176	3,819	0,820	2,092	3,832	2,130
	VIII	2,134	2,279	3,906	0,844	2,095	3,835	2,138
	IX	2,158	2,284	3,899	0,883	2,100	3,795	2,129
	X	2,128	2,280	3,899	0,913	1,928	3,532	2,129
	XI	2,154	2,246	3,904	0,936	1,854	3,361	2,047
	XII	2,130	2,215	3,840	0,938	1,822	3,285	2,054
2018	I	2,132	2,217	3,858	0,866	1,694	3,064	1,990
	II	2,128	2,219	3,838	0,817	1,762	3,176	2,019
	III	2,131	2,221	3,854	0,790	1,834	3,316	2,006
	IV	2,129	2,214	3,872	0,776	1,783	3,242	1,976
	V	2,138	2,225	3,894	0,000	1,749	3,185	1,983
	VI	2,225	2,260	4,000	0,744	1,822	3,276	2,087
	VII	2,185	2,248	3,938	0,751	1,831	3,300	2,159
	VIII	2,126	2,203	3,874	0,742	1,881	3,427	2,229

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

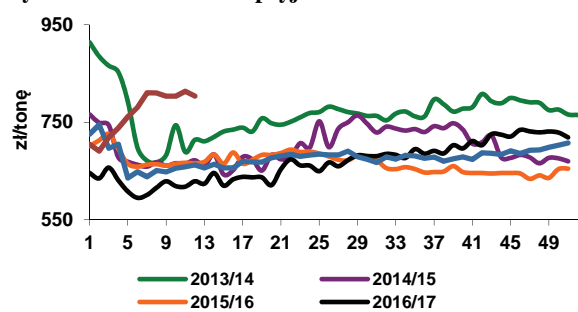
Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące	Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa			
	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Francja	
2017	VI	175	149	.	146	149	136	140	143	165
	VII	176	155	.	.	153	.	136	144	.
	VIII	163	159	.	139	150	122	147	147	.
	IX	164	163	.	146	155	127	.	146	149
	X	165	164	.	154	156	134	134	146	147
	XI	163	152	.	154	157	136	142	147	150
	XII	163	152	.	154	157	.	142	147	150
2018	I	162	162	.	154	156	.	150	153	150
	II	166	165	.	161	163	.	148	152	153
	III	168	162	.	168	169	.	148	154	156
	IV	170	169	.	172	173	.	145	154	163
	V	173	162	.	168	171	.	151	155	165
	VI	179	161	.	165	170	.	152	152	164
	VII	199	157	.	177	187	136	141	153	167
	VIII	212	169	.	209	209	148	151	154	194
	IX	205	173	.	202	204	.	147	.	181
Zmiana w %										
IX 2018		-3,7	1,8	x	-3,4	-2,2	x	-2,4	x	-6,7
VIII 2018										
IX 2018		24,5	9,9	x	38,0	31,8	x	0,0	x	21,7
IX 2017										

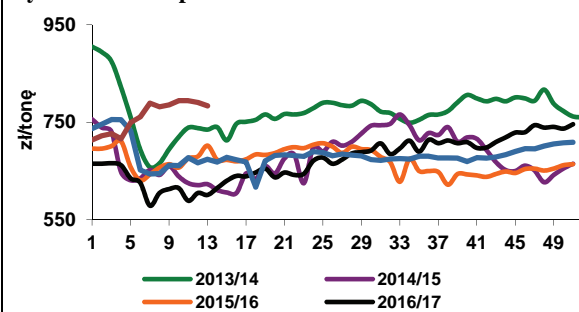
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

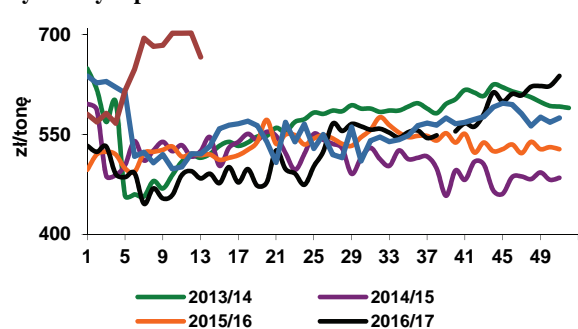
Rys. 1. Pszenica konsumpcyjna

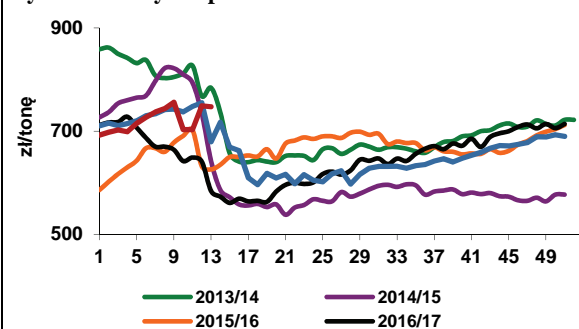
Rys. 2. Pszenica paszowa

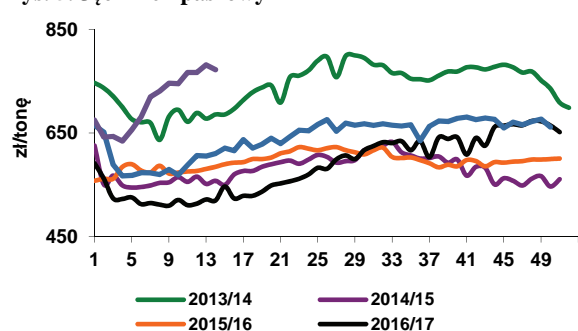
Rys. 3. Żyto paszowe

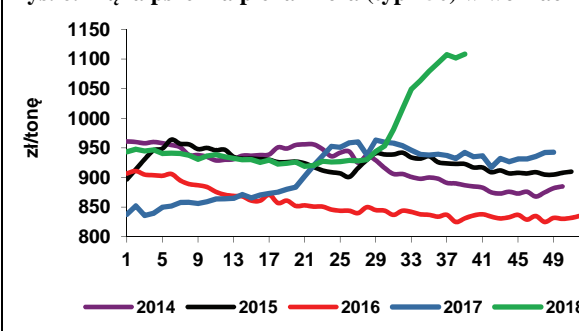
Rys. 4. Kukurydza paszowa

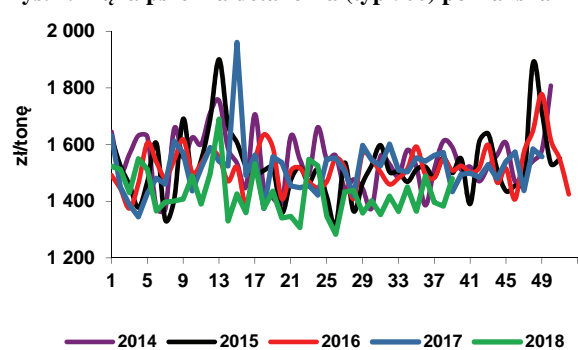
Rys. 5. Jęczmień paszowy

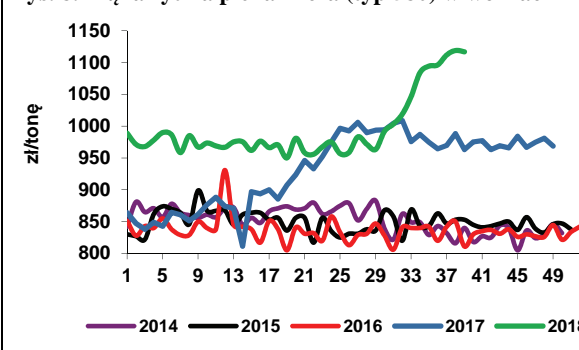
Rys. 6. Mąka pszenna piekarnicza (typ 750) w workach

Rys. 7. Mąka pszenna detaliczna (typ 500) poznańska

Rys. 8. Mąka żytnia piekarnicza (typ 580) w workach

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Piotr Szajner

We wrześniu i październiku kampania cukrownicza 2018/2019 przebiegała w korzystnych warunkach pogodowych. Powierzchnia uprawy buraków cukrowych wynosi ok. 235 tys. ha. Plony buraków cukrowych są zróżnicowane regionalnie w związku z niekorzystnymi warunkami pogodowymi (susza) w niektórych regionach plantacyjnych. Przewiduje się, że średni plon wyniesie ok. 630 dt/ha, a technologiczny plon cukru 9,5-10,0 t/ha. Jeżeli

w dalszej części kampanii nie wystąpią trudności ze zbiorem i przerobem surowca, to produkcja cukru wyniesie 2,1-2,3 mln t. Produkcja będzie większa od zapotrzebowania na rynku wewnętrznym (1,72 mln t) i konieczny będzie duży eksport.

Ceny cukru na krajowym rynku utrzymują się na niskim poziomie, a decydują o tym niskie ceny cukru białego na świecie oraz przewidywana duża podaż z kampanii 2018/2019. W sierpniu 2018 r. średnia cena zbytu cukru w workach spadła o 1,2% do 1,62 zł/kg w porównaniu z lipcem oraz była o 30,5% niższa niż przed rokiem. Ceny zbytu cukru paczkowanego wzrosły w porównaniu z lipcem br. o 14,2% do 1,69 zł/kg i były o 21,4% niższe niż przed rokiem. Ceny cukru paczkowanego znacząco wzrosły drugi miesiąc z rzędu, ale rosną one od bardzo niskiego poziomu (w czerwcu wynosiły zaledwie 1,37 zł/kg). W sierpniu ceny cukru paczkowanego były wyższe od cen cukru w workach. Niskie ceny zbytu negatywnie wpływają na wyniki finansowe przemysłu cukrowniczego. W pierwszym półroczu br. zysk netto branży wyniósł tylko 80,5 mln zł, wobec 472,4 mln zł

w pierwszej połowie 2017 r. W sierpniu średnia cena detaliczna wyniosła 2,04 zł/kg i była o 3,6% wyższa niż przed miesiącem oraz o 33,6% niższa niż w sierpniu 2017 r. Niskie ceny są korzystne dla konsumentów, w tym dla przedsiębiorstw wtórnego przetwórstwa żywności, gdyż umożliwiają redukcję kosztów.

W okresie styczeń-lipiec 2018 r. eksportowano z Polski 491,2 tys. t cukru ze względu na dużą produkcję w kampanii 2017/2018 i przewidywaną dużą produkcję w kampanii 2018/2019. Na rynku UE sprzedano 176,3 tys. t po średniej cenie 400 EUR/t. Największymi odbiorcami w UE były: Rumunia (63 tys. t) i Niemcy (56 tys. t). Duża podaż cukru w UE powoduje, że krajowi producenci duże ilości eksportowali do krajów trzecich: Sri Lanka (56 tys. t), Izrael (45 tys. t) oraz Egipt (41 tys. t) i Gruzja (37 tys. t). Duża podaż i niskie ceny są barierą dla importu, który wyniósł ok. 90 tys. t, w tym 85,0 tys. t z UE. Średnia cena importowa wyniosła 417 EUR/t, w tym z UE 396 EUR/t. Największe ilości cukru importowano z Niemiec (40 tys. t), Rumunii (13 tys. t) oraz Czech (10 tys. t).

Światowe ceny cukru utrzymują się na niskim poziomie, ale w czerwcu odnotowano niewielki ich wzrost. Według danych ERS USDA w sierpniu 2018 r. średnia cena cukru białego wyniosła 315 USD/t, a cukru surowego 230 USD/t. W sierpniu br. indeks światowych cen cukru FAO wyniósł 157,3 pkt., wobec 166,1 pkt. przed miesiącem oraz 203,9 pkt. w sierpniu 2017 r. Według danych International Sugar Organisation we wrześniu br. ceny nadal utrzymywały się na niskim poziomie: cukier biały 320 USD/t, a cukier surowy 240 USD/t. Głównym powodem niskich cen na międzynarodowych giełdach jest duża podaż oraz duże zapasy o głównych producentów.

Tab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące	Eksport			Import			
	ogółem	UE-28	kraje trzecie	ogółem	UE-28	kraje trzecie	
2016	VII	477,95	525,53	421,91	492,16	469,23	671,32
	VIII	466,96	511,46	434,42	411,61	520,90	388,35
	IX	478,47	537,78	418,40	623,78	623,28	624,91
	X	528,36	556,28	425,05	599,95	586,00	697,56
	XI	526,47	557,85	464,07	513,44	497,36	831,74
	XII	511,75	550,44	480,29	556,81	551,00	662,87
2017	I	531,35	543,03	494,62	569,51	561,97	591,05
	II	533,65	538,79	518,88	571,84	567,02	590,80
	III	500,87	507,86	466,04	568,10	545,87	850,20
	IV	473,47	489,43	445,79	548,87	524,68	675,36
	V	490,04	524,07	453,23	539,45	646,83	584,49
	VI	474,72	543,12	410,07	666,83	660,24	702,46
	VII	479,03	538,26	395,20	612,03	607,88	641,75
	VIII	468,21	541,54	395,81	656,77	656,83	656,55
	IX	502,98	533,30	408,26	535,09	514,14	739,43
	X	395,74	471,96	358,35	557,48	533,67	762,42
	XI	381,57	426,35	352,35	479,06	463,12	792,07
	XII	367,17	430,49	343,81	480,09	462,89	711,03
2018	I	371,14	415,23	339,70	467,11	436,35	777,96
	II	363,86	415,32	334,37	432,49	417,12	672,54
	III	348,81	402,40	325,86	397,68	381,95	889,24
	IV	339,34	390,87	318,86	460,52	432,16	896,90
	V	335,85	409,74	299,69	469,78	439,94	762,24
	VI	337,66	396,62	305,06	419,87	399,87	912,66
	VII	340,37	372,99	313,46	374,18	360,89	799,40

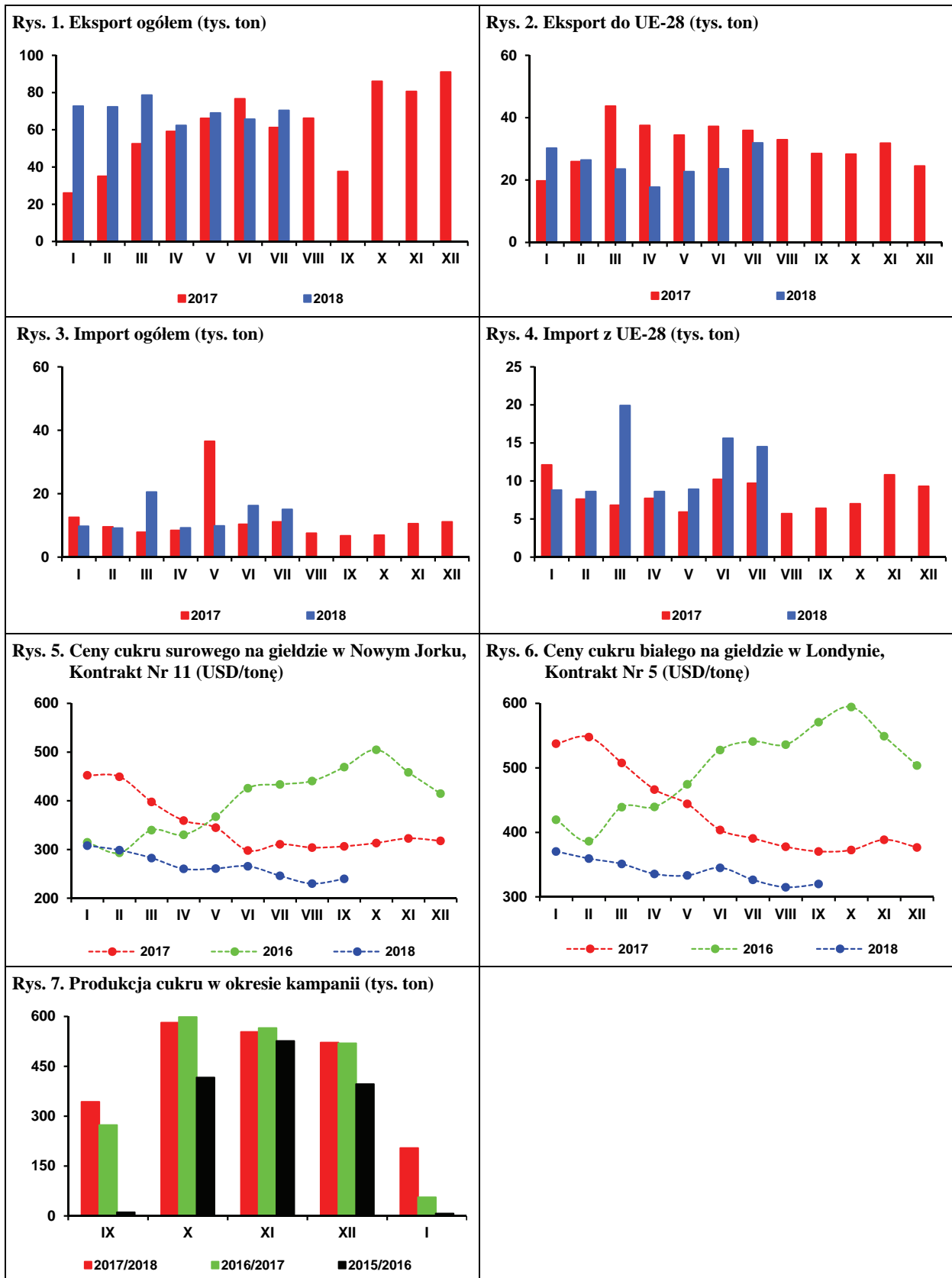
Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące	Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna	
	workowany	paczkowany			
2016	VII	2,33	2,50	1,74	2,80
	VIII	2,40	2,88	1,74	2,97
	IX	2,42	2,86	1,73	3,12
	X	2,54	2,71	1,75	3,17
	XI	2,55	2,74	1,75	3,16
	XII	2,55	2,75	1,76	3,17
2017	I	2,61	2,79	1,77	3,17
	II	2,61	2,74	1,76	3,18
	III	2,61	2,68	1,75	3,19
	IV	2,60	2,64	1,73	3,17
	V	2,61	2,64	1,72	3,17
	VI	2,51	2,61	1,72	3,15
	VII	2,48	2,33	1,73	3,13
	VIII	2,33	2,15	1,73	3,07
	IX	2,20	2,09	1,74	2,98
	X	1,88	1,80	1,73	2,92
	XI	1,80	1,69	1,70	2,76
	XII	1,71	1,68	1,70	2,62
2018	I	1,68	1,62	1,71	2,52
	II	1,66	1,58	1,72	2,28
	III	1,67	1,54	1,71	2,21
	IV	1,67	1,45	1,72	2,15
	V	1,66	1,40	1,73	2,08
	VI	1,65	1,37	1,73	2,03
	VII	1,64	1,48	1,74	1,97
	VIII	1,62	1,69	1,74	2,04

^a cenę referencyjną 404,4 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, ERS USDA, CAAC, GUS.

Według prognozy Oil World opublikowanej 21 września br., światowe zbiory nasion 10 najważniejszych roślin oleistych w sezonie 2018/19 będą rekordowe, zwiększą się do 590,4 mln t (o 27,7 mln t w porównaniu z sezonem poprzednim), głównie w wyniku dużego wzrostu zbiorów soi (o 30,3 mln t do 358,0 mln t), ale też większych zbiorów nasion słonecznika (o 1,6 mln t do 51,36 mln t), ziaren palmowych łącznie z koprą (o 0,5 mln t do 22,3 mln t), sezamu, lnu i rącznika (łącznie o 0,3 mln t do 9,9 mln t), przy spadku zbiorów rzepaku (o 2,2 mln t do 64,2 mln t), bawełny (o 1,2 mln t do 43,5 mln t) i orzeszków ziemnych (o 1,7 mln t do 30,0 mln t). Przewiduje się, że wzrost globalnych zasobów (o 25,6 mln t do 698,4 mln t) będzie większy niż wzrost zużycia (o 9,6 mln t do 574,4 mln t). W tej sytuacji zapasy nasion oleistych na koniec sezonu będą bardzo wysokie, wyniosą 124,0 mln t (o 16,0 mln t więcej niż przed rokiem), a relacja zapasów do rocznego zużycia nasion oleistych zwiększy się do 21,6%, z 19,1% przed rokiem i 20,3% przed dwoma laty.

W grupie największych producentów rzepaku na świecie spadek zbiorów nastąpił w UE-28 (o 2,4 mln t do 19,5 mln t) i Kanadzie (o 0,3 mln t do 21,0 mln t), a w drugiej połowie sezonu 2018/19 spodziewany jest też w Australii (o 0,9 mln t do 2,8 mln t), przy stabilizacji zbiorów w Chinach (4,8 mln t) oraz wzroście w Indiach (o 0,4 mln t do 6,9 mln t), Rosji i Ukrainie (łącznie o 0,8 mln t do 4,7 mln t).

Niemieccy analitycy oceniają, że w sezonie 2018/19 w wyniku poprawy światowego bilansu nasion oleistych, w tym rekordowych zbiorów soi (najważniejszej rośliny oleistej na świecie), ceny nasion oleistych, z wyjątkiem rzepaku, będą niższe niż w sezonie poprzednim. Ceny soi zmniejszą się o 12% do 360 USD/t (cif Rotterdam), a ceny rzepaku zwiększą się 2% do 434 USD/t (cif Hamburg). Niższe będą ceny olejów roślinnych: sojowego o 10% do 759 USD/t (fob ex-mill Holandia), rzepakowego o 2% do 833 USD/t (fob-ex-mill Holandia), słonecznikowego o 7% do 438 USD/T (fob-N.W. Europa porty) i palmowego o 15% do 578 USD/t. Ceny śrutu sojowej zmniejszą się o 12% do 350 USD/t (Argentyna, cif Rotterdam), przy wzroście cen śrutu rzepakowej o 8% do 264 USD/t.

W okresie siedmiu miesięcy br. krajowy przerób rzepaku był większy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Duże i średnie zakłady przemysłu tłuszczowego (liczące 50 i więcej osób stałej załogi) wyprodukowały 630,2 tys. t surowego oleju rzepakowego (o 11,0% więcej w relacji rok do roku), z tego rafinowały 419,4 tys. t (o 8% mniej). Produkcja margaryn wyniosła 173,0 tys. t i była o 1,7% mniejsza.

Eksport nasion oleistych i olejów roślinnych w okresie siedmiu miesięcy br. był mniejszy, a śrut oleistych i margaryn większy niż w tym samym czasie 2017 r. Jednocześnie wzrósł import nasion oleistych i margaryn, przy niewielkim spadku przywozu śrut oleistych i olejów roślinnych. Od stycznia do lipca

Ewa Rosiak

**Magdalena
Bodyt**

2018 r. wywieziono: 162,2 tys. t nasion oleistych (o 9% mniej niż w tym samym okresie 2017 r.), w tym 91,3 tys. t rzepaku (o 28% mniej), 69,9 tys. t olejów roślinnych (o 38% mniej), w tym 44,8 tys. t oleju rzepakowego (o 48% mniej), 383,8 tys. t śrut oleistych (o 9% więcej), w tym 357,0 tys. t śrutu rzepakowej (o 15% więcej) i 71,2 tys. t margaryn (o 7% więcej). W tym samym czasie przywieziono: 1667,6 tys. t śrut oleistych (o 1% mniej), 422,2 tys. t olejów roślinnych (poniżej 1% mniej), 705,6 tys. t nasion oleistych (o 38% więcej), w tym 466,2 tys. t rzepaku (o 53% więcej) oraz 56,3 tys. t margaryn (o 2% więcej).

W okresie ośmiu miesięcy br. ceny detaliczne olejów roślinnych, margaryn i „pozostałych tłuszczów zwierzęcych” (słoniny, smalcu) podlegały wahaniom. Ceny masła w I kwartale br. malały, a od kwietnia systematycznie rosną. Średni poziom cen tłuszczów roślinnych w okresie ośmiu miesięcy br. był o 1,3% wyższy w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku. Wzrost cen tłuszczów roślinnych był mniejszy niż cen całej żywności łącznie z napojami bezalkoholowymi, który w relacji rok do roku wyniósł 3,2%, w tym znacznie mniejszy niż cen tłuszczów zwierzęcych, który wyniósł średnio 19,6%. Margaryny podrożały średnio o 1,9% w relacji rok do roku, oleje roślinne o 0,4%, a oliwa z oliwek o 4,2%, przy wzroście cen masła o 20,9%, a „pozostałych tłuszczów zwierzęcych” o 4,2%.

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych^a (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^b	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2016 I-XII	1 119 490	635 422	473 364	1 281 548	33,28	42,3	87,4
2017 I-XII	1 148 694	751 669	178 657	1 721 706	44,72	15,6	66,7
2017 VII	75 364	62 082	18 257	119 189	3,09	24,2	63,2
VIII	114 262	61 847	18 365	157 744	4,09	16,1	72,4
IX	105 523	62 772	9 886	158 409	4,11	9,4	66,6
X	111 378	71 278	14 558	168 098	4,36	13,1	66,3
XI	95 273	67 008	19 717	142 564	3,70	20,7	66,8
XII	101 060	65 214	9 252	157 023	4,08	9,2	64,4
2018 I	89 974	63 559	7 835	145 698	3,78	8,7	61,8
II	89 268	55 876	8 407	136 737	3,55	9,4	65,3
III	87 752	65 692	8 828	144 616	3,75	10,1	60,7
IV	88 719	61 548	8 451	141 817	3,68	9,5	62,6
V	86 462	59 897	11 115	135 244	3,51	12,9	63,9
VI	79 679	60 498	9 369	130 808	3,39	11,8	60,9
VII	108 346	55 102	15 906	147 543	3,83	14,7	73,4
Zmiany w %							
<u>VII 2018</u> <u>VI 2018</u>	36,0	-8,9	69,8	12,8	13,0	x	x
<u>VII 2018</u> <u>VII 2017</u>	43,8	-11,2	-12,9	23,8	23,9	x	x
<u>VII 2018</u> <u>XII 2017</u>	7,2	-15,5	71,9	-6,0	-6,1	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego^a (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2016 I-XII	1 119 490	147 174	449 746	816 918	21,22	40,2	137,0
2017 I-XII	1 148 694	163 213	140 988	1 170 920	30,41	12,3	98,1
2017 VII	75 364	16 010	15 519	75 855	1,97	20,6	99,4
VIII	114 262	13 163	15 314	112 112	2,91	13,4	101,9
IX	105 523	14 104	7 385	112 243	2,91	7,0	94,0
X	111 378	10 895	10 768	111 504	2,89	9,7	99,9
XI	95 273	10 575	15 466	90 382	2,35	16,2	105,4
XII	101 060	10 864	6 096	105 827	2,75	6,0	95,5
2018 I	89 974	10 853	5 379	95 448	2,48	6,0	94,3
II	89 268	10 723	4 891	95 100	2,47	5,5	93,9
III	87 752	12 294	4 912	95 133	2,47	5,6	92,2
IV	88 719	14 438	5 234	97 923	2,54	5,9	90,6
V	86 462	13 009	5 801	93 669	2,43	6,7	92,3
VI	79 679	14 876	5 011	89 544	2,32	6,3	89,0
VII	108 346	11 672	13 593	106 426	2,76	12,5	101,8
Zmiany w %							
<u>VII 2018</u> <u>VI 2018</u>	36,0	-21,5	171,2	18,9	19,0	x	x
<u>VII 2018</u> <u>VII 2017</u>	43,8	-27,1	-12,4	40,3	40,1	x	x
<u>VII 2018</u> <u>XII 2017</u>	7,2	7,4	123,0	0,6	0,4	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych^a (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^b	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
2016 I-XII	1 610 973	2 795 801	714 913	3 691 861	44,4	43,6
2017 I-XII	1 652 999	2 921 930	675 154	3 899 774	40,8	42,4
2017 VII	113 046	187 697	33 013	267 228	29,6	42,3
VIII	171 393	279 570	65 645	385 240	38,3	44,5
IX	158 285	229 715	54 716	332 979	34,8	47,5
X	167 067	133 735	80 168	220 924	47,8	75,6
XI	142 910	342 242	58 102	426 841	40,8	33,5
XII	151 590	248 467	63 057	332 225	44,7	45,6
2018 I	134 961	116 426	59 643	191 744	44,2	70,4
II	133 902	263 728	66 664	330 966	49,8	40,5
III	131 628	346 445	55 394	422 679	42,1	31,1
IV	133 079	211 772	47 821	297 029	35,9	44,8
V	129 693	252 508	49 824	332 377	38,4	39,0
VI	119 519	297 348	44 655	372 211	37,4	32,1
VII	162 519	179 364	59 803	282 080	36,8	57,6
Zmiany w %						
<u>VII 2018</u> <u>VI 2018</u>	36,0	-39,7	33,9	-24,2	x	x
<u>VII 2018</u> <u>VII 2017</u>	43,8	-4,4	81,2	5,4	x	x
<u>VII 2018</u> <u>XII 2017</u>	7,2	-27,8	-5,2	-16,3	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 4. Krajowy bilans śruty rzepakowej^a (tony)

Okres	Produkcja ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
2016 I-XII	1 610 973	37 786	672 713	976 047	41,8	165,1
2017 I-XII	1 652 999	35 778	605 312	1 083 465	36,6	152,6
2017 VII	113 046	287	28 427	84 907	25,1	133,1
VIII	171 393	2 284	59 582	114 095	34,8	150,2
IX	158 285	3 811	47 102	114 994	29,8	137,6
X	167 067	3 636	76 703	94 000	45,9	177,7
XI	142 910	1 837	53 933	90 813	37,7	157,4
XII	151 590	1 386	58 906	94 070	38,9	161,1
2018 I	134 961	2 213	54 921	82 254	40,7	164,1
II	133 902	1 459	62 115	73 246	46,4	182,8
III	131 628	2 186	51 022	82 791	38,8	159,0
IV	133 079	1 489	44 674	89 893	33,6	148,0
V	129 693	1 691	47 003	84 381	36,2	153,7
VI	119 519	1 154	41 657	79 016	34,9	151,3
VII	162 519	1 231	55 576	108 173	34,2	150,2
Zmiany w %						
<u>VII 2018</u> <u>VI 2018</u>	36,0	6,6	33,4	36,9	x	x
<u>VII 2018</u> <u>VII 2017</u>	43,8	328,4	95,5	27,4	x	x
<u>VII 2018</u> <u>XII 2017</u>	7,2	-11,2	-5,7	15,0	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny^a (tony)

Okres	Produkcja ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2016 I-XII	359 092	84 456	128 545	315 003	8,18	35,8	114,0
2017 I-XII	335 124	100 483	129 468	306 139	7,95	38,6	109,5
2017 VII	23 331	7 085	8 653	21 763	0,56	37,1	107,2
VIII	30 828	8 498	11 515	27 811	0,72	37,4	110,8
IX	33 375	8 337	11 713	29 999	0,78	35,1	111,3
X	34 746	10 324	15 476	29 594	0,77	44,5	117,4
XI	36 842	10 818	14 229	33 430	0,87	38,6	110,2
XII	25 625	7 423	10 059	22 989	0,60	39,3	111,5
2018 I	23 076	9 035	11 102	21 009	0,55	48,1	109,8
II	25 648	7 944	11 285	22 307	0,58	44,0	115,0
III	28 455	9 554	12 999	25 009	0,65	45,7	113,8
VI	24 645	7 387	10 797	21 235	0,55	43,8	116,1
V	22 192	8 164	10 983	19 374	0,50	49,5	114,5
VI	25 477	7 469	10 185	22 761	0,59	40,0	111,9
VII	23 540	6 722	3 876	26 386	0,68	16,5	89,2
Zmiany w %							
<u>VII 2018</u> <u>VI 2018</u>	-7,6	-10,0	-61,9	15,9	15,9	x	x
<u>VII 2018</u> <u>VII 2017</u>	0,9	-5,1	-55,2	21,2	21,2	x	x
<u>VII 2018</u> <u>XII 2017</u>	-8,1	-9,5	-61,5	14,8	14,8	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 6. Ceny skupu^a (zł/tonę)

Okres	Rzepak przemysłowy	Pszenvica konsumpcyjna i paszowa	Relacja cen rzepak : pszenica
2016 I-XII	1616	620	2,61
2017 I-XII	1576	664	2,37
2017 VIII	1545	637	2,43
IX	1543	646	2,39
X	1567	649	2,42
XI	1609	658	2,45
XII	1631	673	2,42
2018 I	1577	670	2,35
II	1554	662	2,35
III	1550	669	2,32
IV	1487	662	2,24
V	1503	672	2,24
VI	1520	686	2,22
VII	1538	693	2,22
VIII	1573	752	2,09
Zmiany w %			
<u>VIII 2018</u> <u>VII 2018</u>	2,3	8,5	x
<u>VIII 2018</u> <u>VIII 2017</u>	1,8	18,1	x
<u>VIII 2018</u> <u>XII 2017</u>	-3,6	11,7	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII, IX, X i XI dane GUS, pozostałe miesiące – dane MRiRW

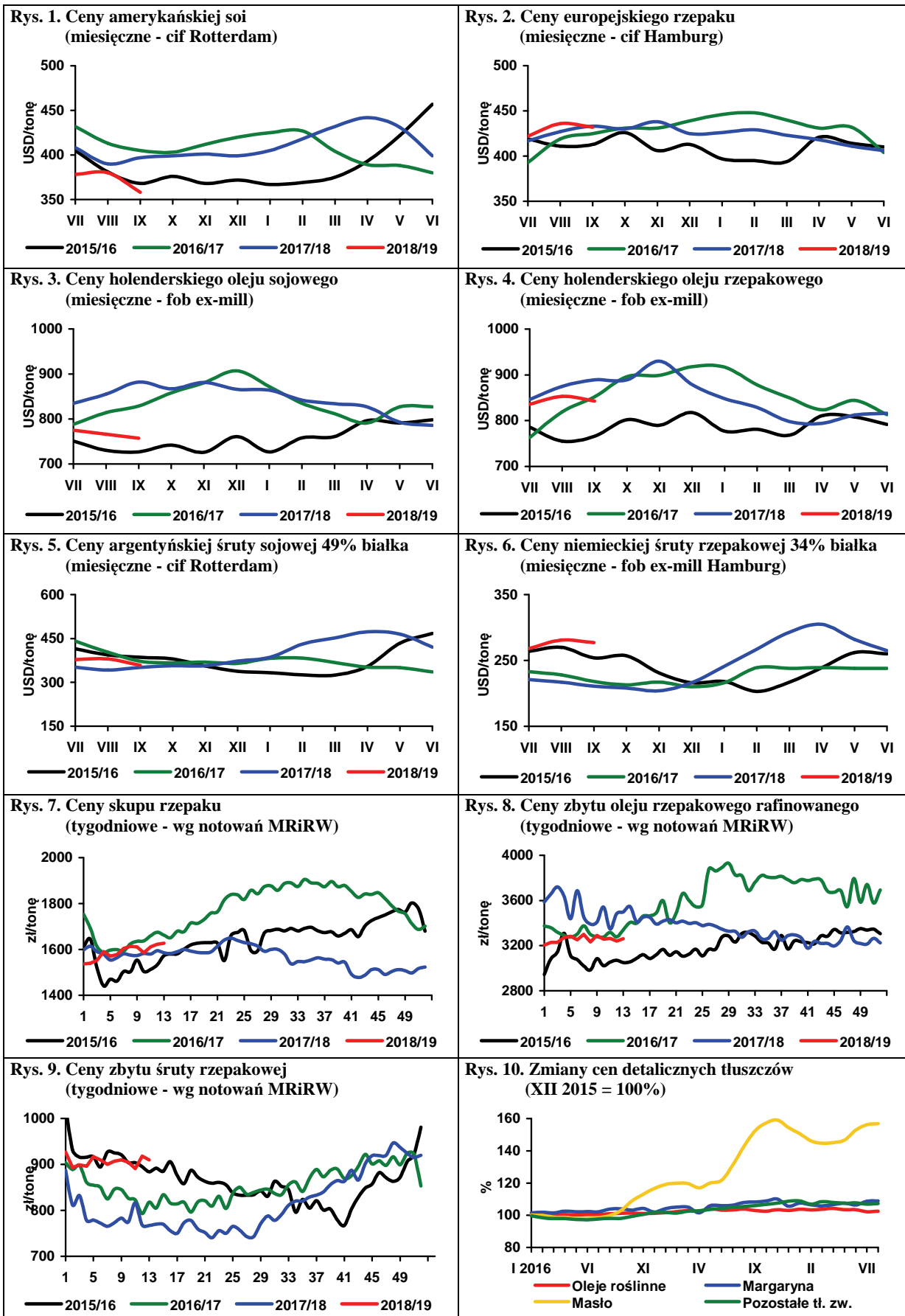
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	margaryny do smarowania pieczywa za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	margaryny do smarowania pieczywa w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2015 I-XII	5,46	6,38	15,15	5,72	5,90	9,85	20,65	6,88
2016 I-XII	4,84	6,33	16,19	5,56	5,84	9,75	20,65	6,60
2017 VIII	4,92	6,71	25,89	6,08	6,16	9,75	31,85	6,68
IX	5,00	6,87	27,60	6,15	6,07	9,73	34,00	6,68
X	4,73	6,92	27,23	6,21	6,10	9,75	35,40	6,76
XI	4,62	6,86	25,87	6,23	6,14	9,85	35,00	6,80
XII	4,65	6,76	24,52	6,23	6,03	9,75	33,75	7,00
2018 I	4,56	6,81	21,32	6,18	6,06	9,50	31,75	7,04
II	4,51	6,82	20,98	6,12	6,06	9,28	29,75	6,80
III	4,60	6,93	22,00	6,08	6,10	9,33	29,55	6,96
IV	4,61	6,99	22,39	6,04	6,13	9,43	29,55	6,92
V	4,52	6,98	24,11	6,05	6,1	9,55	29,95	6,88
VI	4,51	6,96	25,70	6,08	6,11	9,38	32,35	6,88
VII	4,48	6,98	25,78	6,04	6,04	9,65	33,20	6,84
VIII	4,50	6,97	25,72	6,11	6,04	9,55	33,30	6,88
Zmiany w %								
<u>VIII 2018</u> <u>VII 2018</u>	0,4	-0,1	-0,2	1,2	0,0	-1,0	0,3	0,6
<u>VIII 2018</u> <u>VIII 2017</u>	-8,5	3,9	-0,7	0,5	-1,9	-2,1	4,6	3,0
<u>VIII 2018</u> <u>XII 2017</u>	-3,2	3,1	4,9	-1,9	0,2	-2,1	-1,3	-1,7

^a masło świeże o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy, ^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, MRiRW i GUS.

W 2018 r., z powodu niekorzystnych warunków w okresie wegetacji (wysokiej temperatury i suszy), zbiory ziemniaków w UE są znacząco niższe niż w roku poprzednim. Spośród liczących się producentów największy spadek produkcji ma miejsce w Niemczech. Według ostatnich doniesień World Potato Markets zbiory ziemniaków w tym kraju wynoszą 8,75 mln t i są o ponad 25% mniejsze niż w roku poprzednim. Tak znaczący ich spadek jest konsekwencją bardzo niskich plonów (spadek z 46,8 do 35,0 t/ha), gdyż areał uprawy jest podobny jak w roku poprzednim (ok. 250 tys. ha). Ceny ziemniaków jadalnych na rynku niemieckim są ok. 2-krotnie wyższe niż w dwóch poprzednich latach, ale porównywalne z analogicznym okresem 2013 r., gdy zbiory wyniosły niespełna 9,7 mln t. Jeszcze droższe są bulwy ziemniaków z przeznaczeniem do przetwórstwa spożywczego. W zależności od kierunków użytkowania oraz od regionu ceny tych ziemniaków w pierwszym tygodniu października wynosiły od 210 do nawet 290 EUR/t wobec 30-60 EUR/t w roku ubiegłym i 120-170 EUR/t w latach 2015-2016.

We Francji zbiory szacowane są na 7,22 mln t wobec 7,48 mln t w roku poprzednim, co stanowi spadek jedynie o 3,5%, ale jest to jednocześnie o ok. 1 mln t więcej niż w latach 2015-2016. Ceny ziemniaków do przetwórstwa we Francji wynoszą obecnie 250-270 EUR/t. Ceny ziemniaków przeznaczonych do bezpośredniej konsumpcji najbardziej popularnych, tańszych odmian, w zależności od wielkości bulw i opakowania wynosiły od 320 do 425 EUR/t i były co najmniej 2-krotnie wyższe niż przed rokiem. Ziemniaki typu premium (odmiany Agata, Charlotta i Various) w opakowaniach 2,5 i 12,5 kg kosztowały 720-750 EUR/t, tj. o 70-90% więcej niż w roku poprzednim.

W Holandii ceny ziemniaków do przetwórstwa na frytki i chipsy wynoszą od 250 do nawet 310 EUR/t i są kilkukrotnie wyższe niż przed rokiem. W Belgii ceny ziemniaków do przetwórstwa spożywczego są nieco niższe i wynoszą 250-260 EUR/t, przy czym na przełomie września i października zanotowano nawet nieznaczny ich spadek.

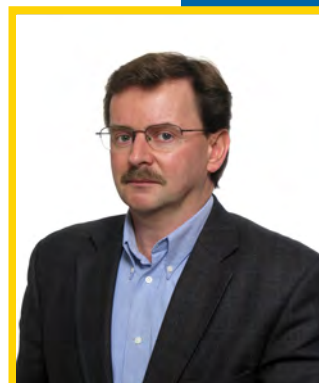
Słabe zbiory w Niemczech i innych krajach Europy północno-zachodniej pojawiają się w czasie, gdy produkcja przetworów ziemniaczanych dynamicznie się rozwija i z roku na rok rośnie ich sprzedaż do wielu krajów świata. Dalszy wzrost był przewidywany również i w sezonie 2018/19, ale z powodu ograniczonej dostępności surowca trend wzrostowy przypuszczalnie zostanie zahamowany.

Według wstępnych szacunków GUS areał uprawy ziemniaków w Polsce w 2018 r. jest o ok. 9% mniejszy od ubiegłorocznego i wynosi ok. 300 tys. ha. Ocenia się, że plony ziemniaków w bieżącym roku wyniosą 248 dt/ha i będą niższe o ok. 11% od ubiegłorocznych. Zbiory ziemniaków szacuje się na ok. 7,4 mln t, tj. o 19% mniej od zbiorów w 2017 r.

Ceny ziemniaków w Polsce w bieżącym sezonie utrzymują się na poziomie znacznie wyższym od ubiegłorocznego, a na rynku rośnie presja na dalszy ich wzrost, co w okresie głównego zbioru zwykle nie ma miejsca. Rynek dyskontuje bowiem płynące z całej Europy informacje o bardzo słabych zbiorach ziemniaków w tym roku. Na rynku dominują ziemniaki o drobnych bulwach poniżej 50 mm. Producenci, którzy dysponują ziemniakami dobrej jakości, o większym kalibrze podnoszą ceny w swoich ofertach. Wzrost cen może spowodować spadek popytu, ale producenci wstrzymują się jednak ze sprzedażą, licząc na duże zwwyżki zimą i wiosną. Jednak są kupcy na ziemniaki, w tym również importerzy z Węgier i Rumunii, którzy akceptują i te wyższe ceny. Tradycyjnie utrzymuje się także eksport do Mołdawii.

Obecnie ziemniaki w dużym hurcie w Polsce są najczęściej oferowane w cenach z przedziału 0,50-0,65 zł/kg, chociaż są też oferty na poziomie 0,46 zł/kg (w okolicach Sieradza). Ziemniaki sprzedawane do sieci handlowych osiągają cenę 0,70 zł/kg. Średni poziom cen na rynkach hurtowych ziemniaków w pierwszym tygodniu października wyniósł 0,78 zł/kg i był o ponad 60% wyższy w porównaniu z analogicznym okresem w dwóch poprzednich latach, ale w odniesieniu do początku października 2015 r. były to poziom wyższy jedynie o 5%. Krajowe ziemniaki w Broniszach osiągały cenę 0,80-1,00 zł/kg, w Łodzi 0,53-0,87 zł/kg, w Poznaniu 0,67-0,93 zł/kg, w Lublinie 0,80-0,90 zł/kg, w Rzeszowie i we Wrocławiu 0,60-0,80 zł/kg.

W najbliższych tygodniach rynek ziemniaków w Polsce nadal będzie pod presją popytu, co może skutkować dalszym wzrostem cen, który może być złagodzony, jeśli pogoda nadal będzie sprzyjać wykopkom.

**Wiesław
Dzwonkowski**

1. <https://ec.europa.eu/jrc/sites/jrcsh/files/jrc-mars-bulletin-vol26-no08.pdf>,
dostęp 30.08.2018 r.

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków				Produkcja skrobi ziemniaczanej			
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
I	64 000	62 500	63 700	75 700	184	221	1 230	2 630
II	59 400	69 800	60 600	59 300	182	274	185	101
III	75 600	69 500	76 600	69 300	270	248	267	110
IV	74 800	71 800	62 100	69 000	257	143	198	136
V	62 600	45 500	28 000	52 400	160	168	117	127
VI	58 300	58 800	54 100	52 600	187	233	154	127
VII	54 900	48 700	44 000	50 500	100	52	182	183
VIII	86 100	138 800	130 100	139 200	2 673	10 030	13 946	
IX	289 000	349 800	332 800		36 562	48 727	48 502	
X	328 100	356 000	350 700		52 406	55 531	52 185	
XI	238 400	321 200	326 600		38 997	51 152	50 369	
XII	83 800	178 900	185 200		3 636	23 291	26 495	
RAZEM	1 475 000	1 771 300	1 714 500	568 000	135 614	190 070	193 830	3 414

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze			
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze	
2014	I-XII	1 247	3 806	36 259	57 730	10 921	41 368	9 555	167 158	30 775	16 736
2015	I-XII	1 201	1 666	13 656	82 505	14 331	42 007	9 990	159 341	37 518	20 829
2016	I-XII	2 804	1 065	22 815	104 854	18 857	53 935	10 449	168 016	38 838	20 093
2017	I-XII	4 100	3 179	28 605	140 173	37 446	74 377	12 101	191 585	52 071	18 346
2017	I	221	1	2 954	14 363	1 615	7 143	661	12 856	2 818	2 078
	II	228	67	2 810	13 330	2 428	6 340	889	13 865	3 371	1 802
	III	556	1 024	3 456	13 018	3 083	5 756	1 075	16 706	3 984	1 949
	IV	814	677	4 204	9 934	2 249	5 262	846	14 129	4 019	1 704
	V	341	297	4 278	11 130	2 333	6 535	1 009	18 136	4 782	2 020
	VI	359	21	1 518	8 098	2 995	4 314	945	18 795	5 019	1 792
	VII	61	-	1 284	7 104	3 054	4 676	1 199	18 726	4 684	1 162
	VIII	50	2	514	7 319	3 814	5 951	1 254	19 633	5 229	944
	IX	62	220	1 500	11 881	3 345	7 432	1 254	15 004	4 583	1 109
	X	127	-	1 907	15 960	3 708	8 004	1 280	14 535	5 445	1 448
	XI	37	624	2 344	14 744	3 040	7 623	903	14 438	5 107	1 205
	XII	30	247	1 847	13 130	5 781	5 422	898	14 755	2 885	1 095
2018	I	297	682	1 172	12 801	3 743	7 788	1 030	15 447	4 692	1 204
	II	240	456	1 645	11 352	3 529	5 652	1 092	13 812	5 085	829
	III	306	461	3 807	10 014	3 736	5 773	1 102	14 431	3 964	977
	IV	210	844	2 739	8 918	3 633	6 257	1 019	15 082	3 481	840
	V	243	152	2 787	8 303	4 142	5 961	787	17 450	3 977	1 003
	VI	152	1 156	554	8 984	3 510	6 090	972	19 809	3 809	995
	VII	61	181	302	9 960	2 193	5 707	841	19 661	4 346	729

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2014 I-XII	55 262	21 373	119 731	10 161	135 560	210 964	76 301	66 083	8 905	3 088
2015 I-XII	28 911	14 272	103 270	14 882	155 473	182 899	78 359	56 782	7 302	11 271
2016 I-XII	39 746	21 440	90 084	13 714	151 354	201 447	79 793	74 705	8 390	16 237
2017 I-XII	44 197	14 813	58 019	15 861	140 317	197 696	87 721	91 014	14 151	20 491
2017 I	125	742	5 041	1 277	12 137	15 097	7 234	7 023	467	1 981
II	658	391	3 026	1 148	13 583	14 811	6 806	6 240	368	1 019
III	3 739	3 960	3 106	1 178	12 798	19 164	8 818	7 824	710	1 838
IV	6 321	7 348	6 459	1 078	11 092	17 473	6 481	9 122	1 301	1 241
V	21 178	1 252	12 284	1 125	10 989	18 803	7 481	10 125	1 309	1 961
VI	6 206	41	7 561	1 431	11 802	18 604	7 714	7 767	1 409	2 013
VII	332	0	5 392	1 639	11 947	18 500	7 242	6 061	1 246	2 304
VIII	11	0	682	1 597	12 364	17 482	7 198	9 501	1 070	1 980
IX	19	0	1 590	1 473	10 876	16 083	7 067	9 585	1 383	1 849
X	69	0	2 082	1 307	11 822	14 630	7 914	5 023	1 506	2 106
XI	45	346	6 589	951	11 487	14 124	7 044	6 039	1 616	1 906
XII	77	733	4 156	1 106	9 389	12 833	6 721	6 703	1 686	295
2018 I	332	548	8 099	1 513	9 591	13 158	7 895	7 277	1 941	1 585
II	707	662	4 067	1 427	9 527	14 120	7 555	7 559	1 630	1 778
III	2 449	2 727	11 077	1 573	8 835	14 535	8 331	8 262	1 483	1 607
IV	8 364	11 916	13 503	1 330	6 839	12 973	7 116	8 284	1 742	1232
V	17 982	2 280	19 592	1 087	11 195	13 522	7 668	8 963	1 167	227
VI	1 679	0	9 374	1 381	9 489	16 488	7 906	11 733	1 416	111
VII	483	4	5 848	1 813	9 989	16 796	9 379	7 913	11 237	160

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

Wyszczególnienie	Rodzaj	VIII	VI	VII	VIII	Wskaźnik zmian cen	
	Ceny zł/dt	2017 zł/dt	2018 zł/dt	2018 zł/dt	2018 zł/dt	roczny %	miesięcz. %
Ziemniaki	skupu	34,2	56,1	54,9	39,2	114,6	71,4
	targowiskowa	96,2	85,0	100,4	106,2	110,4	105,8
	detaliczna (zł/kg)	1,16	1,72	1,44	1,38	119,0	95,8
	importowa	160,1	83,4	85,2	.	94,1	102,1
	eksportowa	89,1	193,3	188,2	.	176,2	97,4
Relacje cen	skup / targowisko	0,36	0,66	0,55	0,37	103,8	67,5
	targowisko / detal	0,83	0,49	0,70	0,77	92,8	110,4
	skup / detal	0,29	0,33	0,38	0,28	96,3	74,5
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	2,66	2,57	2,57	2,61	98,1	101,6
	detaliczna (zł/kg)	5,02	4,96	4,96	4,97	99,0	100,2
Frytki	detaliczna (zł/kg)	8,30	8,44	8,40	8,46	101,9	100,7
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	35,00	34,80	34,80	35,10	100,3	100,9
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	10,00	10,44	10,50	10,50	105,0	100,0

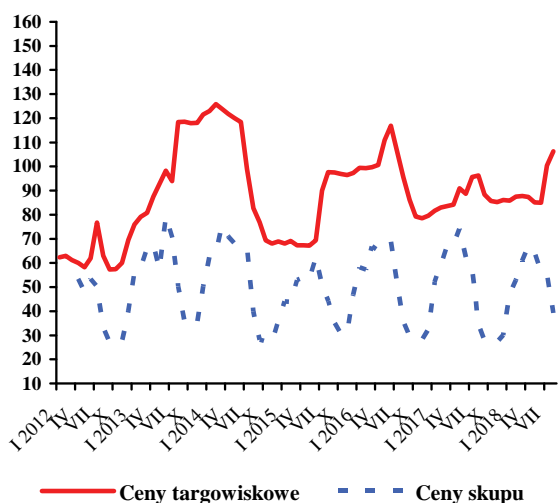
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

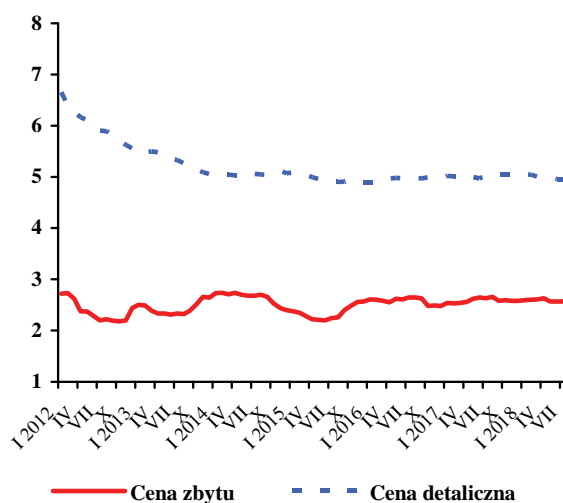
Wyszczególnienie		2017		2018		wsk. zmian cen	
		sierpień	czerwiec	lipiec	sierpień	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	110,6	98,9	113,3	122,7	111,0	90,4
2	Kujawsko-pomorskie	90,4	79,5	80,0	11,7	123,6	110,7
3	Lubelskie	97,77	75,2	104,2	114,1	116,7	102,4
4	Lubuskie	133,3	104,2	137,5	132,1	99,1	75,0
5	Łódzkie	.	85,4	107,6	89,1	.	.
6	Małopolskie	79,2	71,8	75,3	101,4	128,1	126,3
7	Mazowieckie	79,0	75,4	102,3	104,9	132,8	126,6
8	Opolskie	110,8	98,1	90,0	.	.	.
9	Podkarpackie	93,8	89,5	109,7	105,6	112,6	106,6
10	Podlaskie	104,5	75,8	61,3	132,9	127,2	95,7
11	Pomorskie	93,9	100,7	116,4	118,3	126,1	106,6
12	Śląskie	102,0	82,3	105,0	104,4	102,4	98,1
13	Świętokrzyskie	73,3	71,0	81,6	82,0	111,9	136,4
14	Warmińsko-mazurskie	102,7	83,9	131,7	.	.	.
15	Wielkopolskie	92,1	98,9	102,0	98,6	107,1	108,6
16	Zachodniopomorskie	128,9	116,3	111,1	.	.	.
maksimum		133,3	116,3	137,5	123,9	X	
minimum		73,3	71,0	61,3	82,0	X	
różnica w %		81,8	63,8	124,5	51,1	X	

Źródło: Dane GUS.

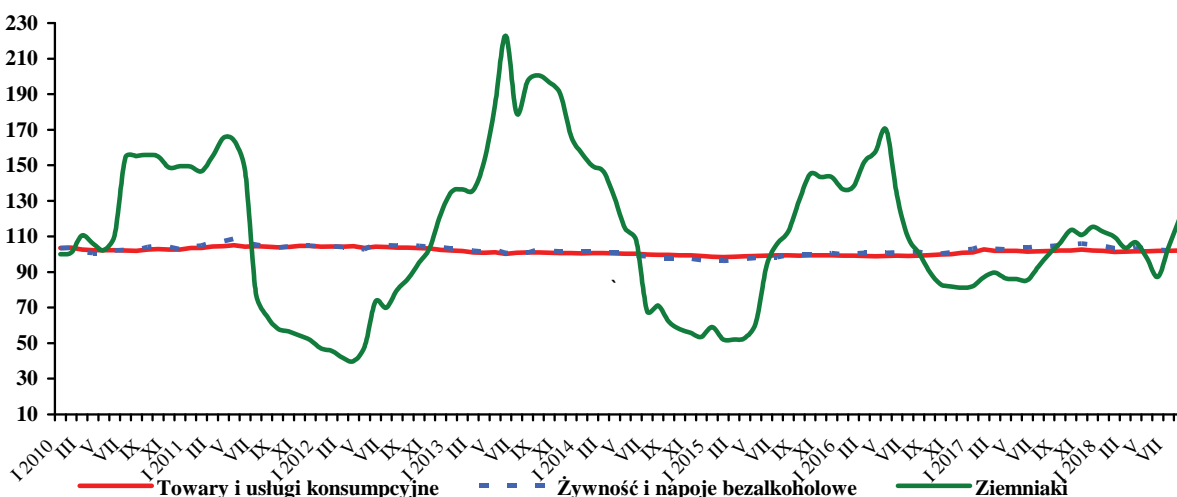
Rys. 1. Ceny ziemniaków (w zł/dt)

Rys. 2. Ceny mączki ziemniaczanej (w zł/kg)

Rys. 3. Dynamika cen detalicznych (analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100)

Źródło: Dane GUS.

We wrześniu br., w porównaniu z sierpniem br., w skupie z przeznaczeniem do konsumpcji bezpośredniej wzrosły ceny pomidorów szklarniowych (o 70%), kalafiorów gruntowych (o 30%), cebuli w spółdzielniach ogrodniczych (o 9%) oraz pieczarek (o 4%). Obniżyły się ceny skupu pietruszki (o 34%), cebuli na targowiskach (o 9%), marchwi i ogórków do konserwowania (po 5%) oraz buraków ćwikłowych (o 1%). W porównaniu z sierpniem br. w zakładach przetwórczych obniżyły się ceny skupu brokułów różyczkowanych i pomidorów do mrożenia (po 2%). Wzrosły ceny skupu cebuli obieranej (o 16%), pomidorów do tłoczenia (o 9%) oraz fasoli szparagowej i kalafiorów różyczkowanych (po 2%). W firmach skupujących warzywa na eksport wzrosły ceny pomidorów spod osłon (o 148%), ogórków krótkich i kapusty białej (po 16%), cebuli (o 12%), selerów (o 11%) i kapusty pekińskiej (o 9%). Obniżyły się ceny skupu marchwi (o 23%), papryki czerwonej (o 21%) i buraków ćwikłowych (o 18%). W porównaniu z sierpniem br. w handlu hurtowym wzrosły ceny pomidorów spod osłon (o 98%), kalafiorów gruntowych (o 40%), ogórków spod osłon (o 19%) i ogórków gruntowych (o 18%). Obniżyły się ceny marchwi (o 23%), buraków ćwikłowych (o 6%), kapusty białej (o 4%) i cebuli (o 2%).

We wrześniu 2018 r., w porównaniu z wrześniem 2017 r., w skupie do konsumpcji bezpośredniej wzrosły ceny kapusty białej (o 110%), pietruszki (o 105%), cebuli w spółdzielniach ogrodniczych (o 96%), marchwi (o 87%), kalafiorów gruntowych (o 26%), cebuli na targowiskach (o 16%), buraków ćwikłowych (o 13%), pomidorów szklarniowych (o 7%) i pieczarek (o 3%). W zakładach przetwórczych we wrześniu br., w porównaniu z analogicznym okresem ub.r., wzrosły ceny cebuli obieranej (o 112%), kapusty białej (o 90%), buraków (o 16%), marchwi na kostkę (o 15%), brokułów różyczkowanych (o 8%), fasoli szparagowej (o 3%), a obniżyły się pomidorów do tłoczenia (o 5%) i kalafiorów różyczkowanych (o 2%).

W sierpniu br., w porównaniu z lipcem br., obniżyły się ceny detaliczne papryki (o 44%), marchwi (o 21%), pomidorów (o 17%), porów (o 12%), buraków ćwikłowych (o 11%), cebuli (o 7%), selerów (o 3%) i ogórków gruntowych (o 2%). Wzrosły ceny detaliczne kapusty białej (o 3%) i kalafiorów (o 1%). W relacji do cen detalicznych z sierpnia ub.r. wzrosły ceny marchwi (o 37%), ogórków gruntowych (o 21%), kalafiorów (o 18%), cebuli (o 17%), selerów (o 5%) i porów (o 3%), a obniżyły się ceny papryki (o 16%). Na tym samym poziomie kształtowały się ceny pomidorów i pieczarek.

W lipcu br., w porównaniu z lipcem ub.r., w średnich i dużych zakładach przetwórczych obniżyła się produkcja

Paweł Kraciński

Tomasz Smoleński

warzyw mrożonych (o 32%) i marynat (o 16%), a wzrosła produkcja konserw warzywnych (o 43%) i soku pomidorowego (o 23%).

Eksport warzyw świeżych w lipcu 2018 r. wyniósł 38,5 tys. t, a jego wartość 24,5 mln EUR. W porównaniu z lipcem 2017 r. wolumen sprzedanych warzyw świeżych obniżył się o 15%, a jego wartość zmniejszyła się o 12%. Do spadku wolumenu eksportu przyczyniło się obniżenie sprzedaży kalafiorów (o 37%), pomidorów (o 30%), kapusty (o 13%) i cebuli (o 8%). W tym samym czasie wyeksportowano 50,3 tys. t przetworów warzywnych o wartości 39,8 mln EUR. W porównaniu z lipcem 2017 r. wolumen eksportu przetworów warzywnych obniżył się o 3%, a jego wartość wzrosła o 1%. Obniżył się wolumen eksportu suszy (o 22%) oraz konserw (o 10%).

W lipcu 2018 r. zaimportowano 23,9 tys. t warzyw świeżych tj. o 15% mniej niż w lipcu ub.r. Wartość ich importu wyniosła 17,8 mln EUR, tj. o 24% mniej niż w lipcu ub.r. Spadek wolumenu importu spowodowany był zmniejszeniem przywozu ogórków (o 45%), papryki (o 32%), czosnku (o 15%), marchwi (o 14%), pomidorów (o 9%) i cebuli (o 3%). Wolumen importu przetworów warzywnych wyniósł 18,5 tys. t tj. 11%, a jego wartość 20,9 mln EUR i zmniejszyła się o 2% w porównaniu z lipcem ub.r. Obniżył się import suszy (o 41%), marynat (o 14%) i koncentratu pomidorowego (o 10%).

W lipcu 2018 r. dodatnie saldo w handlu warzywami i ich przetworami wyniosło 25,6 mln EUR wobec dodatniego (22,9 mln EUR) w lipcu 2017 r. W okresie I-VII br. saldo handlu warzywami i ich przetworami było ujemne i wyniosło 139,3 mln EUR. W porównaniu z analogicznym okresem ub.r. deficyt w handlu zagranicznym obniżył się o 7,1 mln EUR.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania	Ogórki do kwaszenia	Pietruszka	Pomidory szklarniowe	Kalafiori gruntowe (szt.)	Pieczarki
2017 IX	0,68	1,78	0,42	0,67	0,64	-	1,52	2,44	2,79	2,13	5,08
X	0,62	1,63	0,34	0,66	0,58	-	-	2,03	3,80	2,58	5,02
XI	0,68	1,61	0,38	0,65	0,61	-	-	2,02	3,92	1,87	4,88
XII	0,67	1,66	0,36	0,64	0,59	-	-	1,99	4,98	-	5,03
2017 I-XII	0,67	1,60	0,48	0,68	0,65	1,74	1,19	2,23	3,87	2,06	5,05
2018 I	0,68	1,61	0,30	0,72	0,65	-	-	2,16	-	-	5,08
II	0,66	1,61	0,31	0,77	0,67	-	-	2,37	-	-	4,93
III	0,68	1,61	0,32	0,98	0,71	-	-	3,29	-	-	4,73
IV	0,71	1,62	0,31	1,37	0,78	-	-	4,92	6,72	-	4,85
V	0,83	1,65	0,54	2,07	0,91	-	-	5,95	4,01	-	4,81
VI	1,04	2,03	1,11	2,65	1,18	-	-	6,68	2,56	-	4,89
VII	1,18	2,41	1,46 ^c	2,30	0,89	2,13	1,33	9,43	2,36	1,93	4,94
VIII	1,22	2,28	1,94 ^c	1,32	0,73	2,15	1,42	7,52	1,75	2,07	4,99
IX	1,33	2,07	0,88	1,25	0,72	2,04	-	5,00	2,98	2,69	5,21
Wskaźnik zmian w %											
IX 2018 VIII 2018	109	91	x	95	99	95	x	66	170	130	104
IX 2018 IX 2017	196	116	210	187	113	x	x	205	107	126	103

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSRIR MRiRW, ^c za główkę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew na kostkę	Buraki	Groszek zielony	Fasola szparagowa	Brokuly rózyczk.	Kalafiori rózyczk.	Ogórki do konserw.	Pomidory do mrożenia	Pomidory do tłoczenia
2017 IX	0,67	0,20	0,26	0,25	-	0,78	1,82	1,25	-	0,59	0,40
X	0,63	0,20	0,25	0,25	-	-	1,68	1,22	-	0,61	-
XI	0,75	0,25	0,25	0,25	-	-	2,34	1,46	-	-	-
XII	0,79	0,29	0,25	0,27	-	-	-	-	-	-	-
2017 I-XII	0,68	0,25	0,26	0,26	1,20	0,77	1,89	1,32	1,84	0,59	0,39
2018 I	0,89	0,34	0,27	0,27	-	-	-	-	-	-	-
II	0,93	0,35	0,27	0,27	-	-	-	-	-	-	-
III	0,95	0,37	0,26	0,26	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,90	0,39	0,25	0,26	-	-	-	-	-	-	-
V	0,85	0,30	0,26	0,26	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,82	-	-	-	1,12	-	1,99	1,60	2,00	-	-
VII	-	-	-	-	1,10	0,80	1,97	-	2,25	-	-
VIII	1,22	-	-	-	-	0,79	1,99	1,20	2,43	0,60	0,35
IX	1,42	0,38	0,30	0,29	-	0,80	1,96	1,22	-	0,59	0,38
Wskaźnik zmian w %											
IX 2018 VIII 2018	116	x	x	x	x	102	98	102	x	98	109
IX 2018 IX 2017	212	190	115	116	x	103	108	98	x	100	95

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory spod osłon	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki ćwikłowe	Ziemniaki
2017 VIII	2,25	1,10	1,88	1,01	0,60	3,84	0,80	-	-	0,55	-	-	-
IX	2,66	1,05	1,06	0,55	0,60	2,93	-	-	1,20	0,53	1,00	-	-
X	3,47	-	1,04	0,38	0,60	3,16	0,50	1,20	1,12	0,52	1,00	0,40	-
XI	3,85	-	0,97	0,32	0,60	-	0,53	1,20	1,00	0,52	-	0,45	0,40
XII	-	-	0,96	0,32	0,60	-	0,53	1,20	1,00	0,52	-	0,45	0,40
2017 I-XII	2,78	1,14	1,43	0,54	0,76	4,13	0,56	1,12	1,13	0,49	1,70	0,41	0,41
2018 I	-	-	0,99	0,34	0,60	-	0,53	1,20	1,00	0,52	-	0,45	0,40
II	-	-	1,01	0,33	0,60	-	0,55	1,30	1,10	0,52	-	0,46	0,40
III	-	-	1,03	0,30	0,60	-	0,59	-	1,15	0,54	-	0,50	0,40
IV	4,83	-	1,18	0,31	0,60	-	1,20	-	1,29	0,57	-	0,63	0,40
V	3,49	-	1,85	0,32	0,57	-	1,35	-	1,33	0,56	-	0,65	-
VI	2,00	1,25	1,89	1,00	0,53	-	1,65	-	1,33	0,57	-	0,71	-
VII	1,99	1,31	2,04	0,78	-	4,00	1,55	-	-	0,62	-	0,70	-
VIII	1,25	1,27	1,68	0,70	-	3,00	1,30	-	1,35	0,82	-	0,68	-
IX	3,10	1,47	1,83	0,81	0,90	2,37	1,00	-	1,50	0,92	-	0,56	-
Wskaźnik zmian w %													
<u>IX 2018</u> <u>VIII 2018</u>	248	116	109	116	x	79	77	x	111	112	x	82	x
<u>IX 2018</u> <u>IX 2017</u>	117	140	173	147	150	81	x	x	125	174	x	x	x

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne ^a	Marynaty
2017 VI	3 935	46 371	22 294	2 085
VII	2 967	69 836	21 576	8 650
VIII	3 664	79 445	21 562	12 031
IX	3 839	86 322	44 975	5 753
X	3 287	90 834	33 505	4 354
XI	3 232	71 042	32 336	3 605
XII	3 224	58 565	25 940	2 883
2017 I-XII	42 024	704 765	307 923	51 925
2018 I	2 495	46 480	25 279	2 584
II	3 733	45 005	21 157	2 657
III	4 308	42 923	24 432	2 111
IV	3 384	33 247	22 134	2 604
V	3 646	33 416	22 837	1 756
VI	2 973	35 129	29 462	2 080
VII	3 658	47 775	30 906	7 309
Wskaźnik zmian w %				
<u>VII 2018</u> <u>VII 2017</u>	123	68	143	84

^a w tym: przecier pomidorowy i pasta oraz warzywa i mieszanki warzywne zamrożone, gotowane lub nie, zakonserwowane octem lub kwasem octowym

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2017											2018							VII 2018	VII 2017
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII					
Warzywa ogółem	44803	45107	54383	48475	42133	29181	27425	491610	31047	34117	41817	25593	36506	45155	38516		85			
Cebula	9854	7648	7471	9117	9108	10389	9539	132593	12397	16139	16876	11080	13140	11611	7061		92			
Kapusta	4901	1510	2065	3109	4445	3443	3368	52053	3115	3382	4806	3031	2790	1778	1308		87			
Marchew	2554	1493	1319	1761	1881	2711	2823	33050	3401	1867	2423	1448	1471	951	1874		126			
Ogórki	2302	2993	4128	1484	590	375	779	15556	501	444	720	537	1302	2411	4100		137			
Pomidory	13578	16498	18907	12904	10656	2702	424	92278	847	716	787	1432	9452	15075	11506		70			
Kalafiory	3385	5323	5052	3412	2824	1849	234	24281	418	386	415	372	286	4483	3350		63			
Przetwory ogółem	54291	51737	54581	60423	66703	66564	53921	712445	65511	64626	67498	59191	54263	53329	50280		97			
Susze	2562	2606	2645	2978	3176	3449	2676	36093	2527	2062	2450	1790	2000	1966	2042		78			
Marynaty	3536	3488	3828	4879	5650	5346	4591	51629	3865	3631	5198	4213	4206	3997	3832		110			
Konserwy	4521	4217	4673	5719	5967	5618	5239	63532	5517	5269	6811	5145	4423	4570	3776		90			
-kapusta kwasz.	565	547	501	632	788	1091	1138	12491	1118	763	1148	810	753	776	621		114			
Mrożonki	34165	32037	34718	38834	43563	43966	33352	454435	45570	43979	43907	39676	33906	32863	33351		104			
Pieczarki i ich przetwory	24399	23721	21824	24772	25996	29228	27875	316271	27855	27589	30689	27726	27392	24486	23911		101			
Warzywa ogółem	26088	27904	31183	30426	24674	13977	14341	259109	13752	14297	17192	12912	23734	26457	24528		88			
Cebula	3466	2980	2848	3253	3528	4030	4688	45767	4634	5902	5459	3770	4991	4374	3237		109			
Kapusta	1405	552	554	702	934	695	683	12565	630	696	870	632	1123	684	477		86			
Marchew	648	433	389	427	430	694	797	8165	954	541	848	602	778	543	738		170			
Ogórki	1570	1773	2277	949	635	434	1000	12567	637	722	877	657	1356	1490	2449		138			
Pomidory	9576	11661	11166	10878	10160	2519	458	70970	576	564	714	1461	7666	9215	7700		66			
Kalafiory	2035	3444	2863	2442	1946	1188	277	15781	320	265	331	286	240	2844	2388		69			
Przetwory ogółem	41261	39510	42389	44976	49161	48407	41789	521200	48495	49647	53558	46058	45533	43465	39763		101			
Susze	4603	4874	5266	5139	5140	6050	4440	64129	5599	4885	5563	4262	4743	4595	4823		99			
Marynaty	3142	3061	3342	4494	5444	5048	4334	46550	3838	3607	5015	3839	3818	3604	3469		113			
Konserwy	4904	5096	4944	6195	6651	6044	5580	65136	5904	6469	7174	5767	5110	4997	4589		90			
-kapusta kwasz.	395	373	378	473	581	844	868	7159	733	558	785	527	505	555	439		117			
Mrożonki	19382	17520	20169	20950	23702	23291	19422	240140	25297	24650	25682	23121	20915	19306	19009		109			
Pieczarki i ich przetwory	35045	34254	32084	35888	36508	40983	39037	450234	39664	38518	43235	39466	40302	34714	34910		102			

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2017												2018							VII 2018 VII 2017 (%)
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII					
	46804	28087	15 456	14163	25008	44218	57604	556854	70602	65970	83300	81115	54366	39023	23884					
Warzywa ogółem	9654	6494	1 272	4352	2798	974	2982	50761	2880	2432	4463	3218	5007	7029	6319	85				
Cebula	149	48	8	9	29	57	16	14261	146	495	1593	8533	1876	239	111	234				
Kapusta	9951	3383	239	137	204	709	1415	37207	1966	4905	6338	7172	7511	9716	2921	86				
Marchew	1309	2390	1 996	1889	4304	8586	9128	58866	10713	7092	7702	4651	1163	666	1326	55				
Ogórki	10185	6804	5 587	2826	5313	10298	18881	144689	24010	19796	23350	17175	14025	7985	6186	91				
Pomidory	5974	4449	2 282	446	2101	6336	6516	62125	7379	6720	9941	10120	7797	5446	3039	68				
Papryka	1183	1007	1 040	920	424	600	514	9983	363	696	1041	1925	566	615	854	85				
Przetwory ogółem	21609	20670	22 541	21650	24306	22749	21938	276471	22970	27241	25784	25965	25467	22651	18464	89				
Mrożonki	3278	3341	4 632	4017	4383	4433	3646	50742	4894	4851	4558	6282	4192	4334	3366	101				
Susze	1749	1335	1 326	1271	1413	1480	1320	20148	1293	1242	1143	1377	1216	1086	784	59				
Marynaty	1401	1341	1 329	1532	1859	1750	1751	18385	1759	1679	2086	1940	1879	1499	1157	86				
Konserwy	3586	3296	4 064	3555	4898	5013	4146	46600	3078	5008	5497	3994	4074	3746	3510	106				
-kukurydza konserw.	917	887	1 234	1624	2274	1953	1394	16364	773	1928	1633	955	1051	1239	935	105				
Koncentrat pomid.	6423	6940	6 730	6362	6529	5381	6639	82809	7224	9530	7165	7002	9189	6610	6277	90				
Warzywa ogółem	35308	23304	15 883	11970	26753	47927	68053	599250	81675	70204	89955	78293	58131	34281	17772	76				
Cebula	1632	1170	359	710	825	503	623	11782	677	861	1779	1063	1085	1279	1038	89				
Kapusta	35	13	6	5	7	10	13	6152	65	205	704	3725	770	68	27	201				
Marchew	2407	985	216	227	259	416	605	11268	788	1627	2648	3128	4228	5222	1199	122				
Ogórki	711	1225	1 051	973	3033	7538	9735	59521	11682	9369	8576	4425	1270	537	766	63				
Pomidory	9655	6542	5 557	3635	8025	13973	26642	195549	32746	24614	32241	24399	18849	8217	5177	79				
Papryka	9830	7010	3 556	517	2613	7412	9363	101544	11321	10179	14472	12463	12867	9984	4906	70				
Czosnek	1718	1443	1 349	1385	709	1130	609	16824	660	1240	1496	1922	827	744	1043	72				
Przetwory ogółem	23001	21228	21 993	21170	22956	22658	20601	276644	21613	26086	26081	25190	26174	22386	20888	98				
Mrożonki	2513	2711	3 042	3011	3142	3304	2722	38438	3509	3599	3615	4485	3348	3249	2694	99				
Susze	4132	3316	3 256	3007	3336	3478	2425	46617	3021	3467	3235	3503	3159	2488	2195	66				
Marynaty	1737	1790	1 573	1767	1754	1864	1900	20920	1913	1878	2313	2092	2289	2029	1760	98				
Konserwy	4985	4382	4 866	4449	5979	6020	5192	58538	3990	6224	7465	5426	5216	5128	6502	148				
-kukurydza konserw.	982	915	1 244	1588	2157	1981	1319	16166	833	1979	1674	1001	964	1185	932	102				
Koncentrat pomid.	5089	5212	5 460	4920	4777	3925	4759	63810	5459	7019	4995	4995	6504	4838	4742	91				

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafioły	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2017 VI	0,35	0,29	0,25	0,68	0,71	0,60	1,44	0,81	0,70	0,47
VII	0,39	0,37	0,29	0,59	0,71	0,65	1,44	0,78	0,68	0,47
VIII	0,38	0,27	0,29	0,55	0,59	0,57	1,47	0,80	0,75	0,51
IX	0,36	0,23	0,24	0,64	0,84	0,72	1,45	0,81	0,75	0,49
X	0,39	0,21	0,23	1,08	0,95	0,69	1,40	0,86	0,74	0,47
XI	0,39	0,20	0,26	1,16	0,93	0,64	1,40	0,81	0,77	0,48
XII	0,49	0,20	0,28	1,28	1,08	1,18	1,40	0,85	0,76	0,47
2017 I-XII	0,36	0,25	0,25	1,09	0,86	0,73	1,43	0,81	0,65	0,45
2018 I	0,37	0,20	0,28	1,27	0,68	0,76	1,42	0,90	0,66	0,51
II	0,37	0,21	0,29	1,63	0,79	0,69	1,40	0,87	0,73	0,53
III	0,32	0,18	0,35	1,22	0,91	0,80	1,41	0,83	0,68	0,56
IV	0,34	0,21	0,42	1,22	1,02	0,77	1,42	0,81	0,65	0,55
V	0,38	0,40	0,53	1,04	0,81	0,84	1,47	0,84	0,67	0,57
VI	0,38	0,38	0,57	0,62	0,61	0,63	1,42	0,85	0,71	0,53
VII	0,46	0,36	0,39	0,60	0,67	0,71	1,46	0,83	0,71	0,55
Wskaźnik zmian w %										
<u>VII 2018</u> <u>VI 2018</u>	121	95	68	97	109	112	103	98	99	103
<u>VII 2018</u> <u>VII 2017</u>	118	100	136	101	95	110	101	106	103	116

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafioły gruntowe ^a
2017 III	0,71	0,49	0,86	0,76	-	-	-	-	-
IV	0,71	0,51	0,86	0,75	-	-	4,56	9,13	-
V	0,83	0,94	0,93	0,85	-	-	4,35	4,14	-
VI	0,91	1,18	1,00	1,13	3,14	-	2,73	3,07	2,93
VII	1,23	1,05	1,12	1,14	2,14	-	2,14	2,78	3,00
VIII	1,24	0,89	0,92	0,93	1,96	1,39	1,60	1,69	2,46
IX	0,96	0,69	0,85	0,85	-	1,35	2,63	2,73	3,06
X	0,94	0,54	0,86	0,85	-	1,92	4,60	3,46	2,97
XI	0,97	0,49	0,87	0,87	-	-	7,25	4,72	2,86
XII	0,96	0,47	0,92	0,90	-	-	7,38	6,62	-
2017 I-XII	0,92	0,68	0,91	0,88	2,41	1,55	5,01	4,26	2,88
2018 I	0,90	0,45	1,09	0,94	-	-	-	-	-
II	0,90	0,49	1,08	0,95	-	-	-	-	-
III	0,97	0,49	1,40	1,02	-	-	6,02	-	-
IV	0,97	0,52	1,72	1,03	-	-	4,70	7,85	-
V	1,06	0,69	2,26	1,05	-	-	-	4,11	-
VI	1,16	1,04	2,88	1,17	2,47	-	2,31	2,68	-
VII	1,35	1,24	2,07	1,11	2,51	2,43	2,21	2,71	3,31
VIII	1,29	1,02	2,08	1,11	2,54	1,40	3,04	1,95	2,98
IX	1,26	0,98	1,60	1,04	3,00	1,44	3,61	3,87	4,18
Wskaźnik zmian w %									
<u>IX 2018</u> <u>VIII 2018</u>	98	96	77	94	118	103	119	198	140
<u>IX 2018</u> <u>IX 2017</u>	131	142	188	122	x	104	137	142	137

^a ceny za sztukę

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Kecup	Sok pomidorowy ^a
2017 VII	3,43	9,13	3,18	3,15	3,31	4,71	1,93
VIII	3,40	9,10	3,21	3,18	3,30	4,69	1,86
IX	3,43	9,24	3,35	3,30	3,31	4,76	1,86
X	3,39	9,05	3,21	3,09	3,37	4,94	1,81
XI	3,36	9,08	3,07	3,04	3,38	4,92	1,81
XII	3,39	9,03	3,06	3,12	3,37	4,89	1,91
2017 I-XII	3,41	9,27	3,25	3,16	3,40	4,78	1,91
2018 I	3,40	9,07	3,05	3,17	3,40	4,92	2,11
II	3,29	9,09	3,11	3,18	3,56	5,02	2,11
III	3,32	9,23	3,10	3,19	3,61	5,04	2,08
IV	3,32	9,26	3,11	3,20	3,64	5,07	2,05
V	3,37	9,15	3,07	3,09	3,55	5,05	2,03
VI	3,39	9,18	3,00	3,05	3,57	5,08	2,08
VII	3,34	9,21	3,01	3,08	3,62	5,06	2,12
VIII	3,43	9,22	3,01	3,13	3,69	5,09	2,09
Wskaźnik zmian w %							
<u>VIII 2018</u> <u>VII 2017</u>	103	100	100	102	102	101	99
<u>VIII 2018</u> <u>VIII 2017</u>	101	101	94	98	112	109	112

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafiory ^a	Pieczarki
2017 IV	1,80	1,22	1,65	1,66	3,81	6,61	12,90	10,11	6,99	6,30	7,65
V	1,82	1,48	1,75	1,74	4,40	6,63	12,26	7,07	7,03	7,17	7,57
VI	2,08	1,72	2,07	2,20	4,83	6,73	10,71	4,78	4,96	4,30	7,61
VII	2,62	2,23	2,40	2,62	5,33	6,55	11,41	4,24	3,73	4,24	7,58
VIII	2,36	1,92	2,10	2,05	4,77	6,46	6,68	3,62	3,07	3,52	7,62
IX	2,11	1,66	1,99	1,87	4,35	6,15	5,71	4,09	3,84	3,92	7,56
X	1,99	1,53	1,94	1,77	4,11	5,67	6,41	5,65	-	4,36	7,54
XI	2,04	1,43	1,96	1,79	4,05	5,55	7,92	6,40	-	4,22	7,61
XII	2,01	1,47	1,94	1,75	4,00	5,51	9,01	8,14	-	5,80	7,75
2017 I-XII	2,02	1,53	1,90	1,87	4,25	6,49	10,21	6,86	4,94	5,47	7,62
2018 I	2,02	1,42	2,07	1,78	3,98	5,97	10,26	9,05	-	6,71	7,75
II	2,00	1,44	2,14	1,79	4,02	5,70	10,14	8,15	-	6,48	7,54
III	1,99	1,40	2,24	1,83	3,97	6,19	10,16	8,16	-	7,31	7,54
IV	2,04	1,41	2,61	1,86	4,18	6,55	9,23	8,88	-	7,63	7,59
V	2,06	1,48	3,10	1,93	4,39	6,39	11,76	6,87	7,71	6,68	7,49
VI	2,51	1,68	4,04	2,47	4,61	7,09	14,15	4,78	4,52	4,68	7,60
VII	2,95	3,57 ^a	3,66	2,35	5,15	7,58	9,88	4,37	3,81	4,10	7,60
VIII	2,75	3,67 ^a	2,88	2,08	4,99	6,68	5,58	3,62	3,72	4,15	7,62
Wskaźnik zmian w %											
<u>VIII 2018</u> <u>VII 2018</u>	93	103	79	89	97	88	56	83	98	101	100
<u>VIII 2018</u> <u>VIII 2017</u>	117	x	137	101	105	103	84	100	121	118	100

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

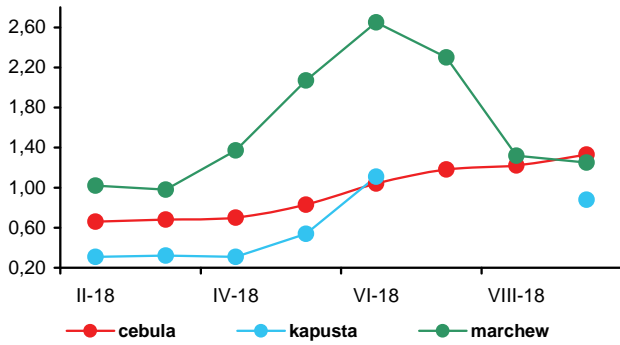
Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Szpinak mrożony	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2017 IV	5,88	15,35	8,26	9,62	8,44	10,60	3,70	6,10	8,63	4,04
V	6,07	15,40	8,42	9,64	8,52	10,50	3,72	6,25	8,89	4,08
VI	6,09	15,50	8,42	9,64	8,50	10,55	3,73	6,23	8,86	4,08
VII	6,18	15,60	8,46	9,64	8,50	10,60	3,75	6,28	8,91	4,07
VIII	6,19	15,45	8,38	9,72	8,48	10,55	3,74	6,28	8,94	4,05
IX	6,13	15,45	8,44	9,76	8,58	10,60	3,67	6,25	8,89	3,93
X	6,19	15,50	8,42	9,68	8,60	10,60	3,72	6,23	8,91	4,00
XI	6,21	15,45	8,46	9,68	8,66	10,98	3,67	6,25	8,80	3,96
XII	6,13	15,25	8,54	9,80	8,62	10,60	3,67	6,13	8,46	4,06
2017 I-XII	6,09	15,40	8,41	9,68	8,53	10,63	3,71	6,25	8,83	4,01
2018 I	6,29	15,45	8,52	9,90	8,78	10,60	3,73	6,30	8,71	4,05
II	6,19	15,50	8,56	9,82	8,78	10,70	3,73	6,30	8,69	4,12
III	6,24	15,35	8,44	9,88	8,78	10,70	3,74	6,23	8,63	4,03
IV	6,31	15,30	8,62	9,88	8,76	10,65	3,72	6,28	8,69	4,01
V	6,12	15,40	8,66	9,94	8,80	10,60	3,75	6,33	8,69	4,00
VI	6,14	15,55	8,52	9,96	8,82	10,65	3,74	6,38	8,66	3,93
VII	6,28	15,65	8,62	9,88	8,84	10,65	3,71	6,43	8,63	3,94
VIII	6,24	15,55	8,64	9,84	8,82	10,65	3,77	6,43	8,74	3,99
Wskaźnik zmian w %										
<u>VIII 2018</u> <u>VII 2018</u>	99	99	100	100	100	100	102	100	101	101
<u>VIII 2018</u> <u>VIII 2017</u>	101	101	103	101	104	101	101	102	98	99

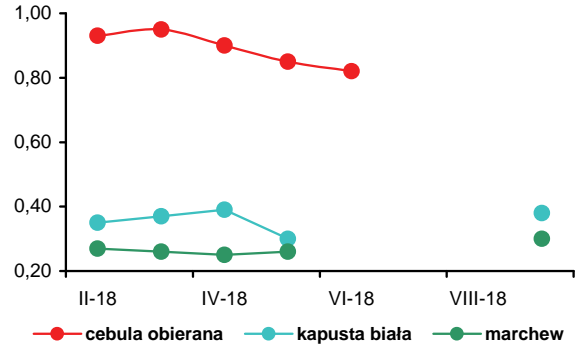
^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

Źródło: Dane GUS.

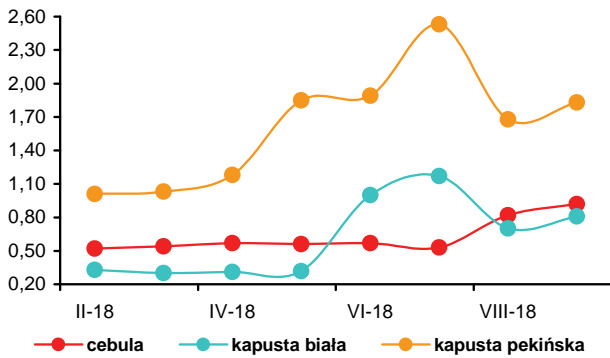
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

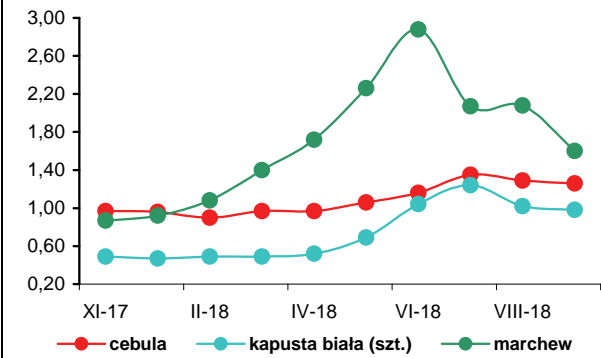
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

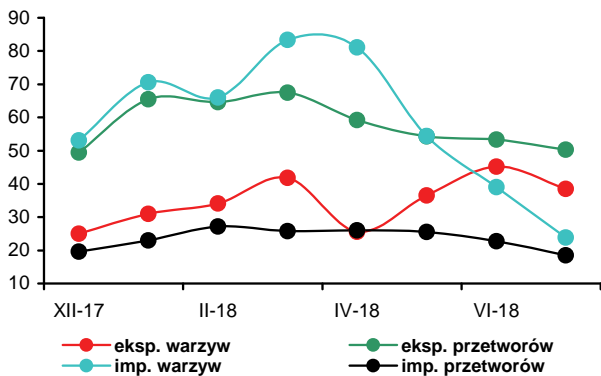
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

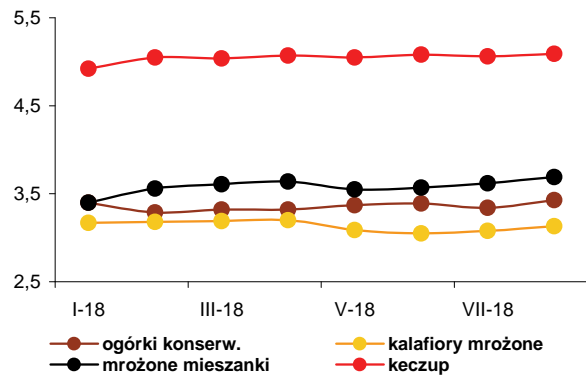
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

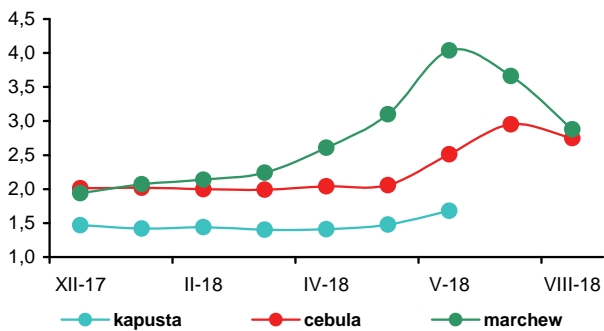
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. t)

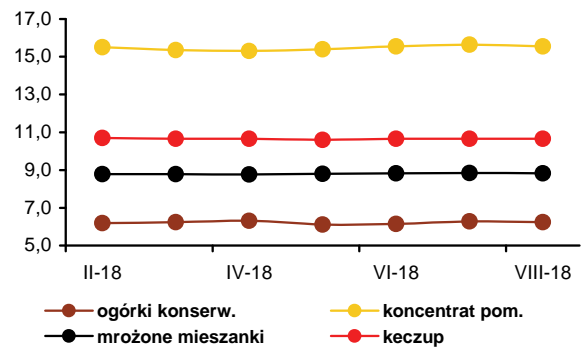
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Irena Strojewska

Średnie ceny oferowane za jabłko we wrześniu 2018 r., w porównaniu z wrześniem 2017 r., na rynkach hurtowych były niższe o 44%, w spółdzielniach ogrodniczych o 54%, a w firmach eksportujących o 64%. Duży spadek cen jabłek, na wszystkich poziomach rynku, był wynikiem większych zbiorów (o 50% wg GUS), a także trudności z zagraniczną sprzedażą tych owoców. Gruszki potaniały o 57% w spółdzielniach ogrodniczych, o 44% w hurtie i o 42% w firmach eksportujących.

Ceny śliwek na rynkach hurtowych spadły przeciętnie o 67%, a w firmach eksportujących o 82%. Podrożały, natomiast cytryny importowane głównie z Argentyny (o 38%). Droższe były też banany (o 14%), truskawki (o 13%), pomarańcze (o 11%), winogrona (o 8%) i mandarynki (o 6%). Zakłady przetwórcze, z powodu nadpodaży surowca, za jabłka do tłoczenia płaciły 0,22 zł/kg (mniej o 72% niż we wrześniu poprzedniego roku). Taniej skupowano też owoce do mrożenia (śliwki o 74% oraz maliny o 45%). We wrześniu 2018 r., w porównaniu z sierpniem br., przeciętne ceny jabłek oferowane na rynkach hurtowych zmniejszyły się o 22%, przez spółdzielnie ogrodnicze o 19%, a przez firmy eksportujące o 18%. Na tych rynkach potaniały również gruszki (odpowiednio o 13%, 57% i 9%). W zakładach przetwórczych ceny skupu śliwek zmniejszyły się o 6%, a malin wzrosły o 11%. Nie zmieniły się ceny oferowane za jabłka do tłoczenia. W hurtie tańsze były winogrona (o 20%), śliwki (o 5%) oraz cytryny (o 2%). Podrożały mandarynki (o 7%), banany (o 7%), pomarańcze (o 27%), a także truskawki (o 33%).

Ceny detaliczne owoców i ich przetworów w sierpniu 2018 r., w relacji do sierpnia 2017 r., spadły średnio o 5,3%, przy wzroście cen żywności i napojów bezalkoholowych o 2,1%. Najbardziej potaniały owoce pestkowe (o 24,5%), jabłka (o 7,0%), owoce jagodowe (o 3,7%), banany (2,5%) oraz owoce cytrusowe (1,7%). Obniżyły się też ceny przetworów owocowych (o 2,5%). Podrożały natomiast owoce mrożone (o 5,3%), a także owoce suszone i orzechy (o 2,2%).

W średnich i dużych firmach produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych w lipcu 2018 r., w relacji do lipca 2017 r., była o 41% większa. Wzrosła ponad dwukrotnie produkcja soków zagęszczonych, o 55% pozostałych soków warzywnych i owocowo-warzywnych oraz o 32% soków wyciskanych z owoców cytrusowych. Zmniejszyła się jedynie produkcja soków wytwarzanych z jabłek (o 2%). Produkcja kompotów i owoców pasteryzowanych była większa o 73%, mrożonek owocowych zwiększyła się o 37%, a dżemów o 7%.

W lipcu 2018 r. w relacji do czerwca br. produkcja soków zagęszczonych wzrosła o 387%, a pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych o 48%. Wzrosła ponad dwukrotnie produkcja pozostałych soków warzywnych, owocowych i owocowo-warzywnych, a obniżyła się produkcja soków pitnych wyciskanych z owoców cytrusowych (o 4%) oraz z jabłek (o 23%). Spadła też o 12% produkcja dżemów. Większa była produkcja owoców mrożonych (o 31%) oraz kompotów i owoców pasteryzowanych (o 54%). W okresie styczeń-lipiec br. produkcja soków owocowych i owocowo-warzywnych zwiększyła się w relacji do analogicznego okresu 2017 r. o 6% do 415,0 tys. t. Większa była produkcja soków wyciskanych z owoców cytrusowych (o 39%), a także pozostałych soków warzywnych, owocowych i owocowo-warzywnych (o 4%). Obniżyła się produkcja soków tłoczonych z jabłek (o 12%) oraz soków zagęszczonych (o 11%). Wzrosła produkcja dżemów (o 21%), owoców mrożonych (o 10%), a także produkcja kompotów i owoców pasteryzowanych (o 7%).

Średnie ceny zbytu soków pomarańczowych w sierpniu 2018 r., wobec sierpnia w 2017 r., w wyniku spadku cen importowych surowca, zmniejszyły się o 7%, a soków jabłkowych zwiększyły się o 10%. Ceny dżemów produkowanych z czarnych porzeczek i z truskawek były większe o 4%.

Wolumen eksportu owoców świeżych w lipcu 2018 r. wobec lipca 2017 r. był mniejszy o 17%, a przetworów owocowych nie zmienił się. Eksport owoców świeżych obniżył się z powodu mniejszej sprzedaży większości owoców, głównie jabłek (o 39%). Wartość eksportu owoców świeżych, w wyniku spadku cen, obniżyła się o 20% (do 38,2 mln EUR), natomiast wartość zagranicznej sprzedaży przetworów w wyniku stabilizacji cen (głównie mrożonych owoców) pozostała na poziomie zbliżonym jak w roku poprzednim (119,0 mln EUR).

Import owoców świeżych był niższy o 19% i wyniósł 148,4 tys. t, przy mniejszych zakupach głównie owoców cytrusowych (o 19%). Przywóz przetworów zwiększył się o 6% (do 36,5 tys. t), w wyniku wzrostu importu mrożonek (o 8%) i owoców puszkowanych (o 10%). W lipcu 2018 r. ujemne saldo handlu owocami i ich przetworami wyniosło 26,4 mln EUR, wobec ujemnego 31,3 mln EUR w lipcu poprzedniego roku. W okresie styczeń-lipiec 2018 r. ujemne saldo handlu owocami i ich przetworami wyniosło 204,8 mln EUR, wobec ujemnego 143,7 mln EUR w analogicznym okresie poprzedniego roku. Wartość eksportu zwiększyła się o 2% i wyniosła 1097,9 mln EUR, a importu wzrosła o 7% do 1302,7 mln EUR.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)^a

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2017 VII	1,79	3,83	7,79	5,36	4,54	5,00	-
VIII	1,98	-	10,00	-	3,08	3,68	3,85
IX	1,88	2,99	12,00	-	3,08	3,21	3,42
X	1,74	2,86	12,00	-	-	-	4,14
XI	1,74	2,91	-	-	-	-	-
XII	1,70	2,85	-	-	-	-	-
2017 I-XII	1,54	3,39	9,61	5,36	3,57	3,45	3,80
2018 I	1,73	3,15	-	-	-	-	-
II	1,84	3,18	-	-	-	-	-
III	1,92	3,29	-	-	-	-	-
IV	2,13	3,33	-	-	-	-	-
V	2,20	3,32	6,00	-	-	-	-
VI	2,06	3,53	5,66	-	-	-	-
VII	1,81	2,86	-	2,50	2,99	2,07	1,48
VIII	1,08	1,85	7,00	-	2,97	1,43	0,82
IX	0,87	1,29	7,00	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>IX 2018</u> <u>VIII 2018</u>	81	70	100	x	x	x	x
<u>IX 2018</u> <u>IX 2017</u>	46	43	58	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)^a

Miesiące	Jabłka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2017 VII	0,48	5,71	3,80	4,08	1,00	4,32	-	5,06	2,20	-
VIII	0,76	-	-	-	-	4,47	0,72	6,13	2,50	2,50
IX	0,79	-	-	-	-	4,70	0,75	-	-	2,30
X	0,96	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XI	0,99	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,80	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2017 I-XII	0,58	5,40	3,74	3,49	1,00	4,40	0,74	5,60	2,35	2,40
2018 I	0,75	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,75	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,77	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,81	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,58	4,05	2,94	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,46	4,92	3,24	2,79	0,86	2,66	-	1,93	1,50	-
VII	0,19	-	-	1,61	0,48	2,04	-	1,36	0,65	-
VIII	0,22	-	-	-	-	2,33	0,50	1,18	0,52	0,69
IX	0,22	-	-	-	-	2,58	-	-	-	0,65
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>IX 2018</u> <u>VIII 2018</u>	100	x	x	x	x	111	x	x	x	94
<u>IX 2018</u> <u>IX 2017</u>	28	x	x	x	x	55	x	x	x	26

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czeresnie	Śliwki
2017 VII ^a	1,46	2,00	1,89	1,45	1,45	1,59	1,59	-	-	5,25	-	-
VIII	1,50	-	-	1,61	-	1,51	-	-	-	-	-	4,00
IX	1,70	1,89	1,90	-	1,60	1,65	1,73	2,70	-	-	-	3,38
X	1,61	1,79	1,90	1,59	1,58	1,59	1,59	2,70	2,70	-	-	3,00
XI	1,55	1,76	1,90	1,42	1,47	1,50	1,51	2,68	2,70	-	-	-
XII	1,53	1,77	1,90	1,37	1,45	1,48	1,48	2,60	-	-	-	-
2017 I-XII	1,39	1,73	1,69	1,30	1,31	1,37	1,38	2,58	2,53	5,15	x	3,46
2018 I	1,57	1,83	1,86	1,37	1,62	1,64	1,67	2,60	-	-	-	-
II	1,69	2,07	1,97	1,63	1,75	1,79	1,87	-	-	-	-	-
III ^a	1,79	2,07	1,98	1,70	1,80	1,82	1,96	-	-	-	-	-
IV ^a	1,95	2,07	2,06	1,86	1,93	1,96	2,01	-	-	-	-	-
V ^a	1,91	2,15	2,12	1,67	1,89	1,92	2,05	-	-	5,00	-	-
VI ^a	1,83	2,24	2,14	1,44	1,83	1,87	2,04	-	-	5,67	4,00	-
VII	1,46	-	2,25	1,43	-	1,66	-	-	-	7,50	4,75	1,20
VIII	0,74	0,95	-	1,00	-	-	-	1,72	-	7,38	-	0,77
IX	0,61	0,77	0,90	-	-	-	0,55	1,57	-	7,00	-	0,61
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>IX 2018</u> VIII 2018	82	81	x	x	x	x	x	91	x	95	x	79
<u>IX 2018</u> IX 2017	36	41	47	x	x	x	32	58	x	x	x	18

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne, owocowe i owocowo-warzywne ^a	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2017 VI	11 209	11 614	35 032	5 676	78 184	4 611	4 428
VII	10 464	9 952	39 193	4 405	81 818	3 464	3 916
VIII	16 515	12 382	33 981	9 686	31 869	3 781	4 121
IX	25 342	9 967	37 271	23 166	26 105	4 282	4 303
X	26 806	12 254	33 747	52 726	15 714	4 882	4 319
XI	34 790	12 836	32 428	12 822	15 305	5 383	4 520
XII	27 518	16 439	29 661	3 446	11 106	3 855	3 692
2017 I-XII	236 835	143 810	385 499	133 445	342 034	53 054	51 893
2018 I	9 436	13 001	24 579	3 034	12 940	5 041	4 583
II	12 671	9 983	25 026	3 906	11 910	4 739	3 634
III	18 976	18 639	30 853	3 083	12 059	5 079	4 243
IV	13 815	14 463	25 534	3 689	11 409	5 016	4 490
V	14 308	13 073	29 908	1 984	19 951	3 738	4 989
VI	13 225	13 669	29 855	2 103	85 983	4 209	4 418
VII	10 221	13 184	60 600	10 235	112 296	3 696	6 784
Wskaźniki zmian (%)							
<u>VII 2018</u> VI 2018	77	96	203	487	131	88	154
<u>VII 2018</u> VII 2017	98	132	155	232	137	107	173

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi (bez soku pomidorowego)

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2017												2018 ^a							VII 2018 VII 2017	
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	(%)				
Owoce świeże	137 383	113 601	58 894	43 422	37 732	72 305	89 200	91 956	1 291 403	94 252	89 852	111 588	82 310	86 038	83 647	48 992	83				
Jabłka	124 538	91 710	34 463	18 414	19 999	56 125	65 644	60 656	1 037 455	71 539	73 323	93 810	68 607	71 230	61 247	21 138	61				
Gruszki	1 681	1 048	96	634	1 314	3 644	4 465	6 451	41 979	6 346	4 820	5 055	2 484	1 607	981	266	276				
Truskawki	270	4 648	684	808	173	109	73	74	9 086	48	47	104	90	1 044	3 403	43	6				
Sliwki	13	62	277	1 271	1 171	303	23	44	3 304	4	9	7	13	7	19	307	111				
Maliny	289	292	2 469	2 918	2 317	1 096	239	303	10 808	299	300	238	383	668	1 167	1 937	78				
Wiśnie	149	231	662	279	110	192	20	27	1 854	46	65	25	61	38	631	3 451	521				
Przetwory owocowe	88 007	83 765	87 221	88 470	78 382	81 703	85 144	69 185	981 289	73 650	69 027	73 797	75 297	74 137	77 213	87 012	100				
Zagęszczony sok jabłkowy	22 843	19 983	17 246	19 644	15 983	17 878	15 970	15 317	223 929	12 677	12 356	13 400	16 234	14 473	12 840	11 642	68				
Truskawki w puszkach	822	903	1 135	1 170	933	856	929	638	10 621	627	652	804	725	860	814	1 043	92				
Wiśnie w puszkach	592	455	466	468	421	467	344	188	5 306	207	285	361	375	329	343	732	157				
Dżemy	3 203	3 663	3 514	3 791	2 853	3 252	4 058	3 069	39 037	3 589	3 802	4 955	4 026	4 028	3 292	2 997	85				
Mrożonki	32 818	31 842	34 769	33 279	29 961	27 196	26 022	21 036	360 577	25 540	24 056	24 296	25 083	22 245	28 656	36 420	105				
Owoce świeże	57 584	54 912	47 776	56 919	43 757	38 808	46 121	49 098	624 479	48 205	47 630	58 984	46 869	50 667	49 284	38 174	80				
Jabłka	44 518	33 862	14 009	7 633	8 697	21 900	27 576	26 341	351 557	32 478	34 472	43 889	34 788	36 202	29 269	10 913	78				
Gruszki	717	305	92	542	743	1 851	1 920	2 098	18 598	2 070	1 569	1 419	805	791	593	206	225				
Truskawki	278	6 608	1 278	1 433	546	392	190	156	11 839	120	38	104	162	1 950	3 825	118	9				
Sliwki	33	55	229	1 131	1 114	383	38	66	3 224	6	15	9	21	10	20	193	84				
Maliny	675	809	3 253	3 971	4 108	2 339	574	444	18 437	611	612	617	734	987	1 358	1 893	58				
Wiśnie	126	203	949	474	190	335	16	34	2 509	84	138	55	130	45	338	2 015	212				
Przetwory owocowe	99 243	105 114	120 363	124 194	107 598	113 864	111 756	95 833	1 241 427	103 695	94 425	107 032	107 774	107 259	118 822	119 049	99				
Zagęszczony sok jabłkowy	21 737	19 428	17 310	20 800	18 442	22 745	22 665	24 203	241 744	21 779	21 174	24 449	25 950	26 078	21 371	19 093	110				
Truskawki w puszkach	1 222	1 341	2 468	1 937	1 378	1 476	1 605	979	17 278	1 042	1 061	1 543	1 390	1 548	1 290	2 403	97				
Wiśnie w puszkach	686	607	585	637	627	635	545	350	6 991	413	506	671	643	636	587	902	154				
Dżemy	4 467	5 464	4 949	5 590	4 491	5 565	5 799	4 286	57 407	4 978	5 596	6 370	5 770	5 524	5 541	4 979	101				
Mrożonki	38 692	39 234	46 312	49 489	42 602	40 549	40 870	31 914	477 769	40 596	36 034	36 914	38 599	34 772	40 603	46 267	100				

^a dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych (MF) Ministerstwo Finansów.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2017												2018 ^a							VII 2018 VII 2017 (%)	
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX			
Owoce świeże	136 490	144 700	184 129	190 319	150 186	143 188	148 420	165 066	1 760 453	134 326	107 121	139 419	111 798	134 351	129 799	148 374			81		
Banany	46 836	34 578	35 251	33 585	45 410	43 921	40 020	34 120	481 842	36 975	30 252	49 289	40 492	50 126	42 427	40 345			114		
Owoce cytrusowe	26 969	18 378	16 135	16 214	19 005	33 578	61 486	98 292	502 217	67 052	50 538	58 797	34 790	24 524	16 395	12 989			81		
Brzoskwinie i nekt.	7 976	26 489	43 256	43 855	22 590	2 783	44	255	147 880	154	93	249	214	3 807	16 368	26 882			62		
Winogrona	5 857	2 781	9 488	20 205	19 338	16 810	10 865	4 512	108 771	3 555	4 288	5 163	4 914	6 197	3 090	7 339			77		
Arbuzy	15 805	33 848	44 896	42 861	5 684	1 380	913	516	150 665	581	573	906	3 737	18 577	28 261	39 253			87		
Jabłka	1 452	915	1 333	1 180	4 889	10 439	3 136	799	26 897	995	933	749	706	686	678	968			73		
Przetwory razem	31 464	32 185	34 379	38 430	44 733	48 588	51 278	40 794	451 480	41 969	31 771	38 536	34 587	34 949	37 693	36 505			106		
Soki zagęszczone	12 919	12 474	11 503	13 516	17 151	22 148	25 048	20 508	185 809	22 280	10 203	12 650	13 651	13 853	15 660	11 686			102		
-sok pomarańczowy	2 840	2 522	1 678	2 627	2 198	1 970	3 144	2 892	28 214	2 363	2 408	3 232	2 327	3 097	3 199	2 024			121		
Mrożonki	6 618	7 853	10 333	11 621	13 132	9 151	7 543	5 760	95 992	5 863	7 460	8 028	7 881	8 452	9 885	11 151			108		
Susze	817	880	1 349	1 443	1 568	2 545	2 601	2 244	18 629	1 792	1 682	1 436	799	739	988	1 581			117		
Dżemy	1 199	1 462	1 121	901	1 311	1 405	1 061	1 197	14 578	833	995	1 362	1 432	1 389	1 512	1 061			95		
Przetwory puszkow.	9 828	9 347	9 932	10 854	11 399	13 054	14 791	10 844	134 253	10 940	11 277	14 956	10 734	10 422	9 483	10 890			110		
-ananas	1 577	1 588	1 474	1 772	1 321	1 375	1 699	1 827	21 284	1 507	1 097	2 278	1 462	1 020	875	1 176			80		
-brzoskwinie	2 010	1 493	1 242	1 330	2 114	2 356	4 302	2 925	25 688	1 779	1 819	3 729	1 549	1 557	1 450	1 383			111		
Owoce świeże	144 295	137 775	142 719	145 231	127 799	129 661	139 937	147 994	1 567 357	127 799	112 283	147 090	116 175	149 446	122 922	123 416			86		
Banany	33 821	22 640	18 950	16 950	20 910	22 459	21 825	21 379	280 994	24 479	21 630	35 319	24 813	26 716	19 459	20 453			108		
Owoce cytrusowe	26 621	22 695	19 736	17 408	18 121	29 022	45 532	67 729	396 337	49 759	38 796	47 022	28 038	25 662	18 340	15 792			80		
Brzoskwinie i nekt.	8 128	23 186	30 306	31 760	14 918	1 967	72	384	111 807	334	251	602	441	6 489	17 908	22 625			75		
Winogrona	8 406	4 685	11 686	19 944	19 117	20 066	15 990	8 871	139 220	8 037	8 825	9 869	9 176	11 843	5 244	9 383			80		
Arbuzy	7 161	12 503	10 423	10 826	1 330	618	727	402	48 229	408	636	1 009	3 458	12 730	13 480	9 936			95		
Jabłka	1 278	881	1 129	966	1 762	3 053	1 594	820	14 064	896	851	689	739	1 001	931	1 302			115		
Przetwory razem	48 401	50 822	56 717	61 078	63 233	74 488	82 779	66 012	692 494	62 753	50 899	60 901	52 410	57 599	58 734	60 243			106		
Soki zagęszczone	16 631	16 031	18 063	18 307	19 032	29 345	37 338	28 773	243 175	28 987	14 258	19 066	17 805	20 512	22 167	17 574			97		
-sok pomarańczowy	5 541	4 561	3 077	4 653	3 992	3 606	5 962	5 556	52 929	4 443	4 317	6 025	4 061	5 863	6 157	4 042			131		
Mrożonki	10 003	11 151	16 403	20 018	18 697	14 783	12 662	9 069	149 812	9 725	12 239	12 781	12 202	12 881	14 340	20 223			123		
Susze	3 138	3 163	3 964	3 704	4 318	6 449	7 573	6 300	55 049	5 171	5 234	4 877	2 898	3 320	3 214	4 425			112		
Dżemy	2 402	3 125	2 404	1 856	2 616	2 879	2 119	2 631	28 251	1 703	2 077	2 514	2 643	2 604	2 920	2 262			94		
Przetwory puszkow	16 014	16 982	15 649	16 882	18 220	20 485	22 651	18 820	211 628	16 677	16 809	21 407	16 639	18 024	15 747	15 457			99		
-ananas	1 836	1 833	1 671	2 009	1 593	1 447	1 915	1 835	24 649	1 414	1 133	2 256	1 333	847	836	1 099			66		
-brzoskwinie	1 612	1 242	969	1 092	1 650	1 857	3 448	2 263	20 388	1 379	1 452	3 079	1 327	1 275	1 116	1 058			109		

^a dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2017 VI	0,37	0,29	1,42	0,47	2,77	0,88	1,31	0,85	0,97	1,49	1,33
VII	0,41	0,95	1,87	0,37	1,32	1,43	1,66	0,89	1,00	2,18	1,26
VIII	0,41	0,85	1,77	0,50	1,36	1,70	1,77	1,37	1,06	1,66	1,36
IX	0,43	0,57	3,16	0,46	1,77	1,72	1,79	1,39	1,15	1,48	1,49
X	0,39	0,51	3,60	0,44	2,13	1,74	1,76	1,54	1,27	1,72	1,36
XI	0,42	0,43	2,61	0,48	2,40	0,79	1,82	1,81	1,42	1,73	1,58
XII	0,43	0,33	2,10	0,39	1,46	1,30	1,83	1,64	1,58	1,54	1,87
2017 I-XII	0,34	0,44	1,30	0,43	1,71	1,35	1,54	0,95	1,08	1,63	1,32
2018 I	0,45	0,33	2,50	0,79	2,04	1,81	1,85	1,73	1,72	1,66	2,00
II	0,47	0,33	0,80	0,47	2,04	2,11	1,86	1,37	1,71	1,63	1,77
III	0,47	0,28	1,00	0,43	2,59	2,23	1,84	1,39	1,82	1,92	1,86
IV	0,51	0,32	1,80	0,69	1,92	2,12	1,83	1,60	1,60	1,92	1,72
V	0,51	0,49	1,87	0,61	1,48	1,18	1,84	1,57	1,80	1,80	1,93
VI	0,48	0,60	1,12	0,47	1,16	0,53	1,56	1,25	1,66	1,58	1,71
VII	0,52	0,78	2,76	0,49	0,98	0,58	1,66	0,84	1,64	2,30	1,23
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>VII 2018</u> <u>VI 2018</u>	108	130	246	104	84	109	106	67	99	146	72
<u>VII 2018</u> <u>VII 2017</u>	127	82	148	132	74	41	100	94	164	106	98

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czereśnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2017 VII	2,18	-	-	2,18	-	4,67	8,92	7,05	14,14	5,17	3,78	7,10	7,12	5,06	8,66
VIII	2,15	-	-	-	-	4,93	10,94	9,77	-	4,34	3,14	6,56	6,99	5,19	6,18
IX	2,32	-	2,35	2,35	2,32	4,27	9,90	-	-	4,39	3,23	6,23	6,95	5,05	5,78
X	2,32	-	2,36	2,35	2,33	3,87	15,17	-	-	6,37	3,67	5,81	6,15	5,23	6,62
XI	2,33	-	2,36	2,36	2,32	4,00	13,63	-	-	6,50	3,86	5,90	4,97	4,92	9,80
XII	2,27	-	2,29	2,28	2,27	3,67	-	-	-	-	4,19	5,76	4,60	4,44	11,74
2017 I-XII	1,95	1,46	1,92	1,95	1,91	3,94	11,68	8,41	11,77	5,35	4,14	6,01	5,84	4,83	10,20
2018 I	2,60	-	2,60	2,63	2,60	3,98	-	-	-	-	4,48	5,43	5,34	4,32	14,66
II	2,75	-	2,77	2,78	2,75	3,78	-	-	-	-	5,42	5,43	5,67	4,09	13,88
III	2,97	-	2,98	2,99	2,97	4,08	-	-	-	-	5,66	5,68	6,34	4,35	13,40
IV	3,10	-	3,10	3,12	3,10	4,22	-	-	-	-	5,08	5,41	6,43	4,54	11,85
V	2,92	-	2,95	2,90	2,90	4,23	12,56	-	-	-	3,91	8,53	6,55	4,35	11,47
VI	2,76	-	2,78	2,77	2,75	4,37	6,31	4,45	6,49	4,50	3,80	9,54	6,16	4,49	12,33
VII	2,52	-	-	-	-	3,96	9,94	3,24	8,69	2,97	3,51	7,89	6,65	4,42	9,42
VIII	1,67	-	-	-	-	2,76	8,41	2,94	18,33	1,55	3,42	8,75	6,87	4,41	7,82
IX	1,31	-	1,33	1,32	1,30	2,41	11,21	-	-	1,47	3,67	8,57	7,38	5,62	6,22
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>IX 2018</u> <u>VIII 2018</u>	78	x	x	x	x	87	133	x	x	95	107	98	107	127	80
<u>IX 2018</u> <u>IX 2017</u>	56	x	57	56	56	56	113	x	x	33	114	138	106	111	108

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem truskawkowy	Sok jabłkowy ^a	Sok pomarańczowy ^a
2017 VI	7,23	7,60	2,23	2,86
VII	7,27	7,83	2,23	2,92
VIII	7,43	7,93	2,23	2,89
IX	7,73	8,17	2,21	2,82
X	7,60	8,10	2,31	2,87
XI	7,63	8,30	2,48	2,82
XII	7,67	8,33	2,59	2,79
2017 I-XII	7,41	7,91	2,29	2,81
2018 I	7,97	8,40	2,42	2,71
II	7,73	8,56	2,43	2,69
III	7,93	8,53	2,42	2,63
IV	7,93	8,50	2,40	2,66
V	7,63	8,43	2,43	2,64
VI	7,80	8,43	2,43	2,64
VII	7,63	8,27	2,43	2,66
VIII	7,70	8,27	2,46	2,68
Wskaźniki zmian cen (%)				
<u>VIII 2018</u> <u>VII 2018</u>	101	100	101	101
<u>VIII 2018</u> <u>VIII 2017</u>	104	104	110	93

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czereśnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2017 VI	3,23	6,74	-	18,82	8,77	47,20	12,75	5,40	5,70	8,95	8,56
VII	3,47	6,98	7,87	16,58	11,65	25,80	11,71	4,86	6,27	9,07	9,04
VIII	3,55	6,56	6,43	-	15,13	23,98	8,15	4,32	6,69	8,77	8,53
IX	3,56	6,06	6,30	-	-	24,04	7,30	4,25	6,69	8,33	8,48
X	3,53	5,92	7,55	-	-	-	8,26	4,41	6,67	7,70	7,93
XI	3,58	5,92	-	-	-	-	10,43	4,59	6,14	7,71	6,25
XII	3,59	5,91	-	-	-	-	12,80	4,69	5,39	7,52	5,26
2017 I-XII	3,08	6,07	7,04	17,70	13,11	30,26	11,94	4,81	5,80	7,68	7,21
2018 I	3,61	6,00	-	-	-	-	16,56	4,93	5,43	7,33	5,70
II	3,71	6,00	-	-	-	-	16,21	5,64	5,41	7,32	6,25
III	3,81	6,05	-	-	-	-	14,89	5,80	5,47	7,21	6,54
IV	3,91	6,17	-	-	-	-	13,88	5,72	5,30	7,35	6,77
V	4,01	6,39	-	-	14,73	-	13,79	4,99	5,54	8,68	7,03
VI	4,03	8,42	-	10,78	8,26	33,82	14,03	4,63	5,56	10,52	7,13
VII	3,99	6,62	5,48	11,57	13,68	23,06	11,58	4,35	5,78	10,18	7,83
VIII	3,27	5,50	3,45	-	13,83	24,36	8,22	4,17	6,21	10,53	8,29
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>VIII 2018</u> <u>VII 2018</u>	82	83	63	x	101	106	71	96	107	103	106
<u>VIII 2018</u> <u>VIII 2017</u>	92	84	54	x	91	102	101	97	93	120	97

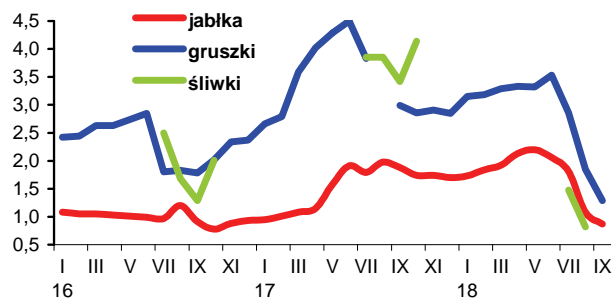
Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

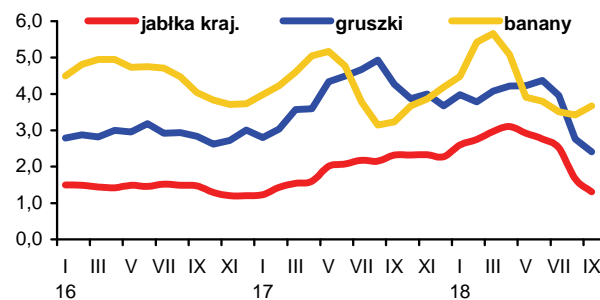
Miesiące	Dżemy	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2017 VI	13,47	3,64	4,30	15,40	9,12	6,51
VII	13,67	3,65	4,27	15,62	9,18	6,54
VIII	13,78	3,60	4,28	15,64	9,16	6,56
IX	13,64	3,58	4,26	15,64	9,22	6,58
X	13,81	3,62	4,26	16,22	9,12	6,56
XI	13,61	3,62	4,24	16,22	9,06	6,48
XII	13,64	3,60	4,15	16,46	8,88	6,25
2017 I-XII	13,52	3,60	4,25	15,64	9,07	6,48
2018 I	13,61	3,67	4,25	16,80	8,96	6,36
II	13,78	3,73	4,36	16,58	9,02	6,35
III	13,75	3,73	4,32	16,70	8,92	6,36
IV	13,81	3,75	4,30	16,86	8,96	6,42
V	13,89	3,85	4,40	16,72	8,90	6,45
VI	13,92	3,84	4,42	16,72	8,84	6,39
VII	13,89	3,85	4,44	16,78	8,84	6,46
VIII	13,89	3,87	4,45	16,92	8,64	6,35
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>VIII 2018</u> <u>VII 2018</u>	100	101	100	101	98	98
<u>VIII 2018</u> <u>VIII 2017</u>	101	108	104	108	94	97

Źródło: Dane GUS.

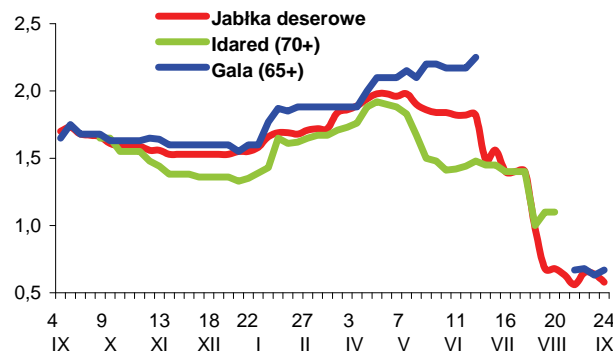
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w latach 2016-2018 (zł/kg)

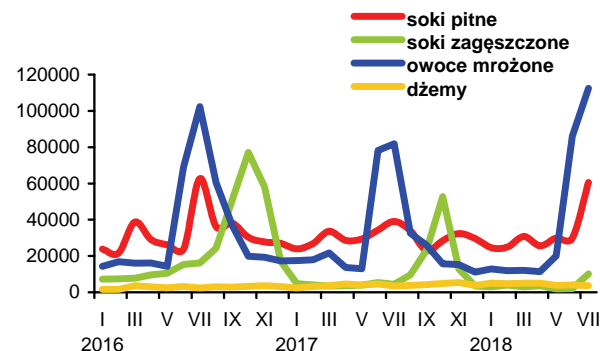
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2016-2018 (zł/kg)

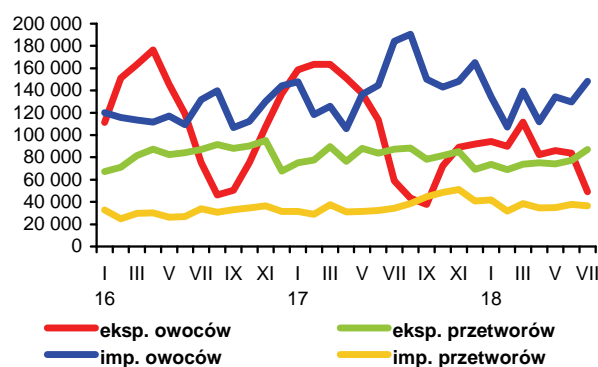
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od IX 2017 r. do IX 2018 r. (zł/kg)

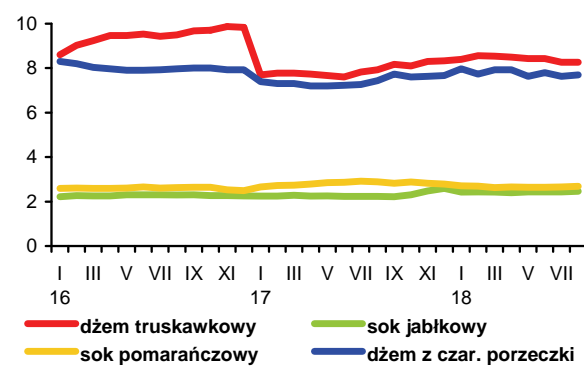
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w latach 2016-2018 (tony)

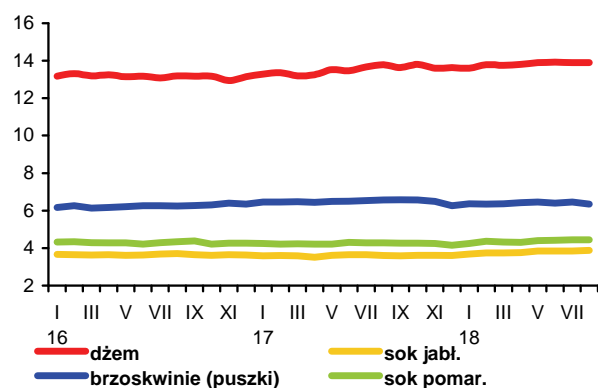
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w latach 2016-2018 (tony)

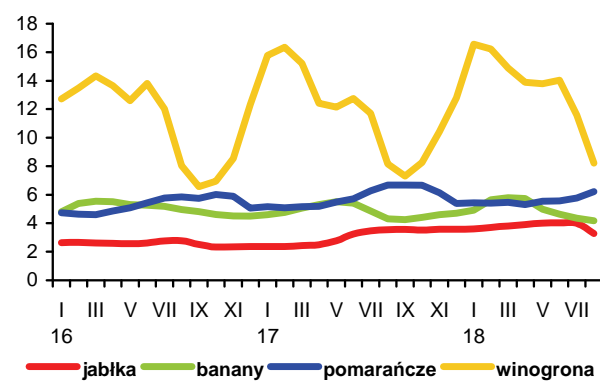
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w latach 2016-2018 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w latach 2016-2018 (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w latach 2016-2018 (zł/kg)

Od początku 2018 r. światowe ceny podstawowych artykułów mleczarskich wykazują różnokierunkowe zmiany miesięczne. Ceny masła na giełdach Europy Zachodniej, po zwyczajach w okresie luty-czerwiec, od lipca ponownie spadają. We wrześniu wyniosły one 5493 EUR/t i były o 2,5% niższe niż w sierpniu. Ceny chudego mleka w proszku wzrosły o 5,4% do 1656 EUR/t, ale nadal są relatywnie niskie z powodu utrzymujących się dużych zapasów tego półproduktu na rynku unijnym. Pełne mleko w proszku podrożało o 2,1% do 2921 EUR/t. Natomiast średnie ceny zbytu sera Cheddar w krajach UE-28 wzrosły minimalnie (do 3355 EUR/t)¹.

Na rynku krajowym w sierpniu odnotowano niewielki wzrost cen mleka surowego w skupie (o 0,4% w skali miesiąca do 129,83 zł/hl), przy spadku dostaw mleka do przemysłu mleczarskiego o 3,1% do 977,2 mln l. Od stycznia do sierpnia br. mleczarnie zakupiły łącznie ok. 7,86 mld l mleka, tj. o 2,4% więcej niż w takim samym okresie 2017 r., a przeciętny poziom cen skupu wyniósł 132,46 zł/hl i był o 0,6% niższy niż przed rokiem, na czym zaważył spadek cen w okresie maj-sierpień (o 1,8-7,1% w porównaniu z analogicznymi miesiącami ub.r.), z uwagi na większy niż w 2017 r. sezonowy wzrost skupu mleka, a także pogorszenie koniunktury na światowych rynkach.

Spadek światowych cen masła spowodował, że w sierpniu krajowe ceny zbytu masła w blokach, które jest jednym z głównych produktów eksportowych, obniżyły się o 1,0%, przy spadku cen masła konfekcjonowanego o 0,2% i wzroście cen masła z dodatkiem oleju o 0,3%. Potaniało również serek twarogowy typu „Almette” (o 1,1%) oraz chude mleko w proszku i mleko skondensowane (o 0,5-0,7%). Pozostałe przetwory podrożały, z wyjątkiem stabilnych cen mleka w folii i twarogów. Podrożało głównie pełne mleko w proszku (o 3,1%), sery dojrzewające (o 1,4-2,4%) i jogurt naturalny (o 2,4%). Ceny jogurtu owocowego, świeżego mleka tłustego i półtłustego w opakowaniu kartonowym, sera homogenizowanego smakowego, śmietany oraz półtłustego mleka UHT wzrosły o 1,0-2,0%, a innych przetworów o 0,3-0,6%. W okresie styczeń-sierpień br. przeciętny poziom cen zbytu większości przetworów mlecznych był wyższy niż w takim samym okresie ub.r. Wyższe były głównie ceny śmietany (o 11,6-14,1%), masła (o 7,4-11,3%) oraz jogurtu naturalnego (o 7,5%), przy wyraźnie niższych cenach chudego mleka w proszku (o 24,3%) i serów dojrzewających (o 8,1-9,7%).

Ceny detaliczne przetworów mlecznych wzrosły w sierpniu o 0,2% w porównaniu z lipcem. Najbardziej wzrosły ceny jogurtów (o 1,3%). Podrożała również śmietana, napoje, desery mleczne i twarogi (o 0,4-0,5%), a także mleko zagęszczone i w proszku oraz świeże mleko chude (o 0,1-0,2%). Natomiast potaniało świeże mleko pełne (o 0,6%) oraz sery dojrzewające i topione (o 0,3%). Pod wpływem spadku cen światowych dynamika wzrostu cen masła zmniejszyła się do 0,4% (z 1,1-4,2% w trzech poprzednich miesiącach).

W okresie styczeń-sierpień br. przeciętny poziom cen detalicznych przetworów mlecznych i masła był odpowiednio o 4,0 i 20,9% wyższy niż przed rokiem.

W okresie siedmiu miesięcy br., w porównaniu z analogicznym okresem 2017 r., w wyniku wzrostu skupu mleka zwiększyła się produkcja wielu grup przetworów mlecznych. Pod wpływem poprawy opłacalności eksportu wyraźnie wzrosła produkcja masła i tłuszczów mlecznych (o 8,0%), co skutkowało zwiększeniem produkcji chudego mleka w proszku o 13,4%. Wzrosła również produkcja serów dojrzewających, mleka zagęszczonego, napojów mlecznych innych niż jogurty (o 5,8-7,2%) oraz twarogów, serów topionych i śmietany (o 2,3-4,2%). W wyniku większej produkcji serów i twarogów uzyskano o 17,9% więcej suszonej serwatki. Produkcja pełnego mleka w proszku spadła o 11,2%, a mleka płynnego, jogurtów oraz serów pleśniowych, tartych i proszkowanych o 1,1-3,2%.

Wyniki handlu zagranicznego branży mleczarskiej w okresie styczeń-lipiec 2018 r. były lepsze niż w analogicznym okresie 2017 r. Przede wszystkim poprawiły się wyniki ilościowe, w efekcie wzrostu produkcji przetworów mlecznych. Eksport zwiększył się o 6,1% do ok. 2,68 mld l w przeliczeniu na mleko surowe, o czym zdecydował wzrost wywozu masła (o 19,7%), mleka w proszku (o 12,9%) oraz serów i twarogów (o 6,7%). Zwiększył się również import (o 7,2% do ok. 1,11 mld l). W rezultacie nadwyżka eksportu nad importem przetworów mlecznych wzrosła o 5,4% do ok. 1,57 mld l w ekwiwalencie surowca.

Wartościowe wyniki obrotów handlowych z zagranicą poprawiły się w mniejszym stopniu, z powodu znacznego spadku cen uzyskiwanych w eksporcie suszonej serwatki i mleka w proszku (o 22,5-27,3%). Wpływy z eksportu przetworów mlecznych zwiększyły się o 1,0% do ok. 1,33 mld EUR. Najbardziej wzrosły wpływy ze sprzedaży masła (o 31,1%), co wynikało nie tylko z większego niż przed rokiem wolumenu wywozu, ale także wyższych o 9,5% cen transakcyjnych. Wydatki na import artykułów mleczarskich zwiększyły się o 1,7% do 575,7 mln EUR, co sprawiło, że wartość dodatniego salda wymiany handlowej w analizowanym okresie wzrosła tylko o 0,4% do 758,2 mln EUR.

1. Dairy Economic Consulting, CLAL, www.clal.it (odczyt: 04.09.2018).

Teresa Zdziarska

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln l	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 l)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2016 I-XII	10 809,6	110,76	.
2017 I-XII	11 312,9	139,05	.
2017 VI	982,9	133,01	131,53
VII	998,8	134,96	133,83
VIII	972,1	139,70	138,97
IX	915,9	144,95	143,80
X	913,6	148,42	146,97
XI	872,0	151,24	151,40
XII	931,5	152,49	151,58
2018 I	960,1	142,12	141,67
II	883,0	135,24	137,26
III	984,0	134,20	136,38
IV	981,2	132,17	134,00
V	1 048,7	129,20	131,33
VI	1 002,6	128,52	130,77
VII	1 008,2*	129,30*	131,53
VIII	977,2	129,83	131,63
Wskaźnik zmian w %			
<u>VIII 2018</u> <u>VII 2018</u>	96,9	100,4	100,1
<u>VIII 2018</u> <u>VIII 2017</u>	100,5	92,9	94,7

Źródło: Dane GUS i ZSRIR (* korekta GUS).

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich^a (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2016 I-XII	3 143,2	153,9	35,3	378,2	343,8	202,5	441,0	321,2
2017 I-XII	3 239,2	145,2	34,4	359,7	367,1	209,9	451,0	330,8
2017 VI	263,5	14,7	3,2	33,8	33,1	16,6	35,9	26,7
VII	271,2	13,0	2,3	30,2	32,3	18,5	35,9	27,7
VIII	273,3	10,7	2,6	32,0	31,6	17,3	37,9	30,0
IX	266,5	10,2	2,4	27,4	29,8	16,4	36,2	27,6
X	268,7	8,1	2,2	29,4	30,6	17,6	38,4	27,5
XI	250,8	8,9	1,9	27,5	27,6	17,3	39,1	27,9
XII	282,2	13,9	2,6	23,0	28,6	18,8	35,7	28,3
2018 I	273,9	14,1	3,1	29,9	30,7	21,1	38,3	28,0
II	248,7	12,9	3,2	27,6	28,8	19,5	37,6	27,0
III	273,9	14,3	3,1	31,9	33,5	19,4	44,2	29,0
IV	272,2	14,9	2,2	29,7	31,1	18,5	36,0	29,2
V	281,9	17,3	4,3	34,5	35,0	18,7	40,4	30,6
VI	255,5	16,8	2,2	33,1	35,8	17,8	36,3	27,8
VII	270,1	15,7	2,0	30,0	33,3	17,4	37,1	28,9
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)								
<u>VII 2018</u> <u>VI 2018</u>	105,7	93,1	94,0	90,5	93,0	97,9	102,0	104,3
<u>VII 2018</u> <u>VII 2017</u>	99,6	120,1	86,9	99,2	103,2	94,2	103,2	104,5

^a dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2017 VI	1,87	2,03	8,33	13,37	21,31	21,37	1,00	5,92	10,13	15,09
VII	1,88	2,05	8,20	13,71	23,23	23,64	1,01	5,97	10,15	15,20
VIII	1,93	2,06	8,12	13,97	25,03	25,89	1,01	6,16	10,19	15,36
IX	1,94	2,09	8,02	14,19	26,80	27,60	1,01	6,43	10,20	15,47
X	1,96	2,11	7,69	14,27	25,55	27,23	1,03	6,60	10,31	15,36
XI	1,96	2,11	7,47	13,84	23,88	25,87	1,05	6,59	10,31	14,96
XII	1,95	2,10	7,05	13,26	22,11	24,52	1,03	6,56	10,23	14,41
2018 I	1,94	2,09	6,58	12,99	18,73	21,32	1,04	6,52	10,22	13,48
II	1,94	2,07	6,45	12,56	19,09	20,98	1,02	6,45	10,27	13,55
III	1,94	2,05	6,22	12,58	19,89	22,00	1,03	6,45	10,26	13,37
IV	1,94	2,02	6,17	12,52	20,81	22,39	1,00	6,46	10,32	12,89
V	1,93	2,01	6,23	12,53	23,43	24,11	1,01	6,49	10,35	13,12
VI	1,93	2,01	6,43	12,65	24,53	25,70	0,99	6,63	10,36	13,41
VII	1,94	2,05	6,56	12,77	24,52	25,78	1,00	6,66	10,30	13,78
VIII	1,94	2,06	6,53	13,16	24,28	25,72	1,01	6,73	10,30	14,02
IX ^a	1,90	1,88	6,26	11,91	22,18	23,80	.	6,09	9,11	13,26
Wskaźnik zmian w %										
<u>VIII 2018</u> <u>VII 2018</u>	100,0	100,5	99,5	103,1	99,0	99,8	101,0	101,1	100,0	101,7
<u>VIII 2018</u> <u>VIII 2017</u>	100,5	100,0	80,4	94,2	97,0	99,3	100,0	109,3	101,1	91,3

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR MRiRW notowane 30 IX 2018 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3,2-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku „Bebiko 2” (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (400 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	paster.	UHT								
2017 VI	2,54	2,75	16,54	3,48	5,12	2,00	1,26	1,68	14,06	20,62
VII	2,55	2,76	16,46	3,49	5,78	2,00	1,27	1,68	13,90	20,93
VIII	2,57	2,76	16,21	3,50	6,37	2,03	1,28	1,71	14,07	21,32
IX	2,59	2,80	16,30	3,51	6,80	2,03	1,29	1,77	14,09	21,36
X	2,60	2,80	16,36	3,45	7,08	2,05	1,28	1,81	14,04	21,38
XI	2,63	2,77	16,14	3,52	7,00	2,08	1,31	1,83	14,17	21,49
XII	2,64	2,78	16,22	3,52	6,75	2,08	1,33	1,83	14,08	21,52
2018 I	2,65	2,78	16,22	3,52	6,35	1,98	1,33	1,82	14,20	21,21
II	2,62	2,77	16,31	3,54	5,95	1,97	1,35	1,81	14,01	20,75
III	2,61	2,76	16,43	3,53	5,91	1,99	1,35	1,82	14,06	20,69
IV	2,63	2,75	16,33	3,49	5,91	1,99	1,35	1,81	14,10	20,65
V	2,64	2,75	16,59	3,51	5,99	1,97	1,35	1,82	14,11	20,48
VI	2,63	2,74	16,66	3,53	6,47	1,97	1,34	1,82	14,07	20,42
VII	2,65	2,74	16,63	3,55	6,64	1,97	1,36	1,83	14,04	20,39
VIII	2,64	2,72	16,48	3,54	6,66	1,98	1,35	1,85	14,07	20,22
Wskaźnik zmian w %										
<u>VIII 2018</u> <u>VII 2018</u>	99,6	99,3	99,1	99,7	100,3	100,5	99,3	101,1	100,2	99,2
<u>VIII 2018</u> <u>VIII 2017</u>	102,7	98,6	101,7	101,1	104,6	97,5	105,5	108,2	100,0	94,8

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

Miesiące	Eksport						Import					
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka
2016 I-XII	107,9	234,8	45,2	607,1	92,6	222,3	116,6	88,4	16,7	254,0	63,3	61,1
2017 I-XII	125,0	246,4	61,2	662,2	99,3	218,2	98,5	95,1	20,7	205,8	73,0	89,7
2017 VI	13,1	20,7	5,8	61,1	8,7	18,7	6,7	7,8	1,9	19,6	5,7	14,8
VII	11,9	22,5	5,8	60,2	8,5	17,7	6,0	8,1	1,3	18,8	5,6	9,5
VIII	6,9	22,4	6,4	56,6	8,5	16,9	8,1	6,8	1,9	18,6	6,4	9,5
IX	7,5	21,0	4,8	54,6	8,2	16,7	6,0	7,5	2,0	17,8	6,5	5,5
X	8,3	20,0	5,0	54,7	8,0	18,0	6,1	8,9	1,8	15,1	6,2	4,5
XI	9,4	20,2	4,6	52,4	7,8	18,0	8,5	9,2	2,1	19,5	6,8	3,7
XII	7,4	18,2	3,8	52,8	6,4	15,9	12,1	8,1	1,8	13,7	4,9	4,4
2018 I	11,2	21,7	7,4	56,8	8,2	21,0	8,4	8,2	1,4	14,1	6,3	7,9
II	9,2	19,9	7,3	49,0	7,9	18,0	9,0	6,0	1,4	21,0	5,8	5,9
III	12,9	23,6	6,8	56,8	8,5	16,7	10,1	8,2	2,3	18,8	6,8	9,3
IV	15,4	21,8	6,4	57,7	8,2	18,8	10,0	7,0	2,0	18,6	6,0	9,0
V	11,8	23,8	5,9	54,5	9,5	19,8	10,4	7,2	1,8	20,4	7,1	11,4
VI	17,0	22,0	5,1	58,6	9,3	18,4	7,7	7,6	1,8	21,4	6,5	9,6
VII	18,9	21,6	4,9	54,7	9,1	18,5	6,6	7,3	1,4	17,8	6,1	8,1
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)												
<u>VII 2018</u> <u>VI 2018</u>	111,0	98,1	96,2	93,3	98,4	100,5	86,0	95,0	79,5	83,4	93,9	84,0
<u>VII 2018</u> <u>VII 2017</u>	158,7	95,8	84,8	90,8	106,9	104,6	111,1	89,1	112,5	94,8	110,2	84,9

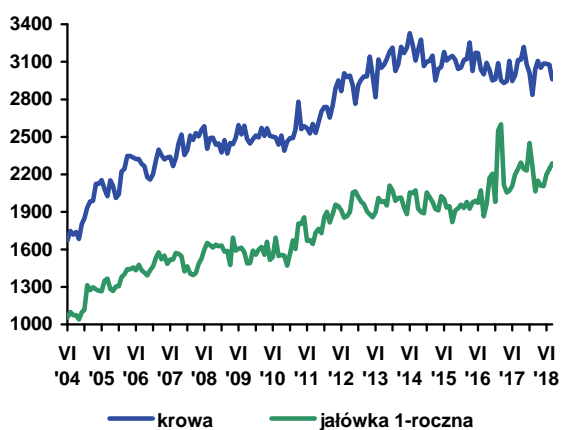
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF.

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

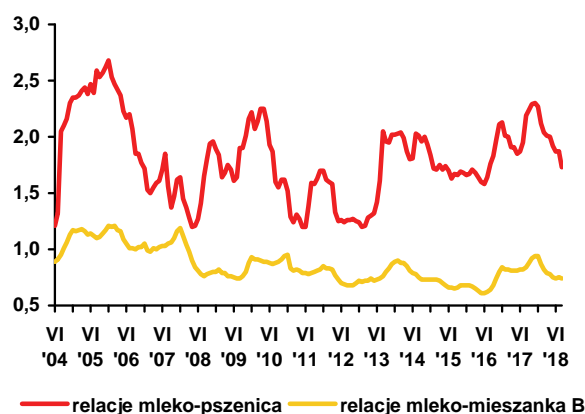
Miesiące	Eksport						Import					
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka
2016 I-XII	1 755	2 663	2 901	461	1 110	675	1 992	3 252	3 698	504	1 148	491
2017 I-XII	2 020	3 031	4 666	620	1 205	997	1 637	3 506	5 352	787	1 144	548
2017 VI	1 824	3 002	4 621	648	1 194	1 132	1 600	3 791	5 091	766	1 154	332
VII	1 834	3 106	5 185	625	1 190	1 083	2 000	3 549	5 641	910	1 282	532
VIII	1 915	3 204	5 346	658	1 201	1 095	1 852	3 845	6 288	927	1 122	496
IX	1 826	3 188	5 723	708	1 221	1 006	1 886	3 735	6 221	906	1 109	623
X	1 908	3 162	5 561	664	1 224	910	2 013	3 471	8 890	936	1 167	759
XI	1 500	3 057	4 992	641	1 231	844	1 792	3 502	5 750	892	1 167	845
XII	1 739	2 990	4 671	590	1 224	722	1 275	3 305	5 701	798	1 173	691
2018 I	1 379	2 921	4 044	545	1 250	806	1 135	3 374	5 567	906	1 105	483
II	1 596	2 930	4 189	542	1 287	777	1 240	3 554	5 016	630	1 096	543
III	1 548	2 981	4 461	594	1 298	815	1 481	3 599	4 951	647	1 145	479
IV	1 520	2 903	4 553	569	1 228	757	1 199	3 730	5 134	637	1 091	479
V	1 614	3 000	5 128	616	1 197	821	1 295	3 733	5 240	686	1 164	377
VI	1 608	3 000	5 285	636	1 158	822	1 441	3 608	5 609	770	1 081	468
VII	1 585	3 099	5 430	636	1 228	889	1 803	3 705	6 201	671	1 109	440
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)												
<u>VII 2018</u> <u>VI 2018</u>	98,6	103,3	102,7	100,0	106,0	108,2	125,1	102,7	110,6	87,1	102,6	94,0
<u>VII 2018</u> <u>VII 2017</u>	86,4	99,8	104,7	101,8	103,2	82,1	90,2	104,4	109,9	73,7	86,5	82,7

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF.

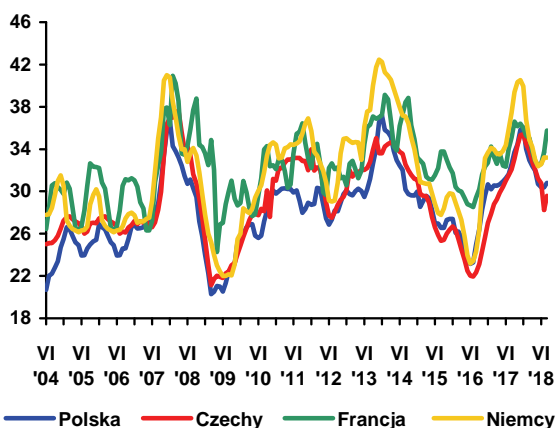
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

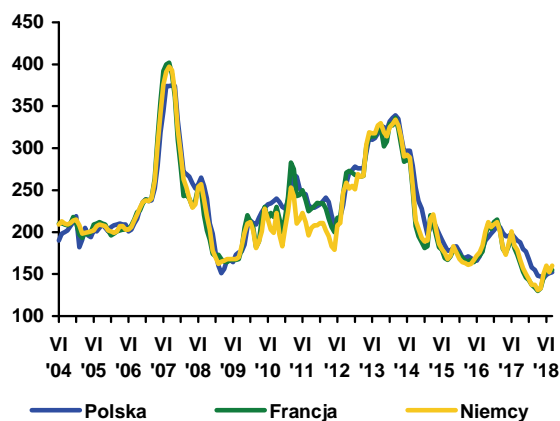
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

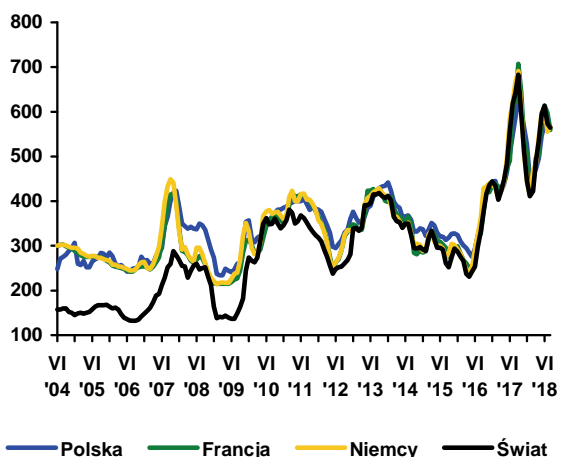
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

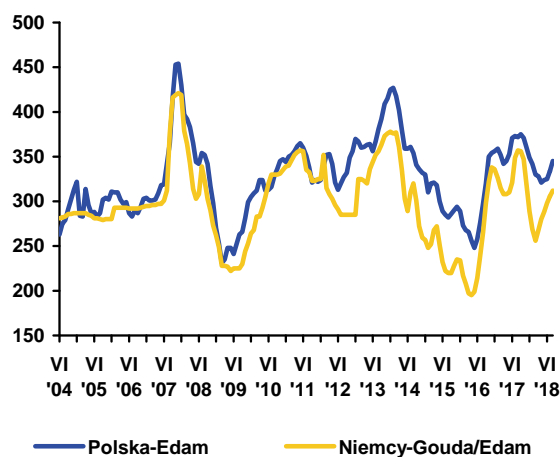
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Komisji Europejskiej, Dairy Markets i Dairy Economic Consulting CLAL.

Dorota Pasińska

W okresie styczeń-sierpień 2018 r. skupiono 501,0 tys. t bydła (wagi żywej), tj. o 2,9% mniej niż w roku poprzednim, a przedsiębiorstwa przemysłu mięsnego zatrudniające 50 i więcej pracowników wytworzyły 131 tys. t wołowiny (spadek o 4,3%). Średnia cena skupu bydła wyniosła w tym okresie 6,50 zł/kg i była o 4,0% wyższa niż przed rokiem, a w sierpniu 2018 r. – 6,52 zł/kg (wzrost o 2,4% w porównaniu z sierpniem 2017 r.). W sierpniu 2018 r. cena skupu młodego bydła wyniosła 6,32 zł/kg i była o 1,9% wyższa niż przed miesiącem i o 2,5% wyższa niż w sierpniu 2017 r. Optycalność produkcji (mierzona relacją cen żywicz:mieszanka B2 dla opasów) w pierwszych dwóch miesiącach 2018 r. była korzystniejsza niż w analogicznych okresach roku poprzedniego, w marcu br., była niższa niż przed rokiem, a w okresie kwiecień-maj 2018 r. była podobna do tej w analogicznych okresach roku poprzedniego, natomiast w okresie czerwiec-sierpień br. pogorszyła się.

Utrzymuje się regionalne zróżnicowanie cen skupu bydła oraz cen sprzedaży ćwierci z byków do lat dwóch i krów. W trzecim tygodniu września 2018 r., tak jak dotychczas, najniższe ceny skupu notowano w regionie północnym (6,15 zł/kg), a najwyższe w regionie południowym (6,77 zł/kg). Ćwierci z krów i byków były najtańsze w regionie południowym (odpowiednio 10 482 zł/t i 13 469 zł/t), natomiast ceny ćwierci z byków do dwóch lat i krów były najwyższe w regionie północnym (odpowiednio 13 962 zł/t i 11 186 zł/t).

W okresie styczeń-sierpień 2018 r. mięso wołowe zdrożało w detalu średnio o 3,1%, a cielęce o 2,8% (w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego). Ceny detaliczne różnych rodzajów mięsa wołowego zmieniły się nieznacznie. W sierpniu 2018 r. w porównaniu z grudniem 2017 r. spośród asortymentów monitorowanych przez GUS zdrożały: szponder (mięso wołowe z kością) z 19,49 do 19,90 zł/kg, rostbef i antrykot z 27,98 do 28,54 zł/kg, mięso cielęce z kością z 29,31 do 29,49 zł/kg, mięso cielęce bez kości z 48,29 do 49,43 zł/kg, a mięso wołowe bez kości z udźca staniało z 33,63 do 33,61 zł/kg.

W czerwcu 2018 r. pogłowiu bydła ogółem w porównaniu z czerwcem 2017 r. wzrosło o 0,9% do ponad 6,2 mln szt., co było wypadkową zwiększenia pogłowia młodego bydła w wieku 1-2 lat (o 1,9% do 1,7 mln szt.), bydła w wieku powyżej 2 lat (o 2,2% do 2,8 mln szt.) (w tym krów o 2,3% do 2,4 mln szt.) oraz zmniejszenia pogłowia cieląt o 2,0% do 1,7 mln szt. Wystąpiły niewielkie zmiany w strukturze stada, udział cieląt spadł o 0,8 pkt. proc. do 27,2%, a udział młodego bydła wzrósł o 0,3 pkt. proc. do 28,0%, a udział bydła w wieku powyżej 2 lat wzrósł o 0,5 pkt. proc. do 44,8% (w tym krów o 0,5 pkt. proc. do 39,2 proc.).

Liczba ubitych sztuk bydła wzrosła w okresie pierwszych siedmiu miesięcy 2018 r. o 0,8% (do 1098,9 tys. szt.), na co złożyło się zwiększenie ubojów byków o 1,1%, krów o 2,8% oraz spadek ubojów cieląt o 9,2% i jałówek o 1,8%. Podobnie jak przed rokiem największy udział wśród ubitych sztuk bydła miały byki (50,4%), a następnie krowy (ok. 30,6%), choć udział tych ostatnich wzrósł o 0,6 pkt. proc. Większy udział w ubojach miały byki (wzrost o 0,2 pkt. proc.), a mniejszy cielęta (spadek o 0,3 pkt. proc. do 3,1%) i jałówki (o 0,4 pkt. proc. do 15,9%).

W pierwszych siedmiu miesiącach 2018 r. eksport produktów wołowych wyniósł 276,2 tys. t w wadze produktu i był 3,0% większy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Wzrost wywozu był wynikiem 6,5% wzrostu eksportu mięsa schłodzonego, 4,9% podrobów schłodzonych i mrożonych, 7,2% przetworów oraz 24,2% spadku bydła żywego, 5,2% mięsa mrożonego i 20,3% mięsa i podrobów wędzonych. Przy wzroście wolumenu, eksport w ujęciu wartościowym wzrósł o 15,3% do 996,6 mln EUR. Eksport z Polski nadal będzie utrzymywać się na relatywnie wysokim poziomie pod warunkiem, że nie wystąpią poważne zakłócenia na rynku (np. choroba guzowata skóry bydła, którą zanotowano np. w Rosji). Import w tym czasie zmalał do 38,5 tys. t (z 41,0 tys. t w pierwszych siedmiu miesiącach 2017 r.), głównie na skutek mniejszych zakupów mięsa wołowego schłodzonego. Dodatkowo saldo obrotów handlu zagranicznego produktami wołowymi wzrosło o 134,4 mln EUR do 897,2 mln EUR.

Tab. 1. Skup, eksport i import produktów wołowych (w tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego w wadze żywej ^a	Eksport produktów wołowych w tys. ton			Import produktów wołowych w tys. ton		
			ogółem	żywiec	mięso świeże, schłodzone i mrożone	ogółem	żywiec	mięso świeże, schłodzone i mrożone
2017	V	35,7	40,1	1,1	34,7	5,5	2,9	1,9
	VI	37,2	40,9	1,5	35,1	4,4	2,4	1,5
	VII	38,2	43,1	1,0	37,7	5,7	3,8	1,3
	VIII	37,8	41,6	1,0	35,9	5,2	2,9	1,6
	IX	39,4	44,5	1,1	38,9	6,3	3,8	1,8
	X	38,1	43,1	1,0	37,6	6,6	3,9	2,1
	XI	36,6	38,9	1,1	33,4	7,5	4,0	2,7
XII	31,8	37,2	1,1	31,7	6,6	3,7	2,3	
2018	I	33,0	35,1	0,8	29,6	7,3	4,4	2,4
	II	35,8	35,4	0,8	30,4	5,9	3,6	1,5
	III	40,5	42,5	0,8	37,3	5,5	3,3	1,4
	IV	33,7	37,6	0,8	32,4	5,9	3,5	1,8
	V	35,7	41,3	1,0	35,3	5,3	3,3	1,2
	VI	37,9	44,1	1,1	38,2	4,5	2,5	1,4
	VII	36,0	40,2	1,0	34,5	4,1	2,4	1,2
	VIII	36,2	x	x	x	x	x	x
w % skupu	sprzed roku	95,8	x	x	x	x	x	x
	sprzed m-ca	100,6	x	x	x	x	x	x

^a dane za okresy miesięczne dotyczące skupu produktów rolnych dotyczą danych meldunkowych o ilości skupu realizowanego przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej

Źródło: Na podstawie danych MF, skup na podstawie Biuletynu Statystycznego GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością Rostbef w zł/kg	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością ^a w zł/kg	Relacje ceny zbytu wołowiny z kością do ceny żywca wołowego	Relacje ceny detalicznej wołowiny z kością do ceny żywca wołowego
2017	VI	6,23	9,21	25,18	27,12	4,04	4,35
	VII	6,19	9,23	25,34	27,16	4,09	4,39
	VIII	6,36	8,55	25,34	27,27	3,98	4,29
	IX	6,31	8,81	25,33	27,42	4,01	4,35
	X	6,44	6,74	25,55	27,59	3,97	4,28
	XI	6,52	9,66	25,59	27,71	3,92	4,25
	XII	6,68	10,60	25,70	27,98	3,85	4,19
2018	I	6,58	10,04	25,57	28,15	3,89	4,28
	II	6,47	9,60	25,59	28,21	3,96	4,36
	III	6,34	9,86	25,70	28,30	4,05	4,46
	IV	6,58	9,55	25,71	28,34	3,91	4,31
	V	6,63	9,74	25,73	28,20	3,88	4,25
	VI	6,49	9,33	25,75	28,46	3,97	4,39
	VII	6,42	9,36	25,79	28,48	4,02	4,44
	VIII	6,52	9,16	25,80	28,54	3,96	4,38
w % ceny	sprzed roku	102,5	x	x	x	x	x
	sprzed m-ca	101,6	x	x	x	x	x

^a obejmuje średnie ceny detaliczne antrykotu i rostbefu

Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Ceny zakupu bydła rzeźnego w ubojniach, ceny targowiskowe cieląt i ceny zbytu wołowiny

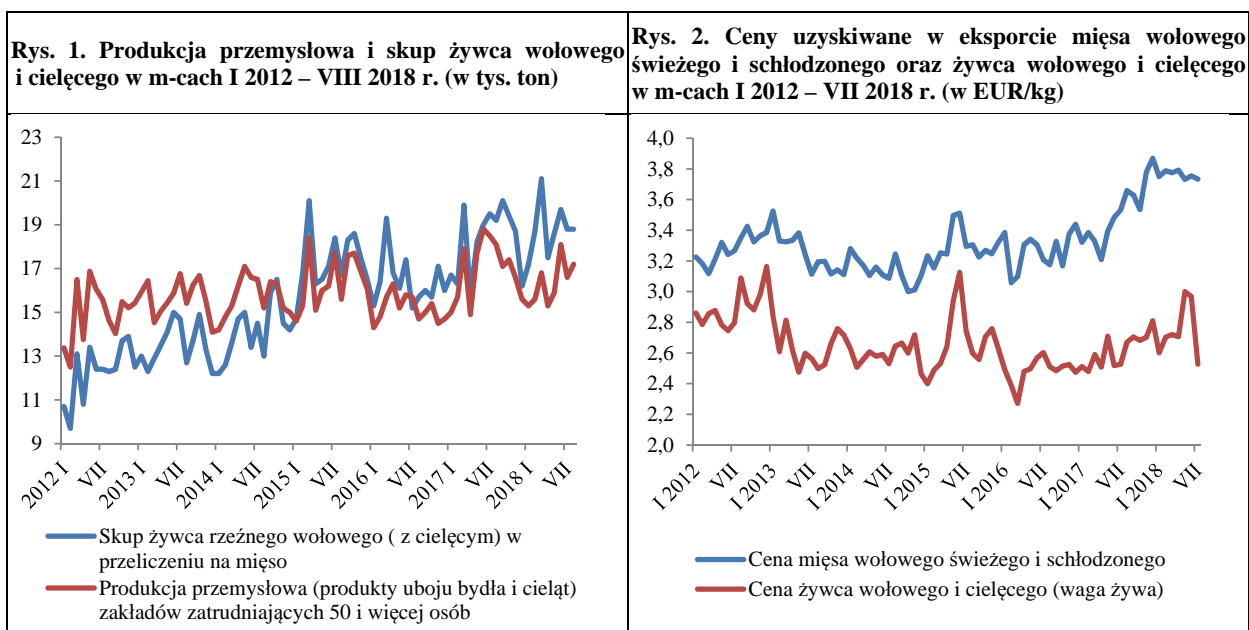
Wyszczególnienie	XII 2017	I 2018	II 2018	III 2018	IV 2018	V 2018	VI 2018	VII 2018	VIII 2018	IX 2018
	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach (zł/kg wagi żywej):										
Bydło ogółem	6,72	6,69	6,88	6,86	6,86	6,85	6,89	6,70	6,76	6,72
Byki (12-24 miesiące)	7,61	7,54	7,56	7,50	7,50	7,38	7,42	7,33	7,47	7,39
Krowy	5,40	5,34	5,39	5,47	5,50	5,74	5,74	5,57	5,49	5,53
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg (zł/kg wagi żywej)	12,92	13,33	12,93	12,80	13,60	12,41	13,49	14,17	-	13,70
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych (zł/tonę):										
ćwierci z byków do 2 lat	14022	13680	13722	13671	13710	13862	13768	13540	13755	13561
ćwierci z krów rzeźnych	11300	11230	11252	11556	11829	11526	11933	11203	11128	10777
Średnia cena rynkowa (EUR/100 kg) tuszy od młodego bydła:										
UE	391,84	389,40	384,84	386,13	384,09	378,51	378,74	371,12	369,75	373,28
Polska	344,49	344,93	344,53	337,97	340,58	330,84	332,68	326,75	334,57	328,95

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Rynków Rolnych MRiRW, danych KE.

Tab. 4. Ceny tusz kategorii A/C/Z klasy R3 w wybranych krajach UE (w EUR/100 kg)

Wyszczególnienie	Niemcy	Irlandia	Hiszpania	Francja	Włochy	Polska	Wielka Brytania	EU
2017	VI	361,84	408,60	381,67	338,97	387,51	319,48	372,64
	VII	364,10	400,48	384,04	340,01	394,89	317,40	374,10
	VIII	379,90	385,05	385,26	345,24	403,70	326,37	423,02
	IX	384,79	374,49	390,74	348,24	411,50	330,31	429,18
	X	394,43	369,25	391,68	352,85	419,65	336,90	422,08
	XI	405,12	373,78	394,29	356,35	423,43	346,04	423,49
	XII	410,69	391,30	398,03	356,56	427,48	346,56	425,05
2018	I	403,41	395,01	397,39	352,52	426,89	347,11	420,12
	II	396,22	388,17	397,63	347,47	422,62	345,79	414,09
	III	398,55	392,64	395,43	347,80	417,26	338,53	416,05
	IV	391,42	398,35	394,28	342,79	403,32	338,87	427,07
	V	375,02	411,13	393,88	337,49	389,70	333,10	429,49
	VI	373,90	413,19	392,64	336,78	386,41	330,29	432,46
	VII	366,62	392,30	387,32	338,45	383,38	325,06	423,44
	VIII	363,24	385,20	384,68	338,50	385,80	334,26	413,76

Źródło: Dane KE.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS, MF.

W czerwcu 2018 r. pogłowie trzody w Polsce wyniosło 11 828 tys. sztuk i było większe niż w czerwcu 2017 r. o 476 tys. sztuk (o 4,2%). Pogłowie prosiąt zmniejszyło się w skali roku o 3,8%, a warchlaków wzrosło o 4,8%. Pogłowie trzody na chów o wadze 50 kg i więcej zmniejszyło się o 1,7%, w tym loch prośnych o 3,1%. Pogłowie trzody na ubój o wadze 50 kg i więcej wzrosło o 10,2%. Spadek wszystkich kategorii wiekowych pogłowia poza tucznikami i warchlakami sygnalizuje, że w grudniu może dojść do spadku pogłowia.

Wzrost pogłowia trzody dotyczył jedenastu województw. Najmniejszy nastąpił w województwach: wielkopolskim (o 0,4%), lubuskim (o 0,9%) i kujawsko-pomorskim (o 1,4%). W woj. świętokrzyskim (3,5%) stopa wzrostu pogłowia była nieco niższa niż średnia ogólnopolska, a w czterech kolejnych województwach: dolnośląskie (wzrost o 7,3%), podlaskie (o 8,2%), pomorskie (o 6,4%) i zachodniopomorskie (o 7,1%) przekraczała ona średni wzrost w Polsce o 50-100%. W pozostałych trzech województwach wzrost pogłowia był kilkukrotnie większy niż średni wzrost w Polsce i wyniósł: w woj. łódzkim 11,8%, mazowieckim 25,7%, i warmińsko-mazurskim 17,4%. W pięciu województwach pogłowie trzody zmniejszyło się. W woj. lubelskim o 10,1%, małopolskim o 10,5%, opolskim o 5,8%, podkarpackim o 12,2% i w śląskim o 6,4%.

Zwraca uwagę relatywnie wysoki wzrost pogłowia trzody w woj. mazowieckim, warmińsko-mazurskim i podlaskim, na terytorium których znajduje się jeden z trzech obszarów związanych z chorobą ASF (obszar ochronny, obszar z ograniczeniami lub obszar zagrożenia). W woj. mazowieckim wzrost pogłowia dotyczył wszystkich kategorii wiekowych. Pogłowie prosiąt wzrosło o 4,9%, warchlaków o 26,6%, trzody na chów o 12,4% (w tym loch prośnych o 10,5%), a tuczników o 37,7%. W woj. podlaskim i warmińsko-mazurskim sytuacja była podobna, z tym że w obu przypadkach nastąpił spadek pogłowia macior prośnych odpowiednio o 3% i 6%. Spadek pogłowia trzody nastąpił jedynie w woj. lubelskim, w którym dotyczył wszystkich kategorii wiekowych. Pogłowie prosiąt zmniejszyło się o 22%, warchlaków o 6%, trzody na chów o 21% (w tym loch prośnych o 23%), a trzody na ubój o 5%. Wpływ choroby ASF na rozwój pogłowia widać więc w zasadzie tylko w woj. lubelskim. Województwo mazowieckie, w którym odnotowano największy w kraju wzrost pogłowia trzody wydaje się nie odczuwać skutków ASF.

Biorąc pod uwagę obszary występowania choroby ASF u dzików lub świń, to w czterech województwach (podlaskie, lubelskie, mazowieckie i warmińsko-mazurskie) znajdowało się łącznie 2,7 mln sztuk trzody, co stanowiło 23% tej populacji. Było to o 2 pkt. proc. więcej niż rok wcześniej.

Według Eurostatu pogłowie trzody rośnie także w wielu krajach UE. W 13 krajach członkowskich, w których ogłoszono wyniki spisu z maja/czerwca, pogłowie trzody wyniosło łącznie 126,8 mln świń i było o 2,1 mln sztuk (o 1,7%) większe niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Pogłowie trzody w Hiszpanii wzrosło w skali roku o 5,2%, w Danii o 3,3%, w Irlandii o 4,2%. W krajach tych (oprócz Danii i Irlandii) wzrostowi ogólnego pogłowia towarzyszył spadek pogłowia macior prośnych, co jest pierwszym symptosem mogącego nadejść spadku pogłowia. W Niemczech pogłowie trzody zmniejszyło się o 1,1%, w tym pogłowie macior prośnych o 2,4%.

Z danych Komisji Europejskiej wynika, że w okresie od stycznia do czerwca uboje wyrażone w tonach były większe niż rok wcześniej o 3,7%, w tym w Danii o 3,9%, w Polsce o 9,1%, w Hiszpanii o 7,8%, w Wielkiej Brytanii o 4,5%, w Belgii o 8,2%, a we Francji o 2,0%. W rezultacie, w I półroczu 2018 r. średnia cena trzody klasy E wyniosła w UE-28 142,42 EUR/100 kg i była o 12,9% niższa niż rok wcześniej. W Polsce, jej spadek był głębszy. W I półroczu cena trzody wyniosła 140,88 EUR i była o 13,4% niższa niż w I półroczu 2017 r. Wysoka roczna stopa spadku cen utrzymała się także w III kwartale 2018. Przeciętna cena trzody klasy E w UE-28 wyniosła 146,78 EUR/100 kg wagi poubojowej, a w Polsce 145,22 EUR/100 kg. W stosunku do cen z III kwartału 2017 r. cena w UE-28 była niższa o 13,4%, a w Polsce o 14,1%.

Sytuację w chowie świń dodatkowo komplikuje rozwój choroby ASF. Wykrycie ASF u dzików w Belgii może pogłębić dotychczasowy spadek cen. Tylko w 2018 r. (do 23 września) w 10 krajach UE zidentyfikowano 4077 przypadków ASF u dzików i 1128 przypadków u świń. Około 84% stwierdzonych przypadków u świń było w Rumunii, a 78% przypadków u dzików - w Polsce i na Litwie.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton	
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b		
2017	I	122,9	97,1	63,2	107,3	54,4	103,0	8,8
	II	119,0	94,0	67,8	102,9	52,0	96,5	15,8
	III	137,8	104,7	78,1	123,6	65,3	96,8	12,2
	IV	120,8	100,6	64,2	95,8	55,8	99,3	8,4
	V	125,0	102,1	70,7	106,3	62,1	108,8	8,5
	VI	115,9	97,2	68,3	96,1	59,4	112,7	9,1
	VII	129,0	115,9	66,1	115,2	58,0	106,2	8,1
	VIII	139,4	111,5	71,5	108,8	62,9	102,1	9,5
	IX	133,1	107,8	74,0	105,1	43,3	74,7	10,8
	X	146,7	113,1	78,1	114,5	65,6	98,8	13,8
	XI	147,5	112,1	75,9	114,3	67,7	111,9	7,7
	XII	135,1	100,2	70,6	114,4	64,2	110,9	6,4
2018	I	144,9	117,9	77,1	122,0	66,3	121,9	10,8
	II	123,7	104,0	69,9	103,1	63,9	122,9	6,0
	III	153,0	111,0	80,3	102,8	74,6	114,2	5,7
	IV	134,4	111,3	70,4	109,7	60,4	108,2	10,0
	V	135,3	108,2	71,2	100,7	61,4	98,9	9,8
	VI	132,6	114,4	71,2	104,2	62,6	105,4	8,6
	VII	132,2	102,2	69,2	104,7	60,7	104,7	8,5
	VIII	119,3	85,6	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku = 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów.

Źródło: Dane GUS, MF i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanki dla tuczników (II faza tuczu), koncentratu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanki (II faza tuczu) w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka	Cena koncentratu w zł/dt	Relacja cen trzoda: koncentrat	Cena prosiąt w zł/szt.	
		żyta	jęczmienia						
2017	I	4,91	8,3	7,1	138,85	3,5	251,64	2,0	167
	II	4,83	8,0	6,9	139,65	3,5	252,69	1,9	172
	III	4,99	8,2	6,9	139,83	3,6	252,84	2,0	175
	IV	5,39	8,8	7,5	137,85	3,9	252,69	2,1	182
	V	5,53	8,7	7,5	137,04	4,0	252,29	2,2	188
	VI	5,61	8,7	7,5	137,43	4,1	252,23	2,2	188
	VII	5,28	8,0	7,0	137,78	3,8	252,37	2,1	193
	VIII	5,29	8,2	7,2	137,94	3,8	252,48	2,1	197
	IX	5,28	8,2	7,3	139,14	3,8	251,45	2,1	189
	X	4,84	7,5	6,7	137,02	3,5	251,04	1,9	188
	XI	4,65	7,2	6,3	138,37	3,4	250,80	1,9	187
	XII	4,56	7,0	6,1	138,80	3,3	250,24	1,8	183
2018	I	4,26	6,5	5,7	139,02	3,1	251,53	1,7	194
	II	4,43	6,8	5,9	139,47	3,2	251,48	1,8	186
	III	4,63	7,1	6,1	139,63	3,3	252,47	1,8	185
	IV	4,51	6,9	5,8	139,10	3,2	252,98	1,8	188
	V	4,44	6,8	5,9	139,41	3,2	253,93	1,7	181
	VI	4,64	7,3	6,2	141,64	3,3	254,70	1,8	181
	VII	4,68	7,2	6,2	141,81	3,3	255,54	1,8	183
	VIII	4,81	7,3	6,3	140,35	3,4	255,73	1,9	187

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu		
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej
2017 I	6,43	13,13	20,32	12,62	x	25,01	x	x	123,0	x
II	6,33	12,99	20,34	12,67	x	25,16	x	x	123,7	x
III	6,40	13,05	20,39	12,72	x	24,97	x	x	122,5	x
IV	7,05	13,44	20,47	12,90	x	25,12	x	x	122,7	x
V	7,23	13,68	20,65	13,11	x	25,25	x	x	122,3	x
VI	7,33	13,74	20,79	13,29	x	25,41	x	x	122,2	x
VII	6,90	13,70	20,79	13,39	x	25,60	x	x	123,1	x
VIII	6,91	13,66	20,81	13,44	x	25,75	x	x	123,7	x
IX	6,90	13,60	20,90	13,50	x	25,93	x	x	124,1	x
X	6,32	13,44	20,91	13,47	x	26,15	x	x	125,1	x
XI	6,07	13,30	20,84	13,46	x	26,15	x	x	125,5	x
XII	5,95	13,34	20,88	13,56	x	26,26	x	x	125,8	x
2018 I	5,55	13,02	20,71	13,47	x	26,35	x	x	127,2	x
II	5,78	12,94	20,60	13,42	x	26,41	x	x	128,0	x
III	6,04	13,06	20,65	13,44	x	26,29	x	x	127,3	x
IV	5,88	12,97	20,59	13,44	x	26,42	x	x	128,3	x
V	5,79	12,96	20,59	13,44	x	26,56	x	x	129,0	x
VI	6,05	12,98	20,59	13,45	x	26,64	x	x	129,4	x
VII	6,10	12,97	20,52	13,43	x	26,70	x	x	130,1	x
VIII	6,27	x	x	x	x	26,99	x	x	x	x

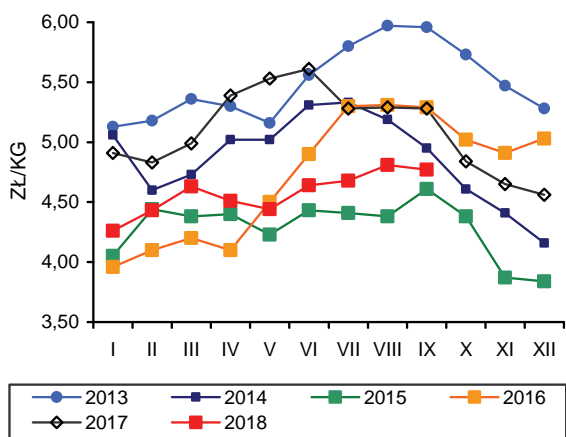
Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

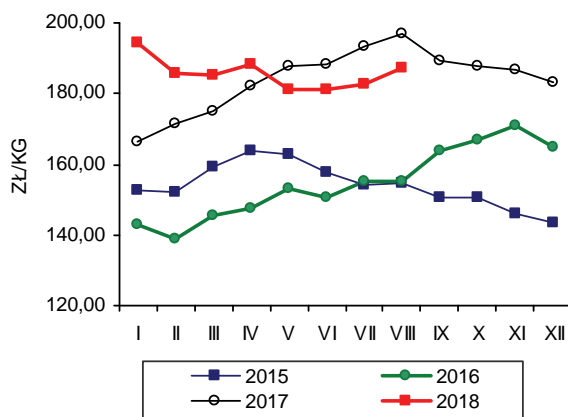
Lata i miesiące	UE-28	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:		
					UE-28	Niemczech	Danii
2016 IV	127,57	127,53	131,85	123,73	100,0	96,7	103,1
V	136,85	136,86	143,89	128,84	100,0	95,1	106,2
VI	151,40	150,30	157,84	140,85	99,3	95,2	106,7
VII	161,54	161,22	168,60	149,63	99,8	95,6	107,7
VIII	163,46	163,28	169,78	147,14	99,9	96,2	111,0
IX	165,64	164,76	172,77	150,90	99,5	95,4	109,2
X	158,01	155,69	161,21	147,49	98,5	96,6	105,6
XI	151,55	149,12	157,48	142,51	98,4	94,7	104,6
XII	153,09	151,47	159,67	146,20	98,9	94,9	103,6
2017 I	151,69	149,99	157,40	141,79	98,9	95,3	105,8
II	152,31	148,98	156,61	141,49	97,8	95,1	105,3
III	156,53	153,49	161,92	143,98	98,1	94,8	106,6
IV	168,85	169,22	176,82	153,96	100,2	95,7	109,9
V	174,01	176,02	182,65	161,56	101,2	96,4	109,0
VI	176,72	178,89	185,64	163,49	101,2	96,4	109,4
VII	172,72	172,26	177,51	158,54	99,7	97,0	108,7
VIII	170,17	169,62	174,74	154,58	99,7	97,1	109,7
IX	165,32	165,27	168,26	151,26	100,0	98,2	109,3
X	151,38	149,70	154,01	142,05	98,9	97,2	105,4
XI	145,65	144,87	149,32	137,20	99,5	97,0	105,6
XII	142,79	142,46	145,52	134,29	99,8	97,9	106,1
2018 I	136,32	134,69	137,11	126,85	98,8	98,2	106,2
II	140,80	140,83	146,43	124,96	100,0	96,2	112,7
III	146,75	146,08	152,28	130,27	99,5	95,9	112,1
IV	143,73	142,58	147,90	127,14	99,2	96,4	112,1
V	141,60	137,94	144,97	127,14	97,4	95,2	108,5
VI	145,32	143,14	148,94	126,75	98,5	96,1	112,9
VII	145,01	142,17	147,13	127,13	98,0	96,6	111,8
VIII	148,74	148,50	154,21	130,01	99,8	96,3	114,2

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

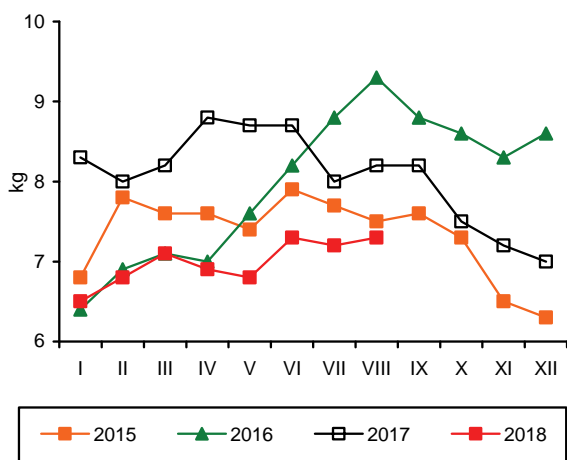
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

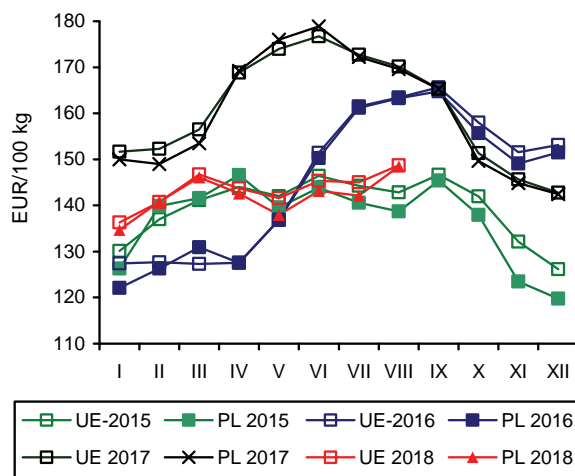
Rys. 2. Miesięczne ceny prosiąt w Polsce

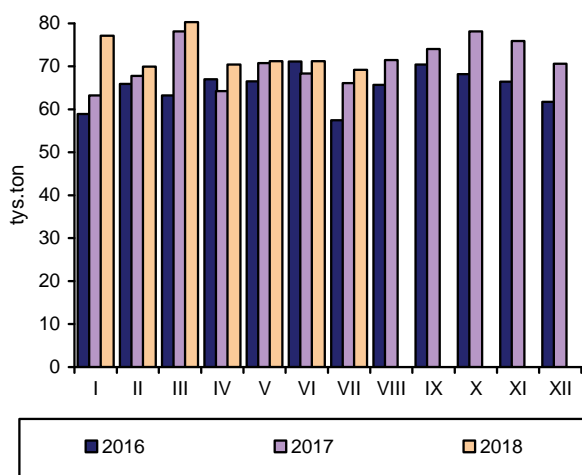
Rys. 3. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

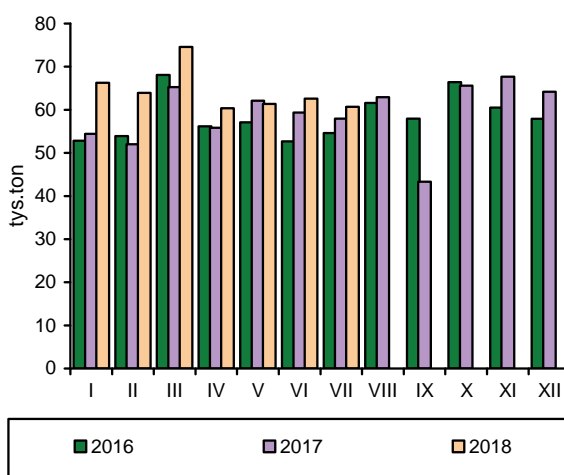
Rys. 4. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 5. Polski eksport produktów wieprzowych

Rys. 6. Polski import produktów wieprzowych

Źródło: GUS, MF, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Zakłady przemysłu drobiarskiego zatrudniające 50 i więcej stałych pracowników, wytworzyły w sierpniu 2018 r. ok. 220 tys. t mięsa drobiowego, tj. o 2,8% więcej niż przed miesiącem, ale o 3,5% mniej niż przed rokiem. Dynamika produkcji przemysłowej uległa silnemu spowolnieniu, szczególnie w zestawieniu z tempem przyrostu eksportu. Łącznie w okresie ośmiu miesięcy br., w zakładach przemysłu drobiarskiego wytworzono ok. 1731 tys. t mięsa drobiowego - o ok. 31 tys. t, tj. o 1,8% mniej niż w analogicznym okresie 2017 r.

W lipcu 2018 r., sprzedaż zagraniczna zmniejszyła się o 4,1% w relacji miesiąc do miesiąca, ale w relacji rok do roku była o 17,2% większa. W okresie siedmiu miesięcy br. łączny eksport drobiu był o ok. 112 tys. t, tj. o 17,8% większy niż w analogicznym okresie 2017 r. Wykazywał więc relatywnie silną dynamikę wzrostową. Wiele rynków, zamkniętych w wyniku wykrycia w Polsce wirusa grypy ptaków w 2017 r., ponownie otworzyło się dla polskiego drobiu. Eksport stanowił 42,6% przemysłowej produkcji mięsa drobiowego wytwarzanej w dużych zakładach. W okresie siedmiu miesięcy 2017 r. udział eksportu w produkcji wynosił 35,6%. Import mięsa drobiowego zmniejszył się w lipcu 2018 r. o 4,2% w relacji do czerwca, ale był aż o 59% większy niż w lipcu 2017 r. W całym okresie siedmiu miesięcy br. sprowadzono z zagranicy o 28,2% więcej mięsa drobiowego niż przed rokiem. Import stanowił jednak nadal niewielki odsetek krajowej konsumpcji.

W okresie ośmiu miesięcy 2018 r., nieznacznie tylko zmieniły się przeciętne miesięczne koszty paszowe w chowie kurcząt rzeźnych. Pełnoporcjowe mieszanki pasz dla brojlerów podrożały o 1,8% w relacji rok do roku. Pasje dla indyków były o 0,4% tańsze. Od czerwca do sierpnia br. miał miejsce wzrost cen skupu kurcząt rzeźnych. W sierpniu 2018 r. były one o 1,4% wyższe niż przed miesiącem i o 7,2% wyższe niż przed rokiem. We wrześniu ceny skupu kurcząt obniżyły się o 3% w relacji do sierpnia, ale były o 4% wyższe niż rok wcześniej. Za indyki rzeźne płacono w skupie o 10,2% więcej niż w sierpniu i o 5,9% więcej niż przed rokiem. Przeciętna miesięczna cena skupu kurcząt w okresie dziewięciu miesięcy br. wzrosła o 4,4% w relacji do poziomu ubiegłorocznego, a indyków była o 5,5% niższa. Średnia relacja cen żywiec/pasza na rynku kurcząt wyniosła 2,63 wobec 2,56 przed rokiem, a na rynku indyków 3,58 wobec 3,77. Przeciętna opłacalność produkcji kurcząt poprawiła się więc w tym okresie, a indyków uległa dalszemu pogorszeniu, kształtując się już blisko proggu rentowności chowu.

Ceny zbytu kurcząt patroszonych uzyskiwane przez zakłady przemysłu drobiarskiego były we wrześniu 2018 r. o 6,7% wyższe niż przed miesiącem. W porównaniu z wrześniem 2017 r. ich poziom był wyższy o 18,4%. Średnia cena zbytu indyków była o 7,3% wyższa w relacji miesiąc do miesiąca i o 5,2% wyższa niż we wrześniu poprzedniego roku. Udział ceny skupu kurcząt rzeźnych w cenie zbytu tuszki wynosił 52,8%, a indyków rzeźnych 59,7%. W analogicznym okresie 2017 r. proporcje te wynosiły odpowiednio: 54 i 61,5%.

Przeciętna miesięczna cena detaliczna kurczęcia patroszonego w okresie styczeń-sierpień 2018 r. wyniosła 7,33 zł/kg i była o 5,7% wyższa niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Dynamika wzrostu cen detalicznych drobiu była więc relatywnie wysoka. W sierpniu cena detaliczna tuszki kurczęcia wzrosła nieznacznie, bo tylko o 0,3% w relacji do lipca. Jednak o 4,5% przewyższała poziom sprzed roku. Mimo to, drób pozostał najtańszym rodzajem mięsa.

Korzystne relacje cen polskiego i unijnego drobiu na jednolitym rynku europejskim utrzymały się. W lipcu 2018 r., średnia cena sprzedaży mięsa kurcząt w UE o 35,1% przewyższała polską cenę wyrażoną w euro. Przed rokiem była wyższa o 35,5%. Przeciętna cena sprzedaży tuszek kurcząt w UE podniosła się w tym czasie o 6,5%, a w Polsce o 6,8%. We wszystkich obserwowanych państwach członkowskich UE, z wyjątkiem Hiszpanii, ceny kurcząt patroszonych wzrosły. Warto jednak zauważyć, że cena polskich kurcząt zbliża się powoli do poziomu ceny kurcząt węgierskich. W lipcu 2017 r. stanowiła ok. 91% tej ceny, w lipcu br. już ok. 94%.

Według danych GUS, miesięczna konsumpcja mięsa drobiowego na jedną osobę w gospodarstwach domowych wyniosła w czwartym kwartale 2017 r. średnio 1,57 kg/osobę, a wędlin drobiowych 0,19 kg/osobę. W pierwszym kwartale 2018 r. wielkości te nie uległy zmianie. Oznacza to jednak wzrost w porównaniu z analogicznym okresem 2017 r. odpowiednio: o 1,3 i 5,6%.

**Grzegorz
Dybowski**

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018
I	162,0	174,0	195,0	212,0	216,0
II	142,0	159,0	188,0	196,0	194,0
III	157,0	174,0	198,0	230,0	225,0
IV	169,0	171,0	218,0	209,0	219,0
V	163,0	182,0	196,0	232,0	223,0
VI	145,0	173,0	206,0	228,0	220,0
VII	169,0	174,0	201,0	227,0	214,0
VIII	154,0	165,0	206,0	228,0	220,0
IX	171,0	172,0	211,0	225,0	
X	179,0	201,0	217,0	236,0	
XI	163,0	189,0	220,0	239,0	
XII	156,0	190,0	207,0	217,0	
RAZEM	1930,0	2124,0	2463,0	2679,0	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import			Eksport		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
I	2958	4265	5132	72222	86295	100755
II	2743	4710	4840	76211	83677	96514
III	2612	5212	5609	81296	90495	109782
IV	3143	3673	4079	86933	84695	103286
V	4120	4273	5962	85630	94870	112206
VI	2965	3998	6428	86315	96539	110120
VII	4402	3875	6157	83359	90103	105592
VIII	4009	4156		81933	93086	
IX	4748	4534		90229	100657	
X	5014	7201		97592	106751	
XI	4614	5731		97405	105119	
XII	5222	4949		84670	89299	
RAZEM	46550	56577		1023795	1121586	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 3. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt pełnoporcjowa grower/finiszera (zł/tonę)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
I	1281	1286	3,12	3,28	6,76	6,35	6,60	7,12
II	1302	1300	3,28	3,36	6,26	6,62	6,66	7,16
III	1300	1300	3,41	3,43	6,17	6,41	6,94	7,32
IV	1304	1321	3,28	3,40	6,02	6,64	6,89	7,26
V	1315	1340	3,20	3,35	5,82	6,74	6,88	7,13
VI	1307	1349	3,35	3,53	6,10	6,25	6,94	7,46
VII	1320	1355	3,43	3,68	6,06	6,87	7,25	7,57
VIII	1303	1364	3,48	3,73	6,58	6,58	7,26	7,59
IX	1279		3,48	3,62	5,93	7,02	7,27	
X	1274		3,45		5,94		7,15	
XI	1254		3,41		5,98		7,20	
XII	1277		3,37		5,88		7,01	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b konfekcjonowane

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KRD-IG i MRiRW.

Tab. 4. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Mieszanki dla indyków pełnoporcjowe grower/finisz (zł/szt.)			Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a			Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
I	1350	1343	1302	5,91	4,94	5,04	8,83	7,90	8,22
II	1331	1369	1374	5,73	5,05	4,90	8,73	8,20	7,86
III	1347	1351	1333	5,65	5,05	4,70	9,78	8,44	8,51
IV	1325	1358	1360	5,48	5,14	4,73	8,50	8,75	7,91
V	1328	1366	1373	5,38	5,21	4,70	8,85	8,71	7,90
VI	1332	1382	1368	5,36	5,47	4,72	8,67	8,52	8,14
VII	1355	1395	1374	5,17	5,31	4,78	8,10	8,46	8,22
VIII	1336	1384	1426	5,09	5,17	4,91	8,19	8,30	8,09
IX	1317	1345		5,03	5,11	5,41	8,06	8,25	8,68
X	1300	1380		4,97	5,17		7,91	9,02	
XI	1290	1316		5,01	5,11		8,68	8,64	
XII	1311	1302		5,00	5,03		9,01	9,72	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 5. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

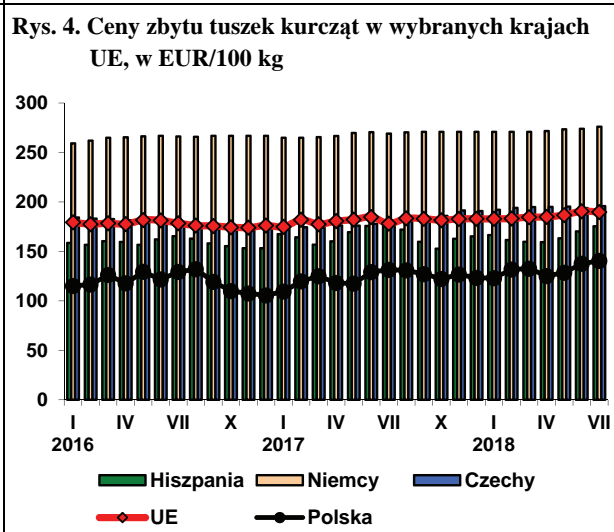
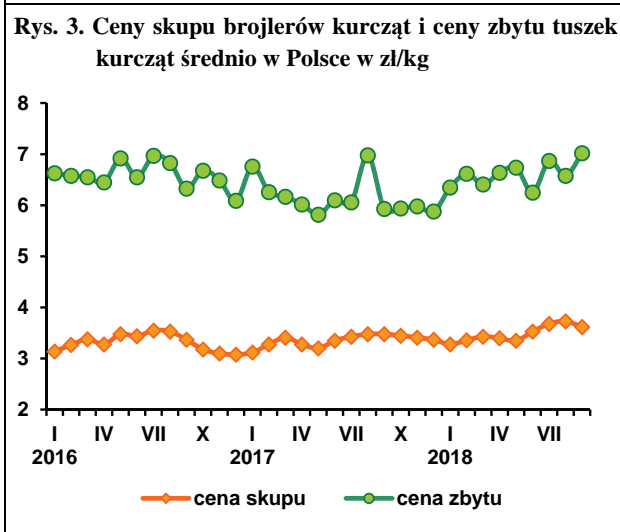
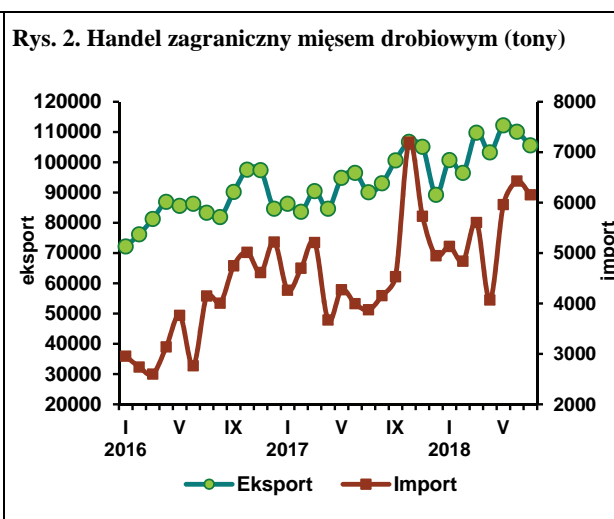
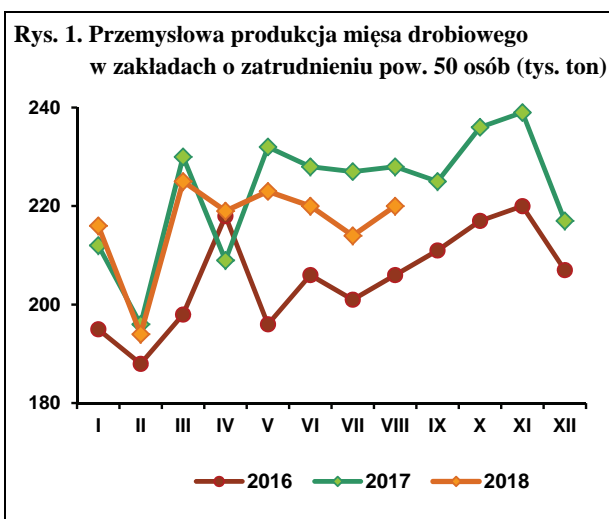
Wyszczególnienie		Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Hiszpania	UE
2016	I	115,10	259,32	184,38	149,17	225,00	158,60	179,56
	II	116,51	262,10	183,28	148,55	225,00	156,73	177,61
	III	126,21	265,00	182,71	148,59	225,00	160,46	179,01
	IV	117,85	265,43	181,69	146,45	225,00	159,55	177,68
	V	129,49	266,52	180,98	142,14	225,00	156,69	181,83
	VI	121,68	267,00	178,18	142,80	225,00	162,25	181,41
	VII	129,36	266,32	177,54	140,45	225,00	165,52	178,59
	VIII	132,09	266,00	176,03	141,14	225,00	163,04	176,24
	IX	119,34	266,87	175,33	139,76	225,00	158,18	175,79
	X	109,95	267,00	175,50	142,96	225,06	155,47	174,55
	XI	107,57	267,00	176,10	143,48	229,30	153,32	174,20
	XII	105,62	267,00	174,84	140,08	230,00	158,25	174,46
2017	I	109,51	265,06	174,73	140,00	230,00	167,56	176,00
	II	119,81	265,00	174,58	142,23	230,00	164,31	178,47
	III	125,04	265,61	174,35	140,86	230,00	156,94	177,62
	IV	118,21	266,70	176,34	143,56	230,00	160,21	180,74
	V	117,48	269,77	176,08	143,51	230,00	169,53	182,20
	VI	129,28	270,63	177,89	145,74	230,00	175,83	184,92
	VII	131,51	269,13	181,45	144,31	230,00	178,04	178,24
	VIII	130,90	270,42	182,71	149,22	230,00	172,09	183,48
	IX	127,09	271,00	182,69	147,37	230,00	159,74	183,70
	X	122,28	271,00	186,03	147,20	230,00	152,88	181,63
	XI	126,73	271,00	191,50	147,12	230,00	162,84	182,83
	XII	123,30	271,00	190,83	147,06	230,00	165,30	183,05
2018	I	123,71	271,00	192,54	149,90	230,00	166,64	183,15
	II	131,80	271,00	194,12	146,41	230,00	161,63	183,32
	III	132,62	271,00	194,83	148,41	230,00	159,80	184,66
	IV	125,19	271,73	195,11	151,61	230,00	159,52	184,95
	V	128,54	273,56	195,37	152,24	230,00	163,22	186,86
	VI	137,62	274,00	193,98	148,47	230,00	170,33	190,64
	VII	140,49	276,23	195,93	149,53	230,00	175,51	189,87

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 6. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 osobę miesięcznie)

Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
I	1,55	1,55	1,57	0,18	0,18	0,19
II	1,51	1,56		0,18	0,18	
III	1,55	1,54		0,18	0,19	
IV	1,67	1,57		0,19	0,19	

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS, MRiRW i MF.

Po silnej wzrostowej tendencji cen na rynku jaj, jaka wystąpiła w drugiej połowie 2017 r., od początku br. miał miejsce ich stopniowy spadek. W styczniu średnia miesięczna cena jaj wszystkich klas wagowych wyniosła 42,90 zł/100 sztuk, tzn. była o 17,4% niższa niż w grudniu. Jednak nadal o 32,6% przewyższała poziom ze stycznia 2017 r. W połowie roku, przeciętna cena jaj wszystkich klas wagowych wyniosła 34,67 zł/100 sztuk i była jeszcze o 13,4% wyższa niż przed rokiem, ale o 3,2% niższa niż w poprzednim miesiącu. Jednak we wrześniu jaja ponownie podrożały. W relacji miesiąc do miesiąca, przeciętna cena jaj wszystkich klas wagowych była wyższa o 11,1%, jednak w relacji rok do roku, już o 5,5% niższa. W porównaniu z sierpniem, najsilniej podrożały jaja średnie, klasy M, bo aż o 22,6%. Ceny jaj dużych, klasy L wzrosły o 6,8%, a bardzo dużych, klasy XL oraz małych, klasy S odpowiednio o 8,5 i 8,4%. W relacji rok do roku potaniały jaja wszystkich klas wagowych – najbardziej, bo aż o ok. 30% jaja małe, klasy S, a najmniej tylko o 0,4% jaja bardzo duże, klasy XL. Średnia cena jaj wszystkich klas wagowych płacona przez zakłady pakujące w okresie styczeń-wrzesień br., mimo spadkowej tendencji w pierwszym półroczu, była o prawie 9% wyższa niż w analogicznym okresie 2017 r.

Przeciętne miesięczne ceny przemysłowych mieszanek pasz pełnoporcjowych dla kur niosek były w okresie styczeń-sierpień 2018 r. o 9,5% wyższe od notowanych rok wcześniej, natomiast ceny płacone producentom jaj wzrosły w tym samym czasie o ok. 10%. Relacje cen jaj i pasz zapewniały więc nadal opłacalność produkcji jaj, jednak jej poziom obniżył się w porównaniu z pierwszymi miesiącami roku, a szczególnie z drugim półroczem 2017 r. Warto też zauważyć, że dynamika przeciętnych cen uzyskiwanych przez producentów jaj (+10%) była w 2018 r. znacząco niższa od tempa wzrostu cen jaj w handlu detalicznym. Średnia miesięczna cena detaliczna jaj konsumpcyjnych w okresie styczeń-sierpień 2018 r. wyniosła 0,68 zł/sztukę i była o ok.

31% wyższa niż w takim samym okresie przed rokiem, W sierpniu jaja sprzedawano w detalu po cenach o 25% wyższych niż przed rokiem. Jaja pozostały więc relatywnie drogim źródłem białka zwierzęcego.

Ceny skupu jaj przeznaczonych do przetwórstwa przemysłowego kształtowały się w sierpniu br. na poziomie aż o ok. 30% wyższym niż przed miesiącem, ale o ok. 14% niższym niż przed rokiem. W okresie ośmiu miesięcy 2018 r. przeciętna miesięczna ceny skupu jaj przerebowych była o 2,7% niższa niż w analogicznym okresie 2017 r.

W okresie siedmiu miesięcy 2018 r. sprzedano za granicę o 7,6% więcej jaj w skorupkach niż przed rokiem, natomiast eksport przetworów z jaj zmniejszył się o 14,8%. Import jaj w skorupkach był o 20,8% mniejszy, a przetworów z jaj o 23,4% większy w porównaniu z okresem siedmiu miesięcy 2017 r. W kolejnych miesiącach br. handel zagraniczny jajami i ich przetworami powróci prawdopodobnie do normalnych proporcji wynikających z długookresowej tendencji rozwojowej. Oznaczałoby to dalszy powolny spadek cen na rynku krajowym. Można jednak przewidywać, że ich poziom będzie wyższy niż w 2017 r., szczególnie cen detalicznych.

W czwartym kwartale 2017 r. średnia miesięczna konsumpcja jaj w gospodarstwach domowych wyniosła 11,6 szt/osobę i była o 4,1% mniejsza niż w analogicznym okresie 2016 r. W skali całego roku spożycie wyniosło 11,42 szt/osobę, tzn. było o 2,9% niższe niż w 2016 r. Jest to skutek silnego wzrostu cen detalicznych jaj w czwartym kwartale 2017 r. W pierwszym kwartale 2018 r., bezpośrednia konsumpcja jaj na osobę w gospodarstwie domowym obniżyła się do 12,15 sztuk, tj. o 3,6% w porównaniu do analogicznego okresu przed rokiem. Ceny jaj w handlu detalicznym pozostają wysokie. Można więc przewidywać, że w br. spadkowa tendencja ich konsumpcji w gospodarstwach domowych utrzyma się.

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	import		eksport		import		eksport	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
I	2268	1224	19160	20067	589	873	3626	4171
II	1851	1946	16558	19825	876	728	3690	3208
III	1985	1137	16003	21972	745	715	3432	2626
IV	1385	1539	15025	18394	331	552	2648	3236
V	1514	1210	18480	18484	537	687	3264	2862
VI	1346	1276	15731	13254	387	677	4068	2718
VII	1206	820	15354	13103	365	496	3674	1967
VIII	1399		50199		776		3519	
IX	718		34397		502		3572	
X	1091		22942		589		4537	
XI	820		23124		710		3658	
XII	878		19121		390		2430	
RAZEM	16461		251194		6797		42118	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

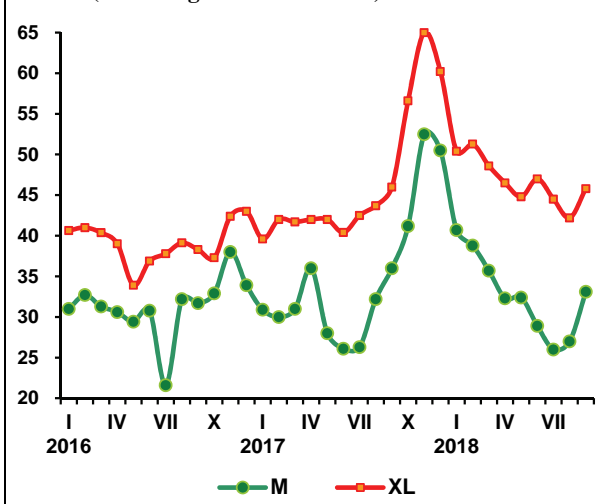
Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
I	39,60	50,40	34,90	47,30	30,90	40,70	24,00	33,20
II	42,00	51,30	34,00	44,30	30,00	38,80	25,00	27,50
III	41,70	48,60	33,00	40,00	31,00	35,70	30,00	29,40
IV	42,00	46,50	40,50	39,50	36,00	32,30	26,00	27,10
V	42,00	44,80	32,00	38,50	28,00	32,40	23,00	27,50
VI	40,40	47,00	31,90	38,70	26,10	28,90	23,90	24,10
VII	42,50	44,50	31,80	33,10	26,30	26,00	21,30	23,40
VIII	43,70	42,20	36,70	33,70	32,20	27,00	22,80	18,00
IX	46,00	45,80	39,00	36,00	36,00	33,10	27,90	19,50
X	56,60		48,90		41,20		38,00	
XI	65,00		58,70		52,50		44,90	
XII	60,20		57,10		50,50		39,90	

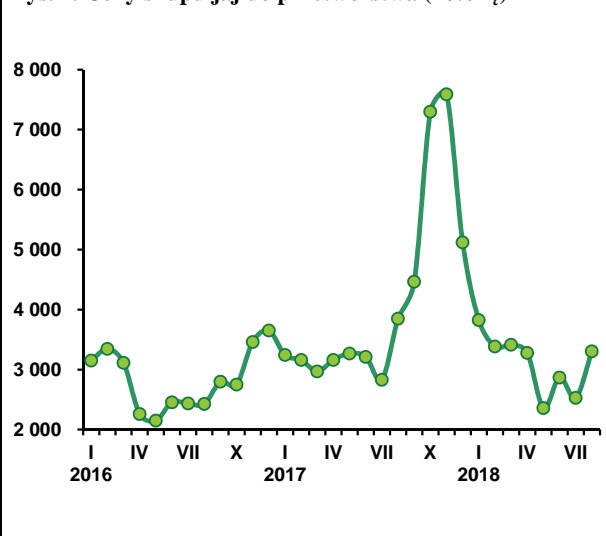
^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Dane MRiRW.

Rys. 1. Średnie ceny sprzedaży jaj spożywczych w Polsce (klasa wagowa M i XL –/szt)

Rys. 2. Ceny skupu jaj do przetwórstwa (zł/tonę)

W pierwszej połowie 2018 r. ceny jagniąt obniżały się, a ceny owiec ciężkich rosły. Przeciętna cena jagniąt w UE-28 wyniosła w I półroczu 2018 r. 523,3 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 4,2% niższa niż rok wcześniej. Przeciętna cena owiec ciężkich wyniosła 567,6 EUR/100 kg i była o 15,3% wyższa niż rok wcześniej. W III kwartale 2018 r. przeciętna cena jagniąt w UE-28 wyniosła 557,7 EUR/100 kg i była o 2,8% niższa niż rok wcześniej. Cena owiec wyniosła natomiast 502,5 EUR/100 kg i była niższa o 0,8%. Niewielki spadek cen owiec ciężkich w III kwartale prawdopodobnie nie zapowiada odwrócenia dotychczasowej tendencji, gdyż po przejściowym spadku w lipcu i w sierpniu, we wrześniu ceny te były nadal o ok. 2% wyższe niż we wrześniu 2017 r. Poza tym największy wpływ na ceny owiec ma rynek brytyjski. Według DEFRA¹ produkcja mięsa owczego w Wielkiej Brytanii w III kwartale była prawdopodobnie niższa o 2,4% niż w III kwartale 2017 r., a w IV kwartale jej roczny spadek może wynieść 5,4%.

W I półroczu 2018 r. ceny polskich owiec ciężkich były relatywnie niskie, a ich roczny wzrost mniejszy niż średniej ceny w UE-28. Cena polskich owiec ciężkich wyniosła 369,70 EUR/100 kg i była o 2,3% wyższa niż w I półroczu 2017 r. Wzrost cen wyrażonych w złotych był jeszcze mniejszy niż cen wyrażonych w euro, gdyż wpłynęła na niego aprecjacja złotego względem euro. W I półroczu 2018 r. przeciętna cena wyniosła 6,65 zł/kg, wobec 6,61 zł/kg rok wcześniej. W III kwartale ceny polskich owiec rosły nadal, pomimo ich spadku w UE-28 (w lipcu i w sierpniu). Cena polskich owiec ciężkich wyniosła w III kwartale 2018 r. 427,23 EUR i była o 21,5% wyższa niż w analogicznym okresie 2017 r. Z danych Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej wynika, że w pierwszych dwóch miesiącach trzeciego kwartału wzrost cen owiec w Polsce wyniósł 1,3%, w tym w sierpniu 0,9%.

Zgodnie z krótkoterminową prognozą², w 2018 r. produkcja baraniny w UE-28 może być mniejsza niż w 2017 r. o 1,1%. Zmniejszą się obroty handlu za-

granicznego baraniną, w tym import o 1%, a eksport o 4%. W rezultacie łączna podaż mięsa owczego w UE-28, w 2018 r. może być mniejsza niż przed rokiem o 0,3%. Jest to relatywnie mało i według Komisji nie spowoduje zmian w spożyciu, które oceniane jest na 1,7 kg/mieszkańca, czyli tak jak w 2017 r.

W okresie od stycznia do czerwca 2018 r. uboje owiec w całej UE były mniejsze niż rok wcześniej o 3,5%. U największego producenta, czyli w Wlk. Brytanii zmniejszyły się one o 5,8%, w Rumunii o 18,4%, a w Irlandii o 0,2%. W Hiszpanii uboje owiec wzrosły o 5,9%, w Niemczech o 6,3%, a we Włoszech o 3,0%.

W okresie od stycznia do końca lipca import produktów baranich z krajów trzecich do Unii Europejskiej był większy niż rok wcześniej o 3,1%, w tym mięsa o 3,0%. Roczne zmiany importu były zróżnicowane regionalnie. Import do Wielkiej Brytanii zmniejszył się o 4,2%, do Francji o 8,5%, a do Włoch o 6,2%. Import do Niemiec wzrósł w tym okresie o 8,9%, a do Holandii o 14,2%. Największy roczny wzrost importu odnotowano w Danii i Hiszpanii. Wzrósł on odpowiednio o 87% i 73%. Kraje Unii Europejskiej, jak zwykle najwięcej baraniny importowały z Nowej Zelandii i z Australii. Import produktów baranich z Nowej Zelandii zwiększył się w skali roku o 2% (mięsa o 1%), a z Australii o 16% (mięsa o 21%).

1. The outlook for the UK sheep market, DEFRA, July 2018.

2. Short - term outlook for EU agricultural markets in 2018 and 2019, nr 22 (autumn 2018), 15 września 2018 r.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	zmiana w % 2017/2016
I półrocze	609	735	672	91,4
II półrocze	478	531	618	116,4
Rok	1 087	1 266	1 290	101,9

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2017	74,1	88,2	116,8	208,7	132,7	43,0	90,3	46,4	53,2	68,2	67,1	107,2	1096
2018	66,9	67,4	196,1	33,6	71,5	55,4	71,7	x	x	x	x	x	x
miesiąc roku poprzedniego = 100	90,3	76,4	167,9	16,1	53,9	128,8	79,4	x	x	x	x	x	x
Import 2017	107,1	86,3	149,8	122,4	98,4	40,3	74,8	87,3	70,6	110,9	98,0	116,1	1063
2018	80,7	84,5	80,3	134,4	95,6	53,8	119,3	x	x	x	x	x	1162
miesiąc roku poprzedniego = 100	75,4	97,9	53,6	109,8	97,2	133,5	159,5	x	x	x	x	x	109,3

Źródło: Dane MF.

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
2016/17	6,45	7,29	6,75	6,52	7,56	6,20	6,26	7,39	7,45	6,09	6,28	5,79
2017/18	6,00	5,86	6,41	6,21	7,56	6,11	6,59	7,77	6,50	6,81	6,12	6,28
miesiąc roku poprzedniego = 100	93,0	80,4	95,0	95,2	100,0	98,5	105,3	105,1	87,2	111,8	97,5	108,5

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Średnie ceny zakupu owiec żywych w Polsce

Wyszczególnienie	zł/kg		EUR/kg	
	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową
IV 2017	8,1	17,6	1,67	4,13
V	7,9	17,1	1,87	4,07
VI	7,7	16,8	1,82	3,98
VII	7,4	16,0	1,74	3,76
VIII	7,6	16,5	1,78	3,86
IX	7,5	16,2	1,76	3,83
X	7,7	16,4	1,80	3,84
XI	7,6	16,2	1,80	3,84
XII	7,9	16,8	1,87	3,99
I 2018	7,6	16,2	1,83	3,89
II	7,9	16,7	1,88	4,01
III	8,3	17,7	1,97	4,19
IV	8,2	17,4	1,95	4,15
V	8,0	17,0	1,87	3,98
VI	7,9	16,9	1,84	3,91
VII	7,8	16,6	1,81	3,85
VIII	7,4	15,7	1,74	3,70

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
2016/2017	54,38	54,95	55,17	54,94	55,04	54,35	53,10	53,55	54,38	55,02	55,36	55,01
2017/2018	54,12	55,84	55,55	54,52	55,16	54,91	54,80	53,99	52,97	52,89	54,96	55,32
miesiąc roku poprzedniego = 100	99,5	101,6	100,7	99,2	100,2	101,0	103,2	100,8	97,4	96,1	99,3	100,6

Źródło: Dane GUS.

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-28 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
UE-28												
2016/2017	598,9	620,5	635,5	619,1	578,1	554,0	484,0	541,7	555,7	562,7	541,4	561,9
2017/2018	618,3	614,3	603,7	597,1	542,6	516,2	534,5	523,5	511,6	511,5	522,4	576,4
miesiąc roku poprzedniego = 100	103,2	99,0	95,0	96,4	93,9	93,2	110,4	96,6	92,1	90,9	96,5	102,6
Włochy												
2016/2017	601,7	633,6	663,9	588,8	527,2	492,3	494,3	627,5	578,4	625,3	607,6	617,5
2017/2018	555,3	662,2	681,0	681,5	554,2	499,8	586,9	535,5	500,0	510,7	576,5	592,0
miesiąc roku poprzedniego = 100	92,3	104,5	102,6	115,7	105,1	101,5	118,7	85,3	86,5	81,7	94,9	95,9

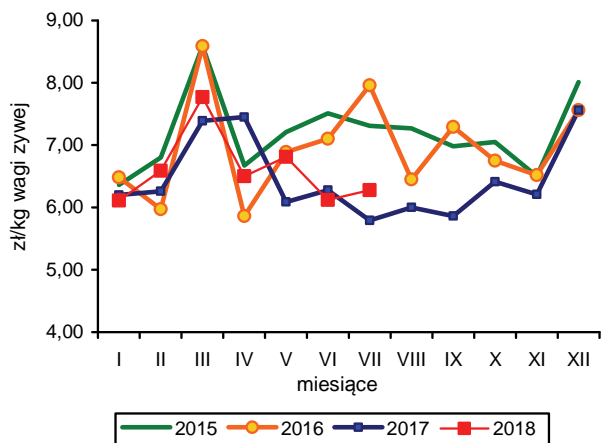
Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec ciężkich w UE-28 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

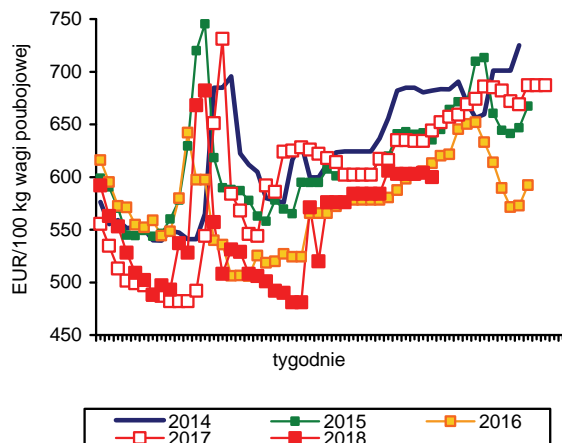
Lata	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
UE-28												
2016/2017	489,4	469,0	468,8	478,7	470,3	455,3	471,8	491,5	523,4	541,9	531,9	504,8
2017/2018	482,3	480,2	487,7	495,5	494,9	521,5	573,1	616,3	618,4	581,3	515,6	501,2
miesiąc roku poprzedniego = 100	98,5	102,4	104,0	103,5	105,1	114,5	121,5	124,7	118,2	107,2	96,9	99,3
Wielka Brytania												
2016/2017	471,9	430,6	438,4	454,8	440,7	448,3	456,0	484,5	535,0	559,6	510,1	469,9
2017/2018	429,0	430,1	442,9	450,9	465,5	517,8	582,0	647,3	649,4	598,8	491,1	471,9
miesiąc roku poprzedniego = 100	90,9	99,9	101,0	99,1	105,6	115,5	127,6	133,6	121,4	107,0	96,3	100,4

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

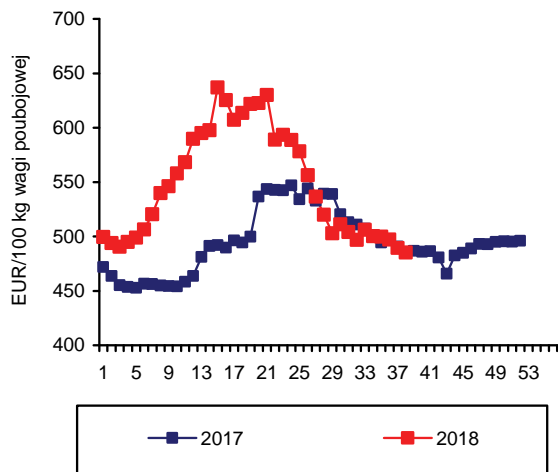
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

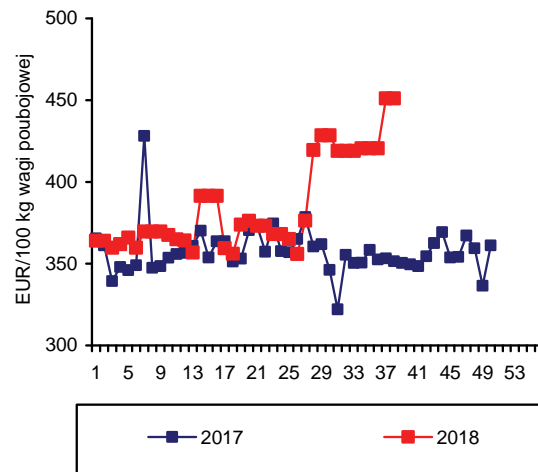
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

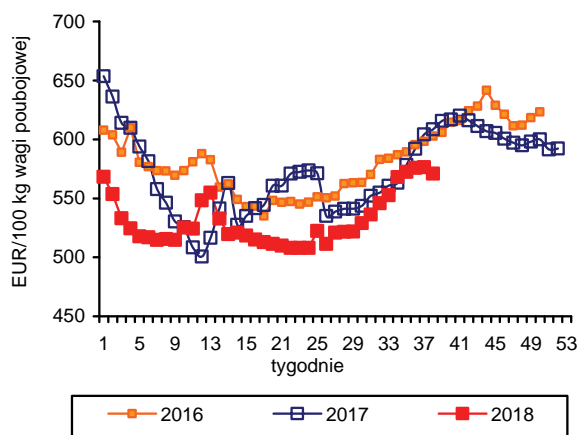
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-28

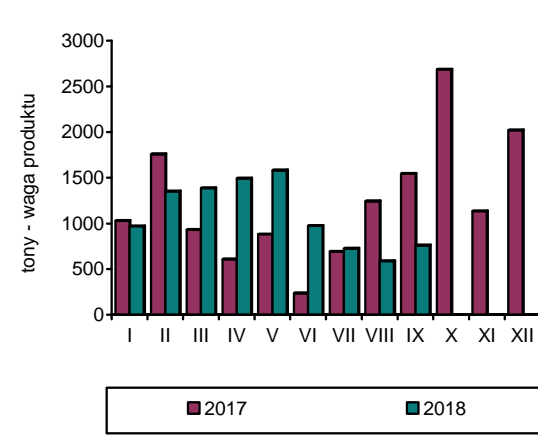
Rys. 4. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w Polsce

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-28

Rys. 6. Import baraniny i jagnięciny z Australii przez kraje UE-28

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

W okresie styczeń-sierpień 2018 r. połowy ryb na Bałtyku wyniosły 117,3 tys. t i były o 14,6% większe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Zwiększono przede wszystkim wyładunki śledzi (o 35,8% do 32,1 tys. t) oraz storni (o 25,9% do 11,8 tys. t). Połowy szprotów wzrosły o 6,1% do 64,9 tys. t, a dorszy zmniejszyły się o 2,6% do 4,0 tys. t. Bardzo dobre wyniki odnotowano w połowach ryb liczonych w sztukach – troci i łososi. Połowy troci zwiększyły się w analizowanym okresie o 40,6% do 53,8 tys. szt., a łososi o 35,2% do 5,5 tys. szt. Wykorzystanie kwot połowowych na koniec sierpnia 2018 r. wyniosło: dla szprotów 89,5%, dla śledzi 57,2%, dla dorszy 34,0%, a dla łososi 34,3%.

W okresie styczeń-lipiec 2018 r. łączna produkcja średnich i dużych przetwórnicy rybnych (zatrudnienie powyżej 49 osób) wyniosła 268,8 tys. t i była o 11,3% większa niż w analogicznym okresie 2017 r. Zwiększyła się przede wszystkim produkcja ryb mrożonych (o 56,2% do 20,6 tys. t), świeżych lub chłodzonych filetów (o 22,6% do 39,3 tys. t), marynat (o 12,6% do 48,4 tys. t) oraz konserw (o 7,8% do 39,7 tys. t). Produkcja ryb wędzonych zwiększyła się o 1,8% do 40,8 tys. t, w tym wędzonych łososi wzrosła o 4,2% do 30,1 tys. t. Znaczący spadek produkcji odnotowano natomiast w asortymencie mrożonych filetów z ryb morskich (o 14,4% do 16,3 tys. t) oraz solonych filetów (o 16,1% do 4,2 tys. t). Spośród produktów wysokoprzetworzonych (konserw, prezerw, marynat oraz innych przetworów) największy wzrost produkcji wystąpił w przypadku przetworzonych łososi (o 64,6% do 8,5 tys. t) oraz szprotów i sardynek (o 26,4% do 10,2 tys. t). Podaż przetworów ze śledzi, które są najważniejszym gatunkiem wykorzystywanym w przetwórstwie pogłębionym, zwiększyła się w analizowanym okresie o 2,3% i wyniosła 58,2 tys. t. Poprawiała się sytuacja ekonomiczno-finansowa sektora przetwórstwa ryb. W I półroczu 2018 r. zakłady zatrudnienie powyżej 9 osób (91 jednostek) zanotowały zysk netto w wysokości 151,4 mln zł wobec 41,0 mln zł straty odnotowanej rok wcześniej. Przychody ogółem zwiększyły się o 6,9% do 5,99 mld zł, w tym ze sprzedaży produktów o 6,7% do 5,14 mld zł.

W okresie styczeń-lipiec 2018 r. eksport produktów rybołówstwa wyniósł 302,9 tys. ton o wartości 5,08 mld zł i był odpowiednio o 4,2% i 7,1% większy niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Zwiększył się wywóz wszystkich podstawowych grup produktów rybołówstwa, w tym najbardziej ryb wędzonych, solonych i suszonych. Wyniósł on 34,5 tys. t o wartości 1,78 mld zł, tj. o 13,1% i 4,5% więcej niż rok wcześniej. Na niższą dynamikę wartości wywozu wpływ miał spadek cen transakcyjnych uzyskiwanych w eksporcie wędzonych łososi. Eksport przetworów i konserw z ryb zwiększono o ok. 9,0% do 27,4 tys. t. i 1,28 mld zł. Dobre wyniki uzyskano także w eksporcie filetów i mięsa z ryb. Wolumen wywozu tej grupy towarowej wzrósł o 7,9% do 54,3 tys. t, a jego wartość o 13,5% do 1,60 mld zł. W okresie styczeń-lipiec 2018 r. ceny zakupu większości podsta-

wowych dla polskiego rynku gatunków ryb i owoców morza na świecie były niższe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego, co przy wzroście cen wywozowych spowodowało wzrost opłacalności przetwórstwa rybnego i eksportu. Wydatki importowe zwiększyły się w analizowanym okresie tylko o 0,7% do 4,89 mld zł, przy 5,4% wzroście jego wolumenu (do 323,3 tys. t). W strukturze ilościowej importu przeważają produkty o niewielkim stopniu przetworzenia, które w zdecydowanej większości kierowane są do krajowych przetwórnicy (ryby świeże, chłodzone, mrożone oraz filety i mięso z ryb). Import ryb świeżych i chłodzonych wyniósł 102,7 tys. t i był o 8,4% większy niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Filetów i mięsa z ryb sprowadzono o 14,6% więcej (109,5 tys. t), natomiast import ryb mrożonych zmniejszono o 5,4% do 61,6 tys. t. Import łososi zwiększono o 9,8% do 88,6 tys. t, śledzi o 17,1% do 46,9 tys. t, makreli o 6,5% do 30,2 tys. t, a mintajów o 12,6% do 25,8 tys. t. Mniejszy niż przed rokiem był tylko przywóz dorszy (o 8,9% do 35,1 tys. t).

W okresie styczeń-sierpień 2018 r. ceny detaliczne ryb, owoców morza oraz ich przetworów były o 1,2% wyższe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego, natomiast w relacji sierpień br. do grudnia ub.r. tempo wzrostu było nieznacznie wyższe i wyniosło 1,5%. Produkty rybne są grupą żywności o niewielkiej dynamice wzrostu cen. Żywność i napoje bezalkoholowe podrożały bowiem przeciętnie w okresie ośmiu miesięcy o 3,2%, w tym mięso i przetwory o 2,4%, a nabiał i jaja o 7,5%. Spośród produktów rybnych w okresie styczeń-sierpień 2018 r., w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego, najbardziej podrożały mrożone owoce morza (o 1,9%), ryby świeże i chłodzone, ryby mrożone oraz grupa pozostałych przetworów z ryb i owoców morza (o 1,5-1,6%). Nie zmieniły się ceny ryb i owoców morza suszonych, solonych i wędzonych, a tańsze niż przed rokiem były świeże i chłodzone owoce morza (o 1,7%).

Według badań budżetów gospodarstw domowych, w I kwartale 2018 r. nastąpił spadek konsumpcji ryb mrożonych (o 6,4%) oraz ryb świeżych i chłodzonych (o 1,1%). Nie zmieniło się spożycie mrożonych owoców morza, a zwiększył się popyt na ryby i owoce morza suszone, wędzone i solone (o 12,2%) oraz świeże i chłodzone owoce morza (o 54,5%). Średnie wydatki gospodarstw domowych na zakup produktów rybnych wyniosły w I kwartale 2018 r. 9,72 zł/osobę/miesięcznie i były o 6,5% wyższe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.

**Krzysztof
Hryszko**

Tab. 1. Polowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowna	łosoś bałtycki
2014 I-XII	58 575	28 137	11 895	12 640	7 072	118 313	30 921	3 108
2015 I-XII	64 173	39 714	13 611	9 440	7 581	134 515	31 783	3 745
2016 I-XII	60 046	44 047	10 359	15 080	9 162	138 694	42 398	3 623
2017 I-XII	69 972	43 672	7 453	11 206	5 187	137 490	44 043	7 383
2017 VII	466	2 877	200	502	378	4 422	1 375	38
VIII	222	3 947	146	505	483	5 304	1 104	21
IX	1 430	4 229	503	323	387	6 871	1 282	28
X	1 646	4 460	640	334	328	7 408	413	60
XI	2 516	6 207	1 234	605	203	10 765	2 029	666
XII	3 270	5 111	981	564	197	10 124	2 046	2 545
2018 ^{a,b} I	11 079	5 007	423	1 895	333	18 737	3 244	224
II	13 770	5 286	289	3 168	163	22 676	9 702	768
III	15 204	4 138	499	1 727	224	21 792	16 169	1 296
IV	16 832	7 207	867	1 590	1 085	27 581	15 817	1 827
V	6 713	5 434	877	1 970	1 414	16 408	6 461	1 191
VI	676	1 697	770	789	709	4 641	699	55
VII	250	2 026	245	492	243	3 256	1 731	149
VIII	333	1 345	19	179	303	2 179	-	11
Wskaźnik zmian (%)								
<u>VIII 2018</u> <u>VIII 2017</u>	149,7	34,1	13,0	35,4	62,7	41,4	x	52,4
<u>I-VIII 2018</u> <u>I-VIII 2017</u>	106,1	135,8	97,4	125,9	109,9	114,6	140,6	135,2

^a dane nieostateczne, ^b stan bazy na dzień 02.10.2018 r.

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MG MiŻŚ.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szproty	makrele	
2014 I-XII	9 012	76 394	89 459	199 756	97 134	11 997	10 403	374 621
2015 I-XII	20 042	60 499	94 385	212 490	101 076	14 158	11 750	387 483
2016 I-XII	59 309	64 214	100 322	224 047	108 641	13 861	14 362	447 892
2017 I-XII	62 617	64 248	87 703	228 514	108 162	14 105	15 482	443 082
2017 VII	4 366	3 645	5 958	13 656	6 833	624	869	27 625
VIII	5 846	4 748	6 303	18 677	8 877	923	1 221	35 574
IX	5 838	5 324	7 456	19 442	9 382	1 226	1 222	38 060
X	6 704	5 377	7 854	21 561	10 452	1 277	1 349	41 496
XI	5 802	5 250	9 415	22 729	11 717	1 411	1 403	43 196
XII	6 344	5 502	11 043	20 407	10 823	1 221	997	43 296
2018 I	5 464	6 155	6 093	21 766	9 576	1 459	1 515	39 479
II	6 036	7 073	6 980	21 704	9 569	1 614	1 826	41 793
III	5 515	7 523	8 703	23 872	10 165	2 002	1 923	45 613
IV	5 575	8 997	5 773	19 639	7 456	1 523	1 625	39 984
V	5 256	4 759	5 667	18 874	7 398	1 243	1 528	34 556
VI	5 851	3 842	6 307	18 915	6 786	1 255	1 356	34 915
VII	5 645	4 014	6 004	16 757	7 296	1 076	1 072	32 420
Wskaźnik zmian (%)								
<u>VII 2018</u> <u>VII 2017</u>	129,3	110,1	100,8	122,7	106,8	172,4	123,4	117,4
<u>I-VII 2018</u> <u>I-VII 2017</u>	122,6	111,3	99,8	112,6	102,3	126,4	116,7	111,3

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)^a

Miesiące	Eksport ^b					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2014 I-XII	380,8	119,1	68,9	53,5	71,8	532,5	187,1	96,2	47,2	161,2
2015 I-XII	440,7	126,2	73,2	55,4	83,4	533,3	182,9	87,7	48,5	176,1
2016 I-XII	469,6	135,6	78,3	59,1	85,2	569,1	199,9	104,0	45,4	178,2
2017 I-XII	478,2	140,1	87,7	54,6	81,7	576,8	194,4	109,3	44,3	180,3
2017 VII	28,7	9,2	5,2	3,7	6,4	36,0	10,3	6,3	3,2	12,4
VIII	31,2	11,0	6,7	4,0	4,7	48,2	14,6	7,8	3,3	18,0
IX	32,9	11,6	6,8	4,0	4,1	51,1	19,1	8,1	3,4	16,1
X	38,8	12,8	8,4	4,7	6,3	55,9	18,7	10,5	4,1	18,2
XI	42,3	14,0	8,6	5,4	6,8	63,7	26,6	10,1	4,5	17,2
XII	42,2	13,0	6,8	6,1	7,4	51,1	19,8	7,5	3,6	16,1
2018 ^c I	38,8	12,8	7,9	4,3	5,5	60,0	23,9	12,8	3,9	15,4
II	44,0	12,1	7,0	4,2	7,9	47,3	16,4	10,6	3,6	13,3
III	53,3	13,4	8,9	6,0	9,9	53,7	18,2	9,9	4,0	17,6
IV	50,3	12,2	8,4	4,2	9,4	43,1	14,7	8,1	2,9	13,9
V	44,6	11,8	7,9	4,4	8,6	39,9	12,1	6,8	3,5	13,8
VI	38,9	11,9	7,7	5,7	7,3	39,3	12,7	7,0	2,8	13,6
VII	33,0	10,6	6,5	5,7	6,2	40,1	11,5	6,4	3,5	15,1
Wskaźnik zmian (%)										
VII 2018 VII 2017	114,8	115,5	124,3	156,0	97,2	111,5	111,1	102,5	110,4	122,1
I-VII 2018 I-VII 2017	104,2	108,9	107,9	113,1	104,5	105,4	114,6	94,6	95,9	108,4

^a wskaźniki zmian obliczone na danych o większej dokładności, ^b z eksportem burtowym, ^c dane wstępne, Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF (Ministerstwo Finansów).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03035410 ^b			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021400 ^b	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Owce	Norwegia	mintaj 03047500 ^b	panga 03046200 ^b	morszczuk 03047415 ^b		
						Chiny	Wietnam	Argentyna	Norwegia	Filipiny
2014 I-XII	5,61	5,90	5,01	5,29	5,14	6,70	5,89	11,51	21,12	12,05
2015 I-XII	6,27	6,17	4,42	5,35	4,75	7,96	6,90	13,88	20,26	14,77
2016 I-XII	7,98	7,62	4,82	5,57	5,00	7,77	6,12	13,94	27,54	13,82
2017 I-XII	6,41	5,39	5,00	5,33	5,11	7,26	5,97	12,86	27,04	15,93
2017 VII	5,93	5,61	5,15	5,08	5,15	7,46	5,76	12,70	28,24	15,17
VIII	6,12	4,98	4,96	4,86	4,99	7,76	6,06	12,31	26,00	15,59
IX	5,93	5,06	4,86	5,18	5,36	6,72	5,61	12,20	24,80	14,83
X	5,87	4,68	4,25	5,47	5,50	6,43	6,38	11,92	25,17	16,18
XI	5,50	4,35	4,84	5,52	5,34	6,36	5,44	12,17	23,66	16,96
XII	5,17	4,31	4,90	5,56	5,11	6,30	6,29	12,25	22,58	17,12
2018 I	4,97	4,56	5,13	6,14	5,31	6,70	6,68	12,10	24,58	15,92
II	5,06	4,74	5,22	5,82	5,36	6,49	5,78	11,60	24,81	16,64
III	5,11	4,22	5,28	5,95	5,29	6,74	5,57	11,21	26,29	15,67
IV	4,84	4,49	5,05	5,46	5,46	7,33	6,53	11,62	28,07	14,16
V	4,66	3,82	5,29	5,69	5,29	8,04	7,00	12,05	29,66	15,37
VI	4,61	4,05	5,39	5,53	5,58	8,83	8,66	12,40	27,39	15,93
VII	4,97	4,54	5,27	5,53	5,48	8,34	8,57	13,10	25,43	12,83
Wskaźnik zmian (%)										
VII 2018 VII 2017	83,8	80,9	102,2	108,7	106,4	111,7	148,8	103,1	90,1	84,6
I-VII 2018 I-VII 2017	64,8	61,3	100,2	111,4	107,4	94,0	110,8	87,0	90,3	94,0

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie MF.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Przetwory ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03047190 ^b			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054300 ^b	Krewetki przetw. 160521 ^b	Makrela mrożona 03035410 ^b	Filety z łososi 03048100 ^b
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Ukraina	Wietnam
2014 I-XII	9,45	20,43	19,02	17,74	54,88	50,67	53,35	7,49	1,43
2015 I-XII	9,03	25,09	21,54	22,24	52,10	51,17	58,25	5,33	1,10
2016 I-XII	10,96	27,52	24,47	25,75	57,20	54,80	96,26	5,74	1,19
2017 I-XII	11,43	24,67	23,89	23,68	64,45	53,57	115,21	6,57	28,54
2017 VII	11,20	25,85	23,31	25,28	65,87	52,17	186,86	6,84	28,22
VIII	11,21	25,23	24,25	21,68	65,39	55,81	40,33	6,56	27,92
IX	11,29	25,86	27,56	23,48	64,83	55,89	87,99	6,15	27,69
X	11,43	26,37	24,09	22,88	63,80	56,18	81,72	5,86	27,24
XI	11,05	25,51	22,01	25,50	64,24	56,30	92,00	5,58	29,18
XII	11,58	25,08	23,98	24,65	64,14	57,00	83,02	5,36	26,58
2018 I	10,71	27,31	20,02	24,90	61,10	55,62	84,89	5,38	26,40
II	10,48	27,86	22,10	26,31	58,92	53,91	98,55	5,26	25,62
III	10,67	27,64	21,44	26,39	58,20	55,56	102,72	5,56	24,89
IV	10,93	26,24	22,18	24,92	55,77	57,56	116,14	5,76	26,84
V	10,15	25,72	22,26	24,11	57,54	59,04	112,87	5,64	26,75
VI	10,41	25,01	20,08	24,83	67,56	62,65	103,41	6,52	28,39
VII	10,83	31,07	24,27	28,24	66,85	61,50	81,51	7,16	27,62
Wskaźnik zmian (%)									
VII 2018 VII 2017	96,7	120,2	104,2	111,7	101,5	117,9	43,6	104,6	97,9
I-VII 2018 I-VII 2017	92,1	111,8	90,4	108,2	94,0	113,2	70,0	83,7	91,1

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odgłowiony niepatroszony		Płaty/filety ze śledzi	
2014 I-XII	10,43	-	12,82	58%	14,35	66%	10,13	-	9,73	76%	10,49	69%
2015 I-XII	10,70	-	13,53	61%	14,85	66%	11,78	-	10,01	81%	10,46	70%
2016 I-XII	11,49	-	13,67	60%	15,34	64%	14,76	-	10,58	84%	11,46	74%
2017 I-XII	12,25	-	14,15	61%	15,60	63%	17,46	-	11,22	85%	12,25	74%
2017 VII	12,31	-	14,30	61%	15,75	64%	17,48	-	11,51	87%	12,39	74%
VIII	12,38	-	14,06	60%	15,27	62%	17,62	-	11,55	87%	12,41	74%
IX	12,68	-	14,08	60%	15,95	64%	18,00	-	11,46	86%	12,30	74%
X	12,73	-	14,10	60%	15,06	61%	18,79	-	11,40	86%	12,05	72%
XI	12,37	-	13,78	59%	14,97	61%	18,56	-	10,78	81%	11,49	69%
XII	12,42	-	13,87	60%	15,09	61%	18,48	-	10,68	81%	11,14	69%
2018 I	12,57	-	13,52	58%	15,92	65%	18,53	-	11,06	83%	11,14	69%
II	12,73	-	13,70	58%	15,92	65%	19,76	-	10,52	80%	11,03	69%
III	12,72	-	13,94	59%	15,99	66%	19,58	-	10,55	80%	11,01	69%
IV	12,92	-	13,99	59%	16,00	65%	19,91	-	10,69	81%	11,02	69%
V	12,94	-	14,12	59%	15,75	65%	19,98	-	11,35	87%	10,92	68%
VI	13,24	-	14,08	60%	15,77	65%	19,98	-	11,15	85%	10,84	68%
VII	13,26	-	14,08	59%	15,85	65%	20,01	-	11,13	86%	10,85	68%
VIII	13,41	-	14,12	59%	15,86	66%	20,39	-	11,03	84%	10,83	68%
Wskaźnik zmian (%)												
VIII 2018 VIII 2017	108,3	x	100,4	x	103,9	x	115,7	x	95,5	x	87,3	x
I-VIII 2018 I-VIII 2017	107,2	x	97,9	x	100,7	x	116,6	x	96,9	x	87,6	x

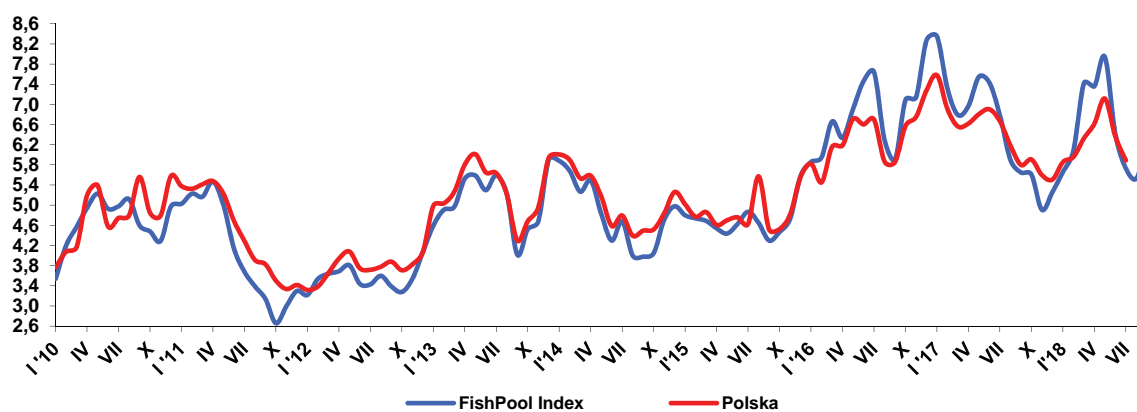
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

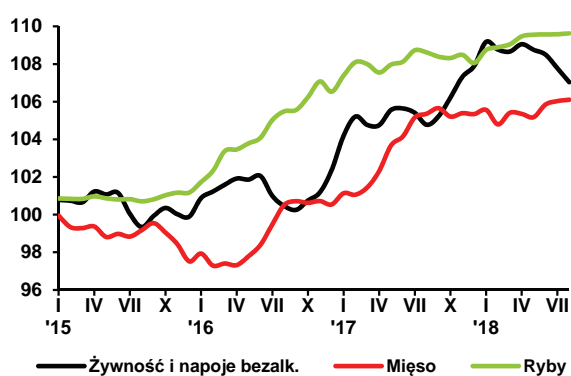
Miesiące	Filety mrożone		Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Karp świeży	Pstrąg świeży
	morszczuk	dorsz	łosoś	pstrąg	makreła	filety ze śledzia w sosie pom.	sardynki w oleju	tuńczyk w sosie wł.			
2014I-XII	21,76	26,97	77,54	31,88	16,72	25,52	27,87	34,06	15,24	14,11	22,18
2015I-XII	22,58	30,52	76,20	32,40	15,88	25,16	27,85	33,53	15,00	14,18	22,33
2016I-XII	24,10	32,40	84,50	33,04	15,58	25,19	28,06	33,18	15,45	14,44	22,84
2017I-XII	24,66	32,54	101,80	33,38	16,12	25,61	29,44	32,94	16,55	14,98	23,35
2017 VII	24,71	32,48	102,30	33,21	16,13	25,55	29,19	33,12	16,67	-	23,57
VIII	24,67	32,31	102,80	33,28	16,13	25,87	30,06	33,12	16,66	-	23,35
IX	24,73	32,36	103,00	33,33	16,16	25,87	30,56	33,24	16,66	-	23,34
X	24,78	32,28	103,00	33,22	16,26	25,87	30,38	33,12	16,65	-	23,56
XI	24,57	32,25	103,30	33,40	16,13	26,03	30,50	33,24	16,57	15,47	23,17
XII	24,63	32,21	102,80	33,35	16,03	26,13	30,38	32,88	16,13	14,37	23,17
2018 I	24,63	32,28	101,00	33,57	16,15	26,29	30,50	33,35	16,15	15,10	23,46
II	24,61	32,33	100,30	33,56	16,12	26,39	30,38	33,12	16,04	15,16	23,53
III	24,40	32,39	100,30	33,57	16,19	26,52	30,44	33,53	16,03	-	23,54
IV	24,54	32,66	100,20	33,57	16,20	26,45	30,44	33,65	16,04	-	23,84
V	24,29	32,76	100,60	33,21	16,28	26,58	30,56	33,65	15,99	-	23,77
VI	24,27	32,73	101,10	33,28	16,21	26,71	30,69	33,94	15,94	-	23,60
VII	24,22	32,87	100,40	33,73	16,24	26,68	30,63	34,00	16,00	-	23,97
VIII	24,18	32,98	101,10	33,76	16,29	26,58	30,31	33,82	16,01	-	23,80
Wskaźnik zmian (%)											
VIII 2018 VIII 2017	98,0	102,1	98,3	101,4	101,0	102,7	100,8	102,1	96,1	x	101,9
I-VIII 2018 I-VIII 2017	99,0	99,8	99,5	100,4	100,7	104,3	105,3	102,3	96,7	100,6	101,4

Źródło: Dane GUS.

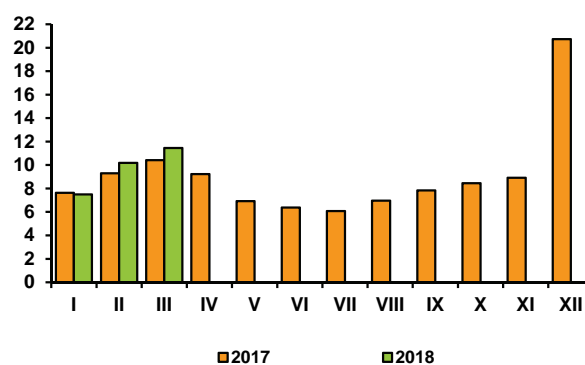
Rys. 1. Cena świeżych lososi norweskich (na podstawie FishPool, 3-6 kg) i średnie ceny płacone przez krajowych importerów (EUR/kg)

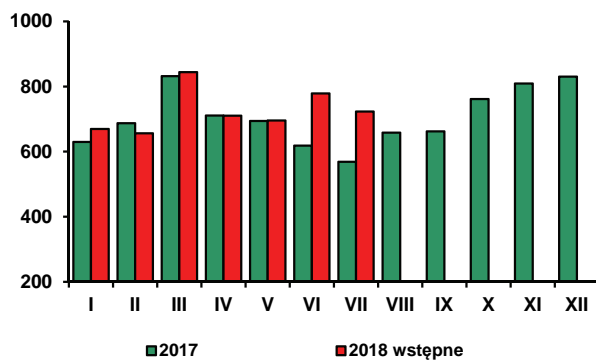
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2014=100)

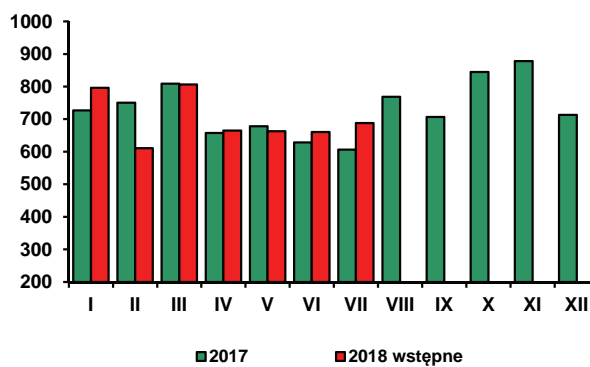
Rys. 3. Przeciętne miesięczne wydatki na zakup ryb i przetworów rybnych (w zł/osobę/)

Rys. 4. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 5. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

Źródło: Rys. 1 – FishPool i MF, rys. 2-3 – dane GUS, rys. 4-5 - dane MF.

W sierpniu 2018 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, ceny żywności i napojów bezalkoholowych obniżyły się o 0,7%, tj. w takim samym stopniu, jak w lipcu br. Ceny żywności zmalały o 0,8%, a napojów bezalkoholowych wzrosły o 0,1%. Spadły ceny owoców (o 5,5%), warzyw (o 4,6%) i jaj (o 0,7%). Spośród owoców potaniały głównie jabłka (o 17,7%), owoce pestkowe (o 12,9%) i banany (o 4,3%), a podrożały owoce cytrusowe (o 2,7%). Obniżyły się ceny warzyw świeżych (o 7,8%), w tym m.in. marchwi o 21,8%, pomidorów o 18,1%, buraków o 10,7%, ziemniaków o 2,3%, a cebuli o 2,0%, przy wzroście cen warzyw kalafiorowatych (o 2,6%), sałaty (o 2,5%), kapusty (o 2,1%) i ogórków (o 1,0%). Średnie ceny ryb i owoców morza utrzymały się na takim samym poziomie, jak przed miesiącem, a pozostałych grup żywności wykazywały tendencję wzrostową. Ceny pieczywa i produktów zbożowych oraz tłuszczów jadalnych zwiększyły się po 0,3%, artykułów mleczarskich oraz grupy produktów obejmującej: cukier, dżem, miód, czekoladę i wyroby cukiernicze po 0,2%, a mięsa i przetworów mięsnych o 0,1%. W sierpniu br. więcej niż miesiąc wcześniej konsumenci płacili m.in. za pieczywo (o 0,5%), mąkę pszenną i wyroby piekarskie (po 0,2%), jak również kasze (o 0,1%), przy stabilizacji cen makaronów oraz wzroście cen płatków śniadaniowych (o 0,3%) i ryżu (o 0,2%). O wzroście cen tłuszczów jadalnych zadecydował wzrost cen masła i tłuszczów wieprzowych (po 0,4%) oraz olejów roślinnych (o 0,3%), przy nieznacznej wyższości cen margaryn (o 0,1%). Spośród produktów mlecznych najbardziej podrożały jogurty (o 1,2%). Ceny śmietany oraz napojów mlecznych, twarożków smakowych i deserów mlecznych zwiększyły się średnio o 0,5%, a serów twarogowych o 0,4%. Obniżyły się natomiast ceny mleka pitnego oraz serów dojrzewających i topionych (po 0,3%). Wzrostowi cen cukru (o 3,8%), lodów (o 0,3%) i wyrobów cukierniczych (o 0,1%), towarzyszył spadek cen czekolady (o 0,9%) oraz dżemów, marmolad i miodu (o 0,2%). W sierpniu br. więcej niż w poprzednim miesiącu konsumenci płacili za mięso drobiowe (o 0,5%) i wołowe (o 0,3%), mniej za mięso wieprzowe (o 0,3%) oraz podroby i przetwory podrobowe (o 0,2%), a tyle samo za wędliny.

W sierpniu 2018 r., w porównaniu z sierpniem 2017 r., wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych wyniósł 2,1%. Wzrosły ceny większości monitorowanych przez GUS grup produktów spożywczych. Najbardziej zwiększyły się ceny jaj (o 23,8%), warzyw (o 8,6%) i tłuszczów jadalnych (o 5,1%). Wydatnie podrożały warzywa świeże (o 11,1%), w tym m.in. marchew o 38,9%, ogórki o 22,0%, kalafiorowate o 20,3%, ziemniaki o 19,8% i cebula o 11,9%. O wzroście cen tłuszczów zadecydowała znacząca wyższa cena masła (o 9,9%). Ceny tłuszczów wieprzowych i margaryn zwiększyły się odpowiednio o 1,8% i 0,7%, przy redukcji cen olejów roślinnych o 1,3%. W sierpniu br. pieczywo i produkty zbożowe były droższe niż przed rokiem średnio o 3,3%, w tym pieczywo o 4,6%. Ryby i owoce morza podrożały o 0,9%, a produkty mięsne o 0,7%. W sierpniu br. więcej niż przed rokiem konsumenci płacili za mięso drobiowe (o 5,2%) i wołowe (o 2,9%) oraz wędliny i pozostałe przetwory mięsne (o 1,4%), a mniej za wieprzowinę (o 4,8%). W porównywanych okresach ceny owoców zmalały przeciętnie o 5,3%, w tym owoców pestkowych o 24,5%, jabłek o 7,0%, a cytrusów o 1,7%. Spadkowi cen cukru (o 32,2%) towarzyszył wzrost cen dżemów, marmolad i miodu o 3,3% oraz wyrobów cukierniczych o 1,5%. Napoje bezalkoholowe podrożały średnio o 1,5%, w tym soki owocowe i warzywne o 3,1%, wody mineralne i źródlane o 2,2%, kawa o 1,4%, a herbata o 1,2%.

W okresie styczeń-sierpień 2018 r., w porównaniu z analogicznym okresem 2017 r., wzrost średniego poziomu cen żywności i napojów bezalkoholowych wyniósł 3,2%, w tym żywności 3,4% i był dwukrotnie wyższy od stopy inflacji (1,7%). Żywność podrożała najbardziej ze wszystkich grup towarów i usług konsumpcyjnych. W stopniu zbliżonym do wzrostu cen żywności zwiększyły się ceny towarów i usług związanych z transportem, głównie za sprawą znaczącego wzrostu cen paliw do prywatnych środków transportu (o 6,3%). Relatywnie podrożały usługi restauracyjno-hotelarskie (o 2,9%), towary i usługi związane z użytkowaniem mieszkania i nośnikami energii (o 2,1%) oraz ze zdrowiem (o 1,8%). Wolniej niż ceny towarów i usług konsumpcyjnych rosły ceny napojów alkoholowych oraz towarów i usług związanych z rekreacją i kulturą. Obniżył się

przeciętny poziom cen odzieży i obuwia oraz towarów i usług związanych z łącznością.

Wzrostowi cen towarów i usług konsumpcyjnych towarzyszył wzrost dochodów gospodarstw domowych kreowany przez pozytywne zjawiska na rynku pracy i realny wzrost płac. Poprawa sytuacji dochodowej ludności oraz dobre nastroje konsumentów wspierały konsumpcję prywatną.

W sierpniu br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw (w podmiotach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób) było o 3,4% wyższe niż przed rokiem, a liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy zmniejszyła się w porównaniu z poprzednim miesiącem o 0,3%, a w skali roku o 15,6%. W końcu sierpnia br. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 5,8% i była o 1,2 pkt. proc. niższa niż w końcu sierpnia ub. roku. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw były w sierpniu br. o 6,8% wyższe, a realne o 4,6% wyższe niż rok wcześniej. W porównywanych okresach przeciętne miesięczne emerytury i renty brutto w systemie pracowniczym zwiększyły się nominalnie o 4,8%, a ich siła nabywcza wzrosła o 2,7%.

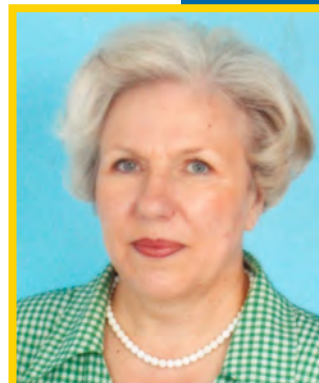
Z danych GUS wynika, że w sierpniu br., w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób, sprzedaż detaliczna ogółem w cenach stałych była o 6,7% wyższa niż przed rokiem. Sprzedaż detaliczna żywności, napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych wzrosła o 1,0%. Prawdopodobnie dynamika rzeczywistej sprzedaży żywności była większa, niż szacowana przez GUS. Trzeba bowiem pamiętać, że dane GUS o sprzedaży detalicznej nie obejmują sprzedaży internetowej oraz realizowanej przez małe sklepy, zatrudniające mniej niż 9 osób. Obserwacje rynku wskazują, że w związku z ograniczeniem handlu w niedziele w centrach handlowych i dużych placówkach, wzrosły obroty w małych sklepach. Ponadto w związku z sezonem wakacyjnym i urlopowym część zakupów mogła być przez konsumentów przeniesiona ze sklepów do innych kanałów sprzedaży, np. gastronomii, agroturystyki, na targowiska.

W ostatnich miesiącach br. w Polsce należy się liczyć z przyspieszeniem dynamiki wzrostu cen żywności ze względu na wzrost presji popytowej i kosztowej. Uwzględniając działanie czynników sezonowych, stymulujących m.in. wzrost cen jaj, mleka, owoców i warzyw w okresie jesienno-zimowym oraz obserwowany wzrost cen zbóż spowodowany suszą, jak również zwiększający się poziom pozasurowcowych kosztów przetwórstwa i obrotu kreowany przez wysoką dynamikę płac, wzrost cen paliw i kosztów transportu oraz utrzymujące się korzystne tendencje w eksporcie, można przypuszczać że w grudniu br. ceny detaliczne żywności będą nieco wyższe, niż przed rokiem.

Według metodologii Eurostatu (HICP), w sierpniu br., w porównaniu z poprzednim miesiącem, w UE-28 **ceny żywności** zmalały przeciętnie o 0,1%. W piętnastu krajach odnotowano ich spadek, w szczególności w Niemczech – wzrost. Najbardziej obniżyły się one na Litwie (o 1,3%) i w Danii (o 1,1%), a najmniej w Czechach, Luksemburgu i w Słowenii (po 0,1%). Najwyższy ich wzrost miał miejsce na Cyprze (o 2,1%), w Holandii i Finlandii (po 0,6%) i na Malcie (o 0,5%). W Polsce według tej metodologii żywność potaniała o 0,8%. W sierpniu br. w UE-28 ceny żywności były średnio o 2,1% wyższe niż przed rokiem. W Rumunii zwiększyły się one o 4,6%, na Cyprze i na Węgrzech po 3,8%, na Słowacji o 3,6%, a w Polsce o 1,7%.

Według FAO, w sierpniu 2018 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, światowe ceny żywności wzrosły o 0,2%. Zadecydował o tym wzrost cen zbóż o 4,0% i mięsa o 0,4%, przy spadku cen pozostałych monitorowanych grup produktów, tj. cukru (o 5,4%), olejów roślinnych (o 2,6%) i produktów mlecznych (o 1,5%).

W sierpniu 2018 r. przeciętny poziom światowych cen żywności był o 5,4% niższy niż rok wcześniej. Potaniały wszystkie grupy produktów spożywczych, z wyjątkiem zbóż. Ceny cukru obniżyły się o 22,9%, olejów roślinnych o 15,9%, produktów mlecznych o 10,7%, a mięsa o 4,6%. Ceny zbóż wzrosły o 10,1%.

**Krystyna
Świątek**

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w sierpniu 2018 r.

Wyszczególnienie	VIII 2018			I-VIII 2018
	VII 2018=100	VIII 2017=100	XII 2017 = 100	I-VIII 2017 = 100
O G Ó Ł E M	100,0	102,0	100,5	101,7
Żywność i napoje bezalkoholowe	99,3	102,1	99,2	103,2
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	99,9	101,8	101,5	101,5
Odzież i obuwie	98,3	96,6	92,9	96,0
Mieszkanie	100,3	102,1	101,1	101,8
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	100,4	102,4	101,1	102,1
w tym nośniki energii	100,5	102,1	100,3	101,8
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,2	100,9	101,1	100,5
Zdrowie	100,2	101,8	101,6	101,8
Transport	100,4	108,5	104,8	103,2
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	99,9	115,3	108,7	106,3
Łączność	100,4	99,1	98,9	99,7
Rekreacja i kultura	100,1	101,6	102,5	101,3
Edukacja	100,1	102,2	100,6	102,2
Restauracje i hotele	100,2	102,9	102,1	102,9
Inne towary i usługi	100,9	99,4	99,4	99,3

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w sierpniu 2018 r.

Wyszczególnienie	VIII 2018			I-VIII 2018
	VII 2018 = 100	VIII 2017=100	XII 2017=100	I-VIII 2017=100
Żywność (bez napojów)	99,2	102,1	98,9	103,4
Pieczywo i produkty zbożowe	100,3	103,3	102,4	103,4
Pieczywo	100,5	104,6	103,1	104,5
Ryż	99,8	102,0	101,5	101,5
Makarony	100,0	101,3	100,6	102,2
Mięso i przetwory	100,1	100,7	100,7	102,4
Mięso wieprzowe	99,7	95,2	97,0	99,0
Mięso wołowe	100,3	102,9	101,0	103,1
Mięso drobiowe	100,5	105,2	105,7	104,8
Przetwory mięsne i wędliny	100,1	101,4	100,7	103,0
Ryby i owoce morza	100,0	100,9	101,5	101,2
Mleko, sery i jaja	100,1	105,5	97,8	107,5
Artykuły mleczarskie	100,2	102,8	100,3	104,0
Mleko	99,7	101,0	99,3	102,0
Sery twarogowe	100,4	101,8	101,1	102,1
Sery dojrzewające i topione	99,7	100,6	98,7	101,7
Jaja	99,3	123,8	86,2	130,7
Oleje i tłuszcze	100,3	105,1	101,3	111,0
Masło	100,4	109,9	101,4	120,9
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	100,4	101,8	98,7	104,2
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	100,1	100,7	103,0	101,9
Oleje roślinne	100,3	98,7	99,7	100,4
Owoce	94,5	94,7	92,9	105,2
Jabłka	82,3	93,0	91,3	134,8
Owoce cytrusowe	102,7	98,3	128,6	98,8
Banany	95,7	97,5	88,6	101,6
Warzywa	95,4	108,6	91,2	102,3
Ziemniaki	97,7	119,8	123,2	103,3
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	100,2	96,6	99,6	97,1
Cukier	103,8	67,8	79,9	69,2
Napoje bezalkoholowe	100,1	101,5	101,9	101,5

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Lata	Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2015	100,7	100,0	99,9	100,6	99,8	100,1	98,9	99,3	100,6	100,4	99,7	99,9
	2016	101,0	100,3	100,4	100,3	99,9	100,2	99,0	99,5	99,8	100,5	100,4	101,2
	2017	101,8	101,0	99,6	100,0	100,8	100,1	99,8	99,4	100,4	100,9	101,0	100,5
	2018	101,2	99,6	99,9	100,4	99,7	99,8	99,3	99,3				
Pieczywo i produkty zbozowe	2015	100,2	99,8	100,0	100,1	100,0	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0	99,7	100,1
	2016	100,2	100,0	100,0	100,2	100,0	100,0	100,0	100,0	100,1	100,4	100,1	100,0
	2017	100,4	100,2	100,2	100,0	100,3	100,1	100,5	100,3	100,1	100,3	100,3	100,2
	2018	100,7	100,4	100,2	100,3	100,1	100,2	100,3	100,3				
Mięso	2015	99,9	99,4	99,9	100,1	99,4	100,2	99,9	100,3	100,4	99,5	99,4	99,1
	2016	100,4	99,3	100,1	99,9	100,5	100,6	101,1	101,0	100,2	99,9	100,1	99,8
	2017	100,6	99,9	100,4	100,9	101,3	100,5	101,0	100,2	100,3	99,6	100,2	100,0
	2018	100,2	99,3	100,6	99,9	99,8	100,6	100,2	100,1				
Ryby i owoce morza	2015	100,9	99,9	100,0	100,1	99,9	99,9	100,0	99,9	100,1	100,2	100,1	100,0
	2016	100,6	100,6	101,0	100,1	100,3	100,3	100,9	100,4	100,1	100,6	100,8	99,5
	2017	100,8	100,7	99,9	99,6	100,4	100,1	100,6	99,9	99,8	99,9	100,2	99,6
	2018	100,6	100,1	100,1	100,4	100,1	100,0	100,0	100,0				
Mleko, sery, jaja	2015	100,2	99,5	99,9	99,7	99,3	99,6	99,7	99,4	100,0	99,8	99,8	99,9
	2016	99,9	99,7	99,8	99,5	99,7	99,9	100,0	100,2	100,1	100,8	100,8	101,0
	2017	101,0	100,6	100,2	99,7	100,3	100,1	100,5	100,7	100,7	101,3	104,9	100,9
	2018	100,1	99,1	99,5	99,7	99,6	99,7	100,0	100,1				
Oleje i tłuszcze	2015	100,2	99,8	99,1	99,7	99,4	98,1	99,1	99,4	99,6	99,8	99,9	99,3
	2016	100,6	100,0	99,2	100,4	99,5	100,1	100,3	101,1	101,4	102,3	102,0	101,0
	2017	101,6	100,7	100,1	98,1	102,7	100,5	104,0	105,0	103,5	101,9	101,0	97,5
	2018	99,2	98,1	99,5	100,4	100,6	101,9	101,4	100,3				
Owoce	2015	103,1	100,4	101,5	105,8	107,2	100,4	98,2	96,8	98,4	99,7	97,3	100,5
	2016	104,0	104,3	102,3	100,2	100,1	102,3	98,3	96,8	96,5	96,7	98,8	104,3
	2017	107,7	102,5	100,3	99,1	105,8	100,8	99,1	96,0	99,0	102,5	99,8	100,4
	2018	106,9	102,5	98,9	99,9	98,4	97,5	94,7	94,5				
Warzywa	2015	105,4	102,3	99,2	102,2	97,2	101,7	90,7	94,1	106,6	105,7	100,7	102,2
	2016	104,3	101,7	101,6	102,6	98,7	99,2	88,4	92,2	97,9	103,9	102,8	109,3
	2017	106,9	106,4	94,6	100,1	97,4	98,2	92,5	91,9	102,4	106,7	103,1	106,6
	2018	104,5	98,4	99,4	102,7	99,1	96,9	94,9	95,4				
Cukier, dzem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	2015	100,1	100,2	100,0	100,5	99,9	100,0	100,8	101,1	100,5	100,8	100,3	99,2
	2016	100,7	100,9	100,7	100,6	99,9	99,8	100,5	101,0	101,2	100,5	100,0	99,8
	2017	100,8	99,8	99,6	100,3	100,7	99,9	100,6	100,1	99,1	99,6	99,3	98,6
	2018	100,3	98,7	99,4	100,6	99,9	100,1	100,4	100,2				
Cukier	2015	98,7	101,1	102,3	101,2	100,2	98,8	104,1	104,5	104,2	101,6	99,9	100,2
	2016	101,0	104,6	104,3	101,5	100,6	100,7	100,2	105,7	104,8	101,4	100,0	100,2
	2017	100,3	100,3	100,0	99,6	100,2	99,4	99,4	97,8	97,1	98,2	94,2	94,5
	2018	96,5	91,1	97,3	97,7	96,9	98,2	96,9	103,8				
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2015	99,8	99,9	100,2	100,4	100,0	100,0	99,9	99,6	99,7	100,1	99,9	99,8
	2016	99,5	99,9	100,1	100,3	100,1	100,2	99,7	99,8	100,0	100,5	100,1	100,7
	2017	100,4	100,3	99,9	100,3	100,0	99,8	99,8	99,9	100,4	100,5	100,5	100,2
	2018	100,3	99,8	99,9	100,5	100,2	100,1	99,8	100,0				
III. Średnia płaca ^a	2015	90,0	101,0	105,8	97,8	97,1	100,9	101,4	98,3	100,9	101,3	101,3	108,4
	2016	90,8	100,9	105,2	99,1	96,6	102,1	100,9	98,2	100,1	101,0	101,7	107,1
	2017	92,3	100,6	106,3	98,1	97,8	102,7	99,9	99,8	99,6	102,3	100,8	107,9
	2018	92,3	100,2	106,2	99,1	97,0	103,2	99,5	99,4				

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy^a (miesiąc analogiczny = 100)

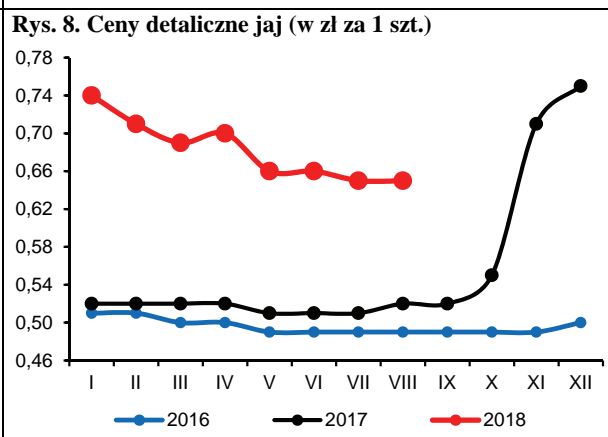
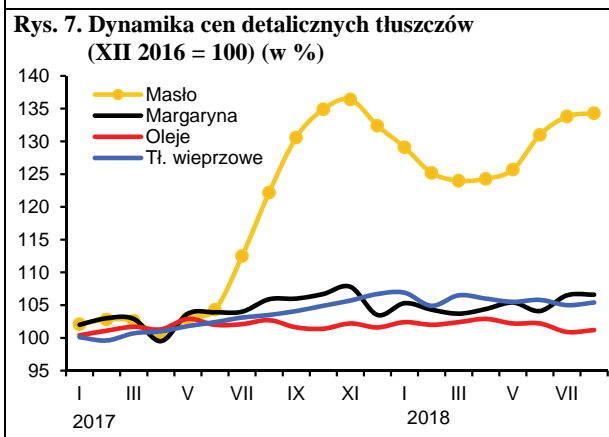
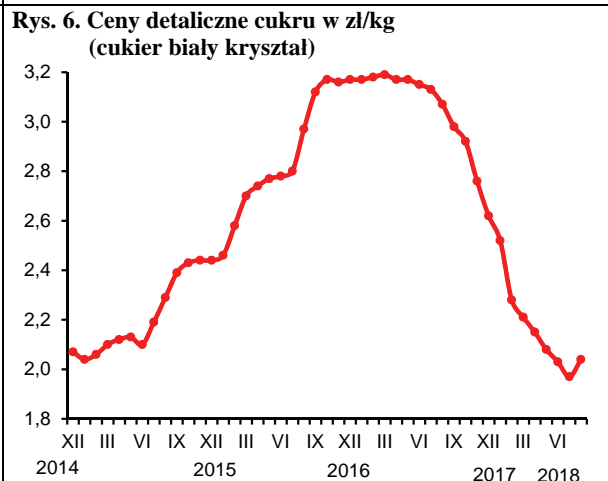
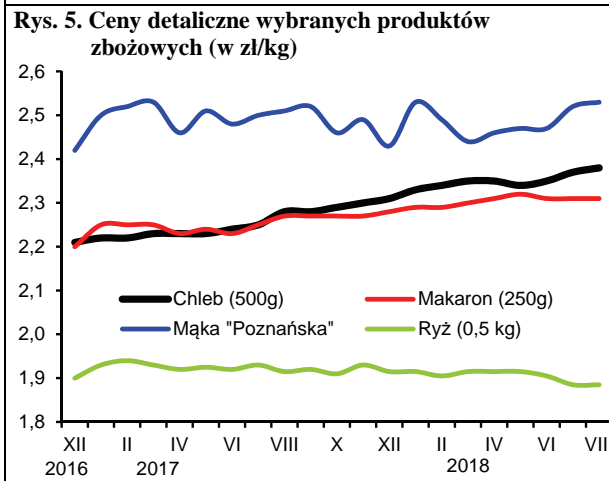
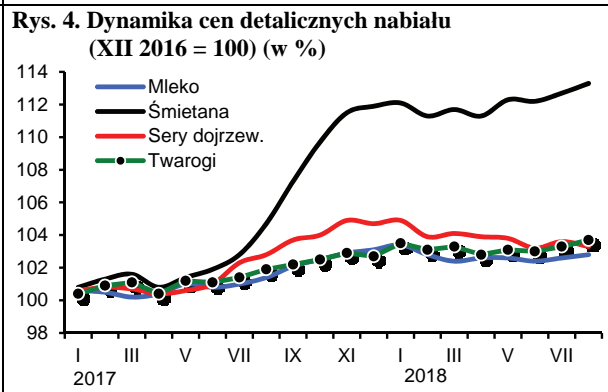
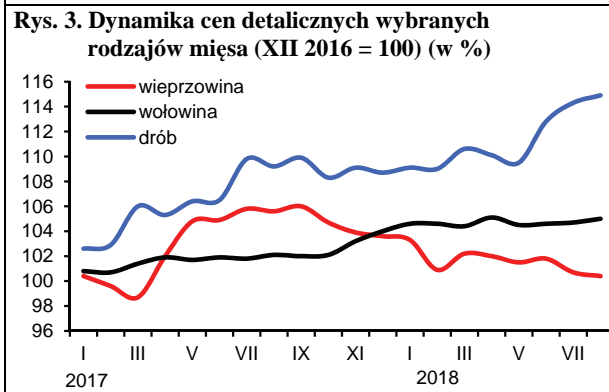
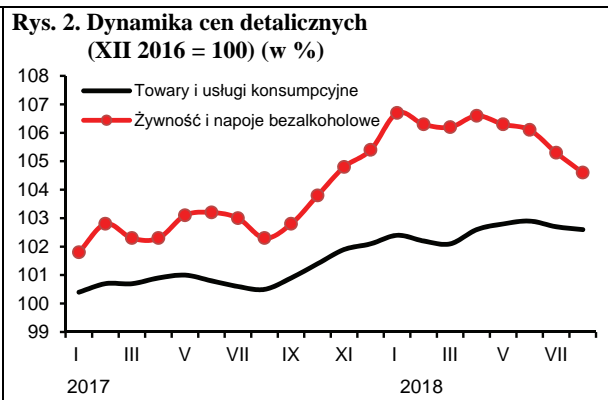
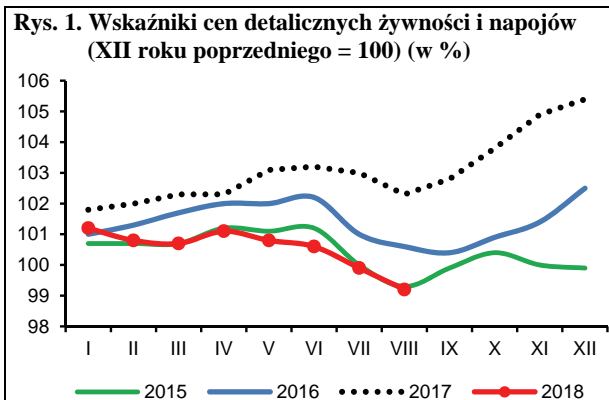
Wyszczególnienie	Lata	Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2015	96,1	98,4	96,5	97,5	97,8	98,3	98,3	99,3	99,8	100,4	100,1	99,9
	2016	100,0	100,4	100,8	100,6	100,8	100,9	101,0	101,2	100,4	100,4	101,2	100,8
	2017	103,3	103,9	103,1	102,8	103,7	103,7	104,4	104,3	105,0	105,8	106,0	105,4
	2018	104,8	103,4	103,7	104,1	103,0	102,7	102,2	102,1				
Pieczywo i produkty zbożowe	2015	99,6	99,4	99,5	99,7	99,5	99,6	99,7	99,6	99,7	99,7	99,5	99,9
	2016	99,9	100,1	100,1	100,2	100,2	100,3	100,3	100,3	100,4	100,8	101,1	101,0
	2017	101,2	101,4	101,6	101,4	101,7	101,8	102,3	102,6	102,6	102,5	102,7	102,9
	2018	103,2	103,4	103,3	103,6	103,4	103,5	103,3	103,3				
Mięso	2015	96,7	96,5	97,2	97,5	96,7	96,5	96,0	96,4	97,4	97,8	97,9	97,5
	2016	98,0	97,9	98,1	97,9	99,0	99,4	100,7	101,3	101,2	101,6	102,3	103,1
	2017	103,2	103,8	104,1	105,1	105,9	105,8	105,7	104,8	104,9	104,6	104,6	104,8
	2018	104,3	103,7	103,9	103,0	101,5	101,6	100,8	100,7				
Ryby i owoce morza	2015	99,1	98,7	99,1	99,3	99,4	99,5	99,6	99,6	100,0	100,2	100,5	101,2
	2016	100,8	101,4	102,4	102,4	102,8	101,8	104,1	104,7	104,7	105,1	105,8	105,3
	2017	105,2	105,6	104,5	103,9	104,0	103,9	103,6	103,0	102,7	102,0	101,4	101,4
	2018	101,3	100,8	101,0	101,8	101,5	101,4	100,8	100,9				
Mleko, sery, jaja	2015	98,3	97,4	97,4	97,5	96,8	96,8	96,9	96,7	96,7	96,7	96,9	96,9
	2016	96,6	96,9	96,7	96,5	96,9	97,2	97,5	98,2	98,4	99,3	100,3	101,5
	2017	102,5	103,4	103,8	104,0	104,6	104,9	105,4	105,9	106,6	107,1	111,5	111,4
	2018	110,3	108,7	107,9	107,9	107,2	106,7	106,2	105,5				
Oleje i tłuszcze	2015	94,4	94,1	93,7	94,5	93,4	93,5	92,6	92,7	92,8	93,0	93,7	94,4
	2016	94,6	94,9	95,0	95,7	95,8	96,8	98,1	99,8	101,6	104,2	106,4	108,1
	2017	109,6	110,4	111,4	108,9	112,3	112,8	116,9	121,5	123,9	123,2	121,9	117,5
	2018	114,3	111,3	110,7	113,3	111,1	112,7	110,0	105,1				
Owoce	2015	92,4	91,7	90,3	94,8	99,7	103,4	106,3	109,7	108,4	110,0	109,1	109,0
	2016	109,3	113,6	114,5	108,6	101,9	104,1	104,6	104,6	102,3	98,9	100,4	104,1
	2017	107,4	105,6	103,7	102,4	108,1	106,2	106,6	105,3	107,9	114,4	116,3	113,3
	2018	112,6	112,7	110,9	111,5	103,8	100,4	96,2	94,7				
Warzywa	2015	86,1	88,8	89,7	93,3	97,6	100,0	99,6	108,3	111,1	114,1	109,0	107,0
	2016	105,2	104,4	106,9	107,9	110,1	107,9	105,2	102,8	94,3	92,5	94,4	100,9
	2017	104,1	108,7	101,3	99,0	97,8	98,0	101,6	100,8	105,2	107,6	108,0	104,9
	2018	102,7	95,1	99,8	102,3	104,1	102,5	104,8	108,6				
Cukier, dzem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	2015	93,5	94,7	95,3	97,9	97,8	98,4	99,7	101,3	101,8	102,8	103,6	103,3
	2016	103,7	104,4	105,1	105,2	105,2	105,1	104,8	104,8	105,5	105,2	104,9	105,6
	2017	105,2	104,2	103,2	103,0	103,8	103,9	104,1	103,4	101,3	100,4	99,7	98,5
	2018	98,4	97,4	97,1	97,4	96,7	96,9	96,2	96,6				
Cukier	2015	67,7	71,2	75,4	82,8	84,7	86,9	93,5	101,3	108,2	111,6	115,2	118,0
	2016	120,6	124,8	127,2	127,6	128,2	130,6	125,7	127,2	127,8	127,5	127,6	127,7
	2017	126,8	121,6	116,6	114,4	113,8	112,4	111,5	103,3	95,7	92,7	87,3	82,3
	2018	79,2	71,9	69,9	68,6	66,4	65,6	63,9	97,8				
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2015	98,6	98,4	98,5	98,9	99,1	99,2	99,3	99,4	99,2	99,3	99,4	99,5
	2016	99,1	99,2	99,1	98,9	99,1	99,2	99,1	99,2	99,5	99,8	100,0	100,8
	2017	101,7	102,2	102,0	102,0	101,9	101,5	101,7	101,8	102,2	102,1	102,5	102,1
	2018	101,9	101,4	101,3	101,6	101,7	102,0	102,0	102,0				
III. Średnia płaca ^a	2015	103,6	103,2	104,9	103,7	103,2	102,5	103,3	103,4	104,1	103,3	104,0	103,1
	2016	104,0	103,9	103,3	104,6	104,1	105,3	104,8	104,7	103,9	103,6	104,0	102,7
	2017	104,3	104,0	105,2	104,1	105,4	106,0	104,9	106,6	106,0	107,4	106,5	107,3
	2018	107,3	106,8	106,7	107,8	107,0	107,5	107,2	106,8				

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

Wyszczególnienie a – 2017 r. b – 2018 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryż – 1 kg	a	3,86	3,88	3,86	3,84	3,85	3,84	3,86	3,83	3,84	3,82	3,86	3,83
	b	3,83	3,81	3,83	3,83	3,83	3,81	3,77	3,77				
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	2,22	2,22	2,23	2,23	2,23	2,24	2,25	2,28	2,28	2,29	2,30	2,31
	b	2,33	2,34	2,35	2,35	2,34	2,36	2,37	2,38				
Makaron – 250 g	a	2,25	2,25	2,25	2,23	2,24	2,23	2,25	2,27	2,27	2,27	2,27	2,28
	b	2,29	2,29	2,30	2,31	2,32	2,31	2,31	2,31				
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	2,50	2,52	2,53	2,46	2,51	2,48	2,50	2,51	2,52	2,46	2,49	2,43
	b	2,53	2,49	2,44	2,46	2,47	2,47	2,52	2,53				
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	26,81	27,00	26,95	27,04	27,05	27,12	27,16	27,27	27,42	27,59	27,71	27,98
	b	28,15	28,21	28,30	28,34	28,20	28,46	28,48	28,54				
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	32,88	32,56	32,91	33,24	33,20	33,30	33,22	33,30	33,16	33,21	33,39	33,63
	b	33,69	33,72	33,50	33,89	33,50	33,41	33,53	33,61				
Mięso wieprzowe bez kości (schab środkowy) – 1 kg	a	17,39	16,80	16,55	17,32	18,13	17,91	18,01	17,88	18,02	17,65	17,36	17,30
	b	17,12	16,47	17,00	17,07	16,87	17,14	16,94	17,00				
Kurczę patroszone – 1 kg	a	6,60	6,66	6,94	6,89	6,88	6,94	7,25	7,26	7,27	7,15	7,17	7,11
	b	7,12	7,16	7,32	7,26	7,13	7,67	7,57	7,59				
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	25,01	25,16	24,97	25,12	25,25	25,41	25,60	25,75	25,93	26,15	26,15	26,26
	b	26,35	26,41	26,29	26,42	26,56	26,64	26,70	26,99				
Kiełbasa, na wagę – 1kg	a	17,34	17,37	17,18	17,35	17,45	17,75	17,58	17,77	17,89	17,92	18,05	18,16
	b	18,32	18,36	18,32	18,27	18,30	18,32	18,41	18,37				
Filety mrożone z morszczuka, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	24,58	24,54	24,65	24,45	24,80	24,76	24,71	24,67	24,73	24,78	24,57	24,63
	b	24,63	24,61	24,40	24,54	24,29	24,27	24,22	24,18				
Mleko 3,2-3,5% tł., sterylizowane (UHT), w kartonie – 1 l	a	2,79	2,78	2,73	2,73	2,77	2,75	2,76	2,76	2,80	2,80	2,77	2,78
	b	2,78	2,77	2,76	2,75	2,75	2,74	2,74	2,72				
Jogurt naturalny – a-150 g, b-400 g	a	1,06	1,06	1,06	1,07	1,07	1,06	1,07	1,08	1,10	1,12	1,13	1,14
	b	2,60	2,59	2,60	2,59	2,58	2,59	2,59	2,60				
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	13,41	13,37	13,30	13,21	13,33	13,38	13,41	13,43	13,41	13,45	13,45	13,36
	b	13,44	13,36	13,39	13,50	13,53	13,48	13,42	13,38				
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	20,99	20,89	20,61	20,55	20,51	20,62	20,93	21,32	21,36	21,38	21,49	21,52
	b	21,21	20,75	20,69	20,65	20,48	20,42	20,39	20,22				
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 0,5l	a	6,07	6,13	6,10	6,03	6,11	3,13	6,22	6,35	6,46	6,61	6,80	6,83
	b	6,83	6,78	6,76	6,81	6,83	6,86	6,86	6,90				
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,52	0,52	0,52	0,52	0,51	0,51	0,51	0,52	0,52	0,55	0,71	0,75
	b	0,74	0,71	0,69	0,70	0,66	0,66	0,65	0,65				
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	5,02	5,03	4,99	4,98	5,03	5,12	5,78	6,37	6,80	7,08	7,00	6,75
	b	6,35	5,95	5,91	5,91	5,99	6,47	6,64	6,66				
Margaryna do smarowania pieczywa – 400 g	a	3,87	3,86	3,87	3,91	3,94	3,88	3,84	3,90	3,89	3,90	3,94	3,90
	b	3,80	3,71	3,73	3,77	3,82	3,75	3,86	3,82				
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	5,95	6,10	6,18	6,07	6,21	6,11	6,09	6,16	6,07	6,12	6,14	6,03
	b	6,06	6,06	6,10	6,13	6,10	6,11	6,04	6,04				
Słonina – 1 kg	a	5,68	5,67	5,72	5,78	5,87	5,90	5,96	5,99	6,03	6,05	6,07	6,08
	b	6,08	6,05	6,05	6,05	6,01	6,02	5,95	5,99				
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,66	1,63	1,65	1,65	1,66	1,66	1,67	1,67	1,67	1,69	1,70	1,75
	b	1,76	1,70	1,74	1,73	1,72	1,72	1,71	1,72				
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	3,17	3,18	3,19	3,17	3,17	3,15	3,13	3,07	2,98	2,92	2,76	2,62
	b	2,52	2,28	2,21	2,15	2,08	2,03	1,97	2,04				
Jabłka – 1 kg	a	2,37	2,36	2,43	2,49	2,78	3,23	3,47	3,55	3,56	3,53	3,58	3,59
	b	3,61	3,71	3,81	3,91	4,01	4,03	3,99	3,27				

Źródło: Dane GUS

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

W sierpniu 2018 r. popyt na większość podstawowych środków produkcji dla rolnictwa był stosunkowo niewielki, zdecydowanie mniejszy niż w I półroczu br. Mniejszy popyt nie przyczynił się jednak do obniżek cen. Tempo wzrostu cen nawet nieco przyspieszyło w porównaniu z poprzednim miesiącem, było również większe niż rok wcześniej, tj. w sierpniu 2017 r. W sierpniu br. w porównaniu z miesiącem poprzednim wzrosły przede wszystkim ceny sprzętu rolniczego oraz bezpośrednich nośników energii. W mniejszym stopniu podrożały również materiały budowlane oraz środki ochrony roślin. Ceny nawozów mineralnych nie zmieniły się istotnie. Ceny zdecydowanej większości środków produkcji, w tym głównie nośników energii były wyższe w porównaniu z sierpniem 2017 r. Wyjątkiem były nawozy mineralne, które potaniały pod wpływem m.in. stosunkowo niskiego poziomu cen w handlu światowym.

W sierpniu 2018 r. popyt na nawozy mineralne, w tym głównie na nawozy azotowe, był stosunkowo niewielki. Nieco większe zapotrzebowanie na nawozy wieloskładnikowe wpłynęło na nieznaczne podwyżki ich cen. Wzrost cen nawozów wieloskładnikowych został jednak zniwelowany obniżkami cen nawozów azotowych, na które popyt o tej porze jest zdecydowanie mniejszy w porównaniu z początkiem roku. Średnie ceny nawozów mineralnych pozostały na poziomie poprzedniego miesiąca i wciąż były niższe niż rok wcześniej. Ceny w sierpniu 2018 r. nadal pozostawały na poziomach niższych niż rok wcześniej, jednak warto podkreślić, że roczna dynamika cen stopniowo się zmniejsza. Nawozy mineralne były w lipcu br. już tylko przeciętnie o 1,0% tańsze niż rok wcześniej. Obniżki cen w tym okresie dotyczyły większości nawozów, w tym głównie nawozów azotowych. W kolejnych miesiącach 2018 r., popyt na nawozy mineralne, w tym głównie na nawozy azotowe będzie nadal niewielki, co powinno sprzyjać posezonowym obniżkom cen. Spadki cen mogą być ponadto następstwem stopniowo rosnących od kilku lat dostaw nawozów na krajowym rynku, w tym również nawozów importowanych, które są zazwyczaj nieco tańsze od nawozów krajowych. W przeciwnym kierunku działać jednak będą rosnące koszty produkcji i transportu nawozów w związku ze stopniowo drożącymi surowcami energetycznymi, które mogą hamować posezonowe spadki cen. Tempo spadku cen nawozów w drugiej połowie 2018 r. będzie najprawdopodobniej mniejsze niż w analogicznym okresie 2017 r. Pod koniec br. średnie ceny nawozów mineralnych prawdopodobnie zrównają się z cenami z końca 2017 r.

Relacje cen nawozów mineralnych do cen zbóż zdecydowanie poprawiły się w porównaniu z poprzednim miesiącem. Średnio na zakup 1 kg czystego składnika nawozu należało w sierpniu br. przeznaczyć równowartość 4,5 kg pszenicy, tj. o 0,4 kg mniej niż w miesiącu poprzednim oraz o 0,9 kg mniej niż rok wcześniej. Relacje cen nawozów do cen skupu żywca wieprzowego również

były lepsze niż miesiąc wcześniej. Były jednak gorsze niż przed rokiem. Średnio na zakup 1 dt czystego składnika nawozu należało przeznaczyć równowartość 71 kg żywca wieprzowego, tj. o 2 kg mniej niż w lipcu br. oraz o 6 kg więcej niż rok wcześniej.

Kolejny raz w br. podrożały bezpośrednio nośniki energii. W sierpniu przeciętny wzrost ich cen wyniósł 0,6%, przy czym najbardziej podrożał gaz ziemny propan-butan LPG (o 6,5%). Spadki cen odnotowano w przypadku paliw ropopochodnych, jednak były one stosunkowo niewielkie. Bezpośrednie nośniki energii były w sierpniu tego roku przeciętnie o 10,7% droższe niż rok wcześniej. Wyższe ceny w tym okresie dotyczyły przede wszystkim paliw ropopochodnych i gazu ziemnego oraz w nieco mniejszym stopniu paliw stałych. Podwyżki te są następstwem m.in. wzrostu cen surowców energetycznych w handlu światowym.

W br. popyt na sprzęt rolniczy jest większy niż rok wcześniej. W okresie styczeń-sierpień br. liczba rejestracji nowych przyczep rolniczych wzrosła o 9,1% w porównaniu z analogicznym okresem 2017 r.¹. Liczba rejestracji nowych ciągników rolniczych była w tym okresie wciąż nieco niższa niż rok wcześniej, po bardzo dobrych wynikach w grudniu 2017 r., w związku z rejestracją ciągników, które nie spełniały nowych wymogów homologacyjnych. Przypuszcza się, że sprzedaż wielu innych środków mechanizacji rolnictwa w okresie styczeń-sierpień 2018 r. mogła być od kilku do nawet kilkunastu procent większa niż rok wcześniej. Większej sprzedaży maszyn rolniczych towarzyszył jednak wzrost ich cen. Maszyny rolnicze były w sierpniu br. średnio o kolejne 0,8% droższe niż miesiąc wcześniej, natomiast w ciągu 12 miesięcy zdrożały średnio już o ponad 5%. Najbardziej w ciągu 12 miesięcy, o ponad 10%, podrożały roztrząsacze obornika, kultywatory oraz pługi. Wyższe ceny sprzętu rolniczego mogły być ponadto związane z podwyżkami cen stali, która stanowi dość istotny składnik kosztów, zwłaszcza w przypadku maszyn do uprawy gleby.

W sierpniu br. średnie ceny materiałów budowlanych wzrosły o kolejne 0,3%, a środków ochrony roślin o 0,2%. W ciągu 12 miesięcy ceny materiałów budowlanych pod wpływem m.in. wyraźnego zwiększenia inwestycji wzrosły przeciętnie o prawie 7%. Najbardziej podwyższono ceny płyt OSB, płyt styropianowych oraz materiałów stalowych. Wzrost cen środków ochrony roślin był w tym okresie stosunkowo niewielki. Podrożały one w porównaniu z sierpniem 2017 r. przeciętnie o 1,2%.

1. Informacje Polskiego Związku Przemysłu Motoryzacyjnego (PZPM) na podstawie danych CEPIK.

Arkadiusz
Zalewski

Tab. 1. Ceny nawozów mineralnych i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny (zł)	Dynamika cen (%)					Relacje 1 kg NPK do:	
			VIII 2018	VIII 2018 VII 2018	VIII 2018 XII 2017	VIII 2018 VIII 2017	I-VIII 2018 I-VIII 2017	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	1 dt	106,52	98,9	99,4	99,1	98,9	5,06	0,79	
Saletra amonowa 34%N	1 dt	120,36	98,7	97,7	98,4	99,3	4,71	0,74	
Mocznik 46%N	1 dt	142,64	99,6	96,9	95,8	97,0	4,12	0,64	
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	1 dt	84,52	100,0	99,3	97,3	96,1	5,62	0,88	
Superfosfat potrójny 40% P ₂ O ₅	1 dt	151,88	99,8	101,4	100,1	97,7	5,05	0,79	
Fosforan amonu 18%N, 46% P ₂ O ₅	1 dt	198,44	101,7	101,9	101,6	98,0	4,12	0,64	
Sól potasowa 60% K ₂ O	1 dt	154,32	100,0	101,1	100,2	98,5	3,42	0,53	
Polifoska 8% N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	1 dt	170,80	101,1	100,7	99,3	96,7	4,06	0,63	

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny (zł)	Dynamika cen (%)					Relacje środków ochrony do:	
			VIII 2018	VIII 2018 VII 2018	VIII 2018 XII 2017	VIII 2018 VIII 2017	I-VIII 2018 I-VIII 2017	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Mospilan 20 SP	80 g	45,49	100,1	100,8	100,5	100,4	60,51	9,46	
Dursban 480 EC	1 l	48,75	100,0	100,3	99,2	97,5	64,84	10,14	
Decis Mega 50 EW	250 ml	37,91	100,1	103,4	103,7	102,5	50,43	7,88	
Zaprawa nasienna „T75 DS/WS”	0,8 kg	42,57	100,3	101,9	101,9	102,5	56,62	8,85	
Gwarant 500 SC	1 l	52,94	100,0	99,8	99,0	98,6	70,42	11,01	
Miedzian 50 WP	1,5 kg	66,78	99,9	100,6	100,2	100,2	88,83	13,88	
Roundup	1 l	38,40	100,6	102,5	102,9	102,5	51,08	7,98	
Acrobat MZ 69 WG	1 kg	85,94	100,4	101,8	103,0	104,0	114,31	17,87	
Fusilade Forte	1 l	137,57	100,0	100,0	100,0	101,2	182,99	28,60	
Chwastox Extra 300 SL	1 l	20,28	100,0	103,5	103,6	102,8	26,98	4,22	
Środek gryzoniobójczy	1 kg	34,34	100,3	98,9	98,9	99,8	45,68	7,14	

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny nośników energii i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny (zł)	Dynamika cen (%)					Relacje nośników energii do:	
			VIII 2018	VIII 2018 VII 2018	VIII 2018 XII 2017	VIII 2018 VIII 2017	I-VIII 2018 I-VIII 2017	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Węgiel kamienny (kostka)	1 t	899,13	100,4	98,5	108,1	110,3	1195,97	186,93	
Ekogroszek	1 t	875,52	100,1	99,7	108,4	110,0	1164,57	182,02	
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	5,10	99,8	108,5	114,1	106,3	6,78	1,06	
Olej napędowy	1 l	5,03	99,0	109,6	116,7	108,1	6,69	1,05	
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	3,41	100,0	112,2	124,0	111,2	4,54	0,71	
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	2,33	106,5	107,9	123,3	103,6	3,10	0,48	
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	32,81	99,8	100,7	101,7	101,5	43,64	6,82	
Płyn do chłodziw „Pettygo”	1 l	12,92	100,0	99,5	99,8	100,2	17,19	2,69	
Energia elektryczna (taryfa G-11)	1 kWh	0,65	100,0	100,0	100,0	100,0	0,86	0,14	

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny materiałów budowlanych i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny (zł)	Dynamika cen (%)				Relacje materiałów budowlanych do:	
			VIII 2018	VIII 2018 VII 2018	VIII 2018 XII 2017	VIII 2018 VIII 2017	I-VIII 2018 I-VIII 2017	pszenicy kg
Cement	50 kg	21,72	100,6	102,9	102,6	101,5	28,89	4,52
Wapno	1 t	625,84	100,4	103,5	104,7	103,8	832,46	130,11
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	176,86	99,6	102,3	108,7	109,9	235,25	36,77
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3852,71	100,2	105,7	112,6	111,4	5124,65	800,98
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	14,66	100,3	104,5	108,2	107,4	19,50	3,05
Dwuteownik grubo	1 t	3721,53	100,1	104,7	108,3	106,7	4950,16	773,71
Blacha dachowa	1 m ²	30,82	100,2	102,4	102,4	102,3	40,99	6,41
Tynk „Atlas”	25 kg	50,49	100,5	101,4	99,9	100,3	67,16	10,50
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,21	100,8	104,3	106,1	104,7	1,61	0,25
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklone	1 szt.	744,10	100,1	102,2	103,5	103,6	989,76	154,70
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	742,96	99,3	100,1	99,1	99,9	988,24	154,46
Płyta OSB3 18mm 1,25x1,5m	1 szt.	85,79	101,4	110,6	126,6	125,4	114,11	17,84
Okno drewniane szklone	1 szt.	2005,94	100,4	104,1	106,7	105,7	2668,18	417,04
Drzwi płytowe zewnętrzne 2000x800 mm	1 szt.	1680,25	100,2	101,2	101,9	102,2	2234,97	349,32

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

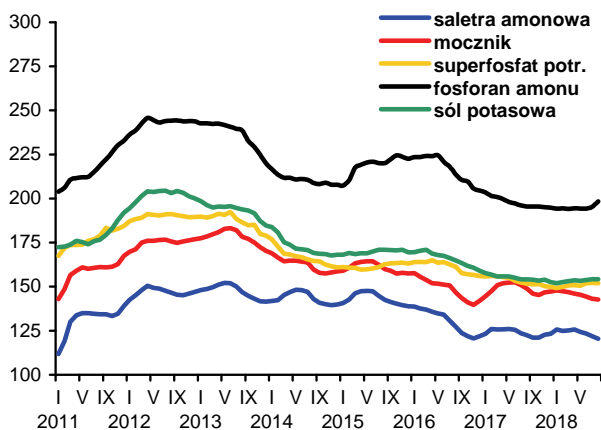
Tab. 5. Ceny maszyn i narzędzi rolniczych oraz ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny (zł)	Dynamika cen (%)				Relacje środków mechanizacji do:	
		VIII 2018	VIII 2018 VII 2018	VIII 2018 XII 2017	VIII 2018 VIII 2017	I-VIII 2018 I-VIII 2017	pszenicy dt
Kombajn zbożowy TC-5.80	577711,4	100,0	102,7	102,2	101,4	7684,38	1201,06
Kombajn do ziemniaków	92245,1	100,8	104,7	104,5	104,9	1226,99	191,78
Samochód dostawczy	109376,6	100,1	103,6	101,3	100,5	1454,86	227,39
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	60700,6	100,0	108,3	113,3	112,0	807,40	126,20
Siewnik 25 redlic	20122,2	100,1	103,6	104,3	104,7	267,65	41,83
Ciągnik Ursus C-3110	185213,9	100,1	103,1	103,1	102,0	2463,61	385,06
Ciągnik 90 kW	227578,9	101,5	99,8	99,7	100,6	3027,12	473,14
Przyczepa do ciągnika samowładowca	40960,4	100,6	102,0	101,7	102,3	544,83	85,16
Kopaczka elewatorowa	17361,0	100,3	106,4	107,0	104,9	230,93	36,09
Zestaw uprawowo-siewny	56488,5	100,3	101,4	101,9	103,2	751,38	117,44
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	8776,7	100,8	105,7	106,6	106,7	116,74	18,25
Prasa zwijająca, stałokomorowa	66225,6	100,5	98,7	99,2	99,1	880,89	137,68
Opryskiwacz 400 l	6512,2	100,1	103,2	104,7	106,8	86,62	13,54
Agregat uprawowy (kultywator i wał strunowy)	9245,2	100,9	107,8	108,8	106,0	122,97	19,22
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	15969,9	100,5	104,1	106,1	105,8	212,42	33,20
Plug 4-skibowy	14173,6	101,5	104,8	112,9	111,4	188,53	29,47
Kultywator 2,1-2,8 m	5604,9	106,1	110,5	113,9	110,6	74,55	11,65
Glebożyzarka	6253,5	100,1	102,9	103,3	102,4	83,18	13,00
Rozsiewacz nawozów zawieszany	6475,0	101,0	106,4	102,6	102,7	86,13	13,46
Dojarka 2 konwie ^a	7509,7	100,0	105,0	107,8	104,3	99,89	57,84

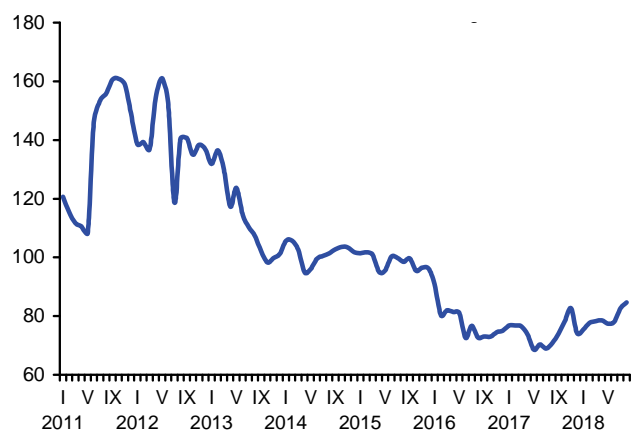
^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

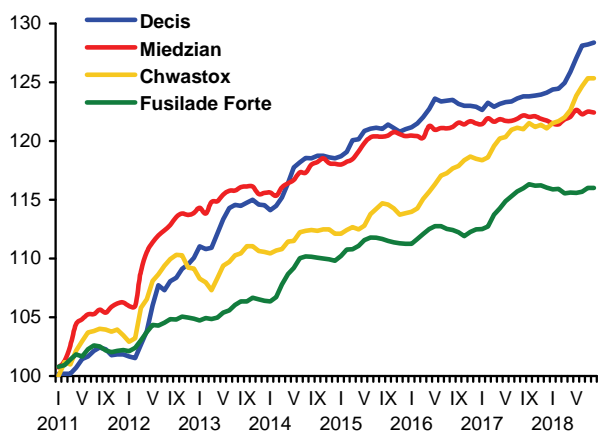
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)

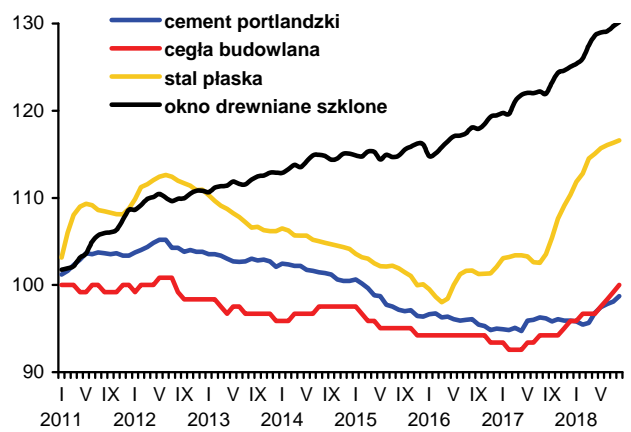
Rys. 2. Dynamika cen nawozów mineralnych w handlu światowym (2010=100)

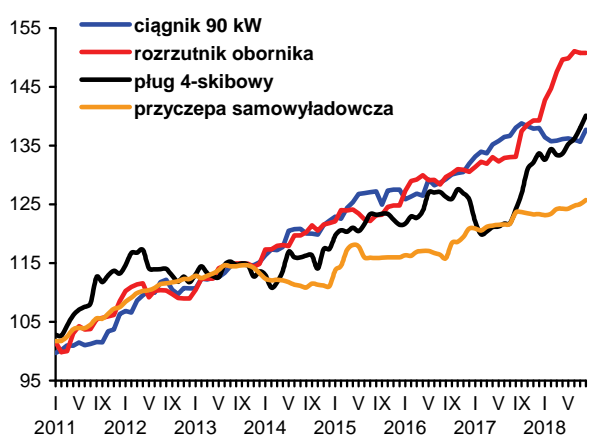
Rys. 3. Dynamika cen wybranych środków ochrony roślin (XII 2010=100)

Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2010=100)

Rys. 5. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2010=100)

Rys. 6. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce (lewa oś) oraz światowe ceny ropy naftowej (prawa oś)

